

Helsingin kaupunginvaltuusto

10 — 2024

Kokousaika: 29.5.2024 klo 18.00 – 21.52

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

Helsingin kaupunginvaltuusto
keskustelupöytäkirja

Helsingfors stadsfullmäktige
diskussionsprotokoll

29.5.2024
2 / 117

Helsingfors stadsfullmäktige

10 — 2024

Mötestid: 29.5.2024 kl 18.00 – 21.52

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Postiosoite

PL 1

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 17

<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Sisällysluettelo

109 §	7
<i>Esityslistan asia nro 3</i>	7
<i>Sosiaali-, terveys-, ja pelastuslautakunnan varajäsenen valinta</i>	7
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	7
111 §	8
<i>Esityslistan asia nro 5</i>	8
<i>Pakkalan keskuskeittiön korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelma ja omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiölle</i>	8
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	8
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	9
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	9
Valtuutettu Sinikka Vepsä	10
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	10
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	11
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	12
Ledamoten Mia Haglund	13
Valtuutettu Laura Korpinen	14
Valtuutettu Amanda Pasanen	14
Valtuutettu Otto Meri	15
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	16
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)	16
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Mari Holopainen	18
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Arja Karhuvaara	21
Valtuutettu Laura Kolbe	21
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	23
Valtuutettu Otto Meri	23
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)	24
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	24
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	25
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	25
Valtuutettu Atte Kaleva	26
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	27
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	27
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	29
Valtuutettu Sami Muttilainen	30
Valtuutettu Mari Holopainen	31

112 §	32
<i>Esityslistan asia nro 6 .....</i>	<i>32</i>
<i>Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutos (nro 12799) .....</i>	<i>32</i>
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	32
Valtuutettu Wille Rydman	34
Valtuutettu Tuomas Rantanen	35
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	38
Ledamoten Marcus Rantala	39
Valtuutettu Jenni Pajunen	41
Valtuutettu Nina Suomalainen	41
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	42
Valtuutettu Elisa Gebhard	44
Valtuutettu Mari Holopainen	44
Valtuutettu Ville Jalovaara	45
Valtuutettu Minna Lindgren	46
Valtuutettu Laura Korpinen	47
Valtuutettu Erkki Tuomioja	48
Ledamoten Björn Månsson	48
Ledamoten Thomas Wallgren	49
Valtuutettu Pekka Sauri	50
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin	50
Valtuutettu Otso Kivekäs	51
Valtuutettu Sanna Vesikansa	52
Valtuutettu Risto Rautava	53
Valtuutettu Mari Rantanen	53
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	54
Valtuutettu Tuomas Nevanlinna	55
Valtuutettu Tom Packalén	56
Valtuutettu Tuula Haatainen	56
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	57
Valtuutettu Mari Holopainen	58
Valtuutettu Petrus Pennanen	59
Valtuutettu Osmo Soininvaara	60
114 §	62
<i>Esityslistan asia nro 8 .....</i>	<i>62</i>
<i>Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloite keskusta-alueen elinvoimaisuuden parantamiseksi .....</i>	<i>62</i>
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	62
Valtuutettu Seija Muurinen	63
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Seija Muurinen (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Pia Pakarinen	66
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)	69
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	69
Nuorisoneuvoston edustaja Rokey Sabally	70
Valtuutettu Nina Suomalainen	71
Valtuutettu Osmo Soininvaara	72
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	73
Valtuutettu Anna Karhumaa	75
Valtuutettu Seija Muurinen	76
Valtuutettu Otto Meri	77

Valtuutettu Fatim Diarra	78
Valtuutettu Marko Kettunen	78
Valtuutettu Anniina Iskanius	79
Valtuutettu Arja Karhuvaara	80
Valtuutettu Mika Ebeling	81
Valtuutettu Juhani Strandén	82
Valtuutettu Otso Kivekäs	82
Valtuutettu Nina Suomalainen	83
Valtuutettu Arja Karhuvaara	84
Valtuutettu Marko Kettunen	85
Valtuutettu Mari Holopainen	85
Valtuutettu Otso Kivekäs	86
115 §	88
<i>Esityslistan asia nro 9</i>	88
<i>Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite toimivasta työvoimapolitiikasta Helsingissä</i>	88
Valtuutettu Elisa Gebhard	88
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	88
Valtuutettu Tuula Haatainen	89
Valtuutettu Otso Kivekäs	90
Valtuutettu Marko Kettunen	91
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro)	92
Valtuutettu Pia Pakarinen	93
Valtuutettu Sami Muttilainen	94
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	95
116 §	96
<i>Esityslistan asia nro 10</i>	96
<i>Valtuutettu Amanda Pasasen aloite ekologisen kompensaation käyttöönotosta maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa</i>	96
Valtuutettu Amanda Pasanen	96
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Mai Kivelä	99
Valtuutettu Anna Karhumaa	100
Ledamoten Björn Månsson	101
Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)	102
Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)	102
Ledamoten Björn Månsson (replik)	102
Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)	103
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	103
117 §	105
<i>Esityslistan asia nro 11</i>	105
<i>Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite nimikkopuistosta ja muistolaatasta Ele Aleniukselle Roihuvuoreen..</i>	105
Valtuutettu Tuomas Rantanen	105
Valtuutettu Atte Kaleva	105
Valtuutettu Hilikka Ahde	106
Valtuutettu Sami Muttilainen	106
Valtuutettu Arja Karhuvaara	107
Ledamoten Björn Månsson	107
Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro)	108

29.5.2024

6 / 117

Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro)	108
118 §	110
<i>Esityslistan asia nro 12</i>	110
<i>Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidettavien rokotuksista kotona</i>	110
Valtuutettu Hilikka Ahde	110
Valtuutettu Sinikka Vepsä	112
Nuorisoneuvoston edustaja Emma Rautaoja	112
Valtuutettu Mika Ebeling	114
Valtuutettu Arja Karhuvaara	114
Valtuutettu Minna Lindgren	115
Valtuutettu Sinikka Vepsä	115
Ledamoten Thomas Wallgren	115
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	115

Postiosoite

PL 1

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 17

<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

109 §

Esityslistan asia nro 3

Sosiaali-, terveys-, ja pelastuslautakunnan varajäsenen valinta

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Esitän Mikko Särkkälää.

111 §

Esityslistan asia nro 5

Pakkalan keskuskeittiön korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelma ja omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiölle

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen tosi iloinen, että meillä on tänään täällä tämä Pakkalan keskuskeittiön uudisrakennuksen suunnitelma. Tässähän taustalla on toissa budjettineuvotteluissa aloitettu keskustelu ruokatuotannon tulevaisuudesta Helsingissä. Siellähän päädyttiin siihen, että investoidaan uuteen ruokatuotantoon ja pidetään ruokatuotanto kaupungin omissa käsissä. Tämä on kyllä mielestäni sekä veronmaksajien kannalta fiksu ratkaisu, mutta ennen kaikkea sen kannalta, että me pystytään tämä hyvä ruoantuotanto, niin koulupuolella kuin senioriasunnoissa ja muissa kaupungin palveluissa, turvaamaan laadukkaana, ja että ne päätökset on myös kaupungin omissa käsissä. Kaupunkihan on merkittävä ruokapalvelun käyttäjä. Näin isossa kokonaisuudessa on hyvä, että meillä on vahva oma ruokatuotanto.

Nyt se uudisrakennus sijoittuu vanhalle Pakkalan tehtaan tontille. Nykyinen rakennus on jo ihan elinkaarensa päässä. Sen takia toivon kyllä tälle hankkeelle ripeyttä ja vauhtia, jotta sinne saadaan modernit tilat. Kun tässä on seurannut myös tätä ruokapalvelukeskustelua, niin luulen, että meidän kannattaa myös tarkistaa Palvelukeskus-liikelaitoksen rahoituspuolta jossain välissä. Kyllähän meidän etu on, että se ruoka, mitä Pakkalassa tuotetaan, on laadukasta. Nyt tänä aikana, kun kaikki kustannukset on noussut, niin ne nousee myös ruokatuotannon puolella. Joten varmaan tähän palataan myös osana budjettineuvotteluja.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Heinäluoma tässä iloitsi tästä päätöksestä, joka taisi olla jonkinlainen poliittinen lehmänkauppa aikoinaan. Niitähän täällä toki tehdään. Kunnan tehtävät ovat niitä, jotka laki meitä määrää, että me itse hoidamme, ja sitten meillä on itsehallintomme nojalla mahdollisuus tehtäviä itsellemme ottaa. Ruoan valmistus, aterioiden valmistus on toki nähdäkseni semmoinen tehtävä, ettei ole mitään syytä, miksi Helsingin pitäisi sitä itse tehdä, kun meillä on toimivat markkinat, jotka meille ruoka-aterioita valmistaa. Jos me olisimme erityisen hyviä tässä, meidän kannattaisi laajentaa Pakkalaa ja lähteä kilpailemaan muiden kanssa. Tai jos olemme erityisen huonoja, se on taas syy sille, miksi meidän ei sitä kannattaisi tehdä. Nähdäkseni ei ole mitään syytä sille, miksi olisi perusteltua ja järkevää veronmaksajien rahojen käyttöä valmistaa ruokaa ja myydä sitä ja tarjota. Mutta tähän nyt on päädytty ja tämän kanssa eletään.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Olin vähän aikaa itse tuossa johtokunnassa, ja silloin tästä paljon keskusteltiin. Mä näen riskejä tässä myös sen suhteen, että meillä on nyt jo selvästi esimerkiksi lapsille tarjottavan ruoan taso mun mielestä heikko. Toinen asia on se, että se, että ne on lämmityskeittiöitä, ei myöskään opeta lapsia ruoanlaittoon eikä mihinkään muuhunkaan, joka siihen liittyy. Kolmas asia on riski siitä, että jos siellä tulee joku pöpö, niin meillä on aika monta taloa tässä kaupungissa sen jälkeen, jolla on se pöpö lautasella. Sen takia kannattaisin sitä, että nämä hoitaisi monta pientä yksikköä sen yhden sijaan.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos.

Tämä on ihan tosi mahtava hanke ja toivottavasti edistyy nopeasti.

Valtuutettu Merelle ja Karhuvaaralle haluaisin sanoa näistä riskeistä, että muun muassa korona-aikana Pakkalan työntekijät muuttivat toimintatapansa, tulivat alle vuorokaudessa ja olivat valmiit tekemään töitä keskellä, jotta ruokahuolto kouluihin ja päiväkoteihin turvattaisiin. Näin ei tapahtunut kaupungin kilpailutetuissa yksiköissä. Eli varmuus on aivan toista luokkaa.

Tämä on todella laadukasta, ruokasuositusten mukaista ruokaa. Ei ole ollut mediassa kuten on ollut monet muut yksityiset, jotka vie vanhuksille ruokaa. Olen toiminut muun muassa Amican työterveyshoitajana, ja aivan samalla lailla tällaisia bakteereita ja muita ruokamyrkytyksiä tulee mihin tahansa tällaiseen yksikköön, ja niitähän seurataan tarkasti.

Tämä on todella ihan mahtavaa. Lapset, vanhukset, koululaiset saa aivan ainutkertaista ja laadukasta ruokaa. Itse tiedän, kun olen seniorikeskuksessa lähiesihenkilönä toiminut. Todella upea hanke. Pitää turvata myös vanhusten kotiateriat, koska siitä sain juuri 92-vuotiaan ikäihmisen omaiselta viestin, että nyt kun on uhkana, että kotiin toimitettavat Pakkalan ateriat lopetetaan, niin hänen äitinsä pitää näitä todella laadukkaina ja hyvinä verrattuna monen yksityisen palvelutuottajan aterioihin.

Että hieno hanke, kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Molempien valtuutettujen, Karhuvaaran ja Meren puheenvuoroihin. Tässähän tehtiin erittäin laaja arviointi ja selvitys näistä eri malleista, joissa tämä vaikkapa pormestari Vartiaisen julkisuudessakin ajama malli, jossa koko ruokapalvelu olisi siirretty ulkoistuksen piiriin, niin se arvioitiin. Sitten arvioitiin se, että oltaisiin tehty täsmälleen samanlainen tehdas kuin nykyisin Pakkalassa on, ja sitten oli tämä välimalli, joka nyt siis valittiin toteuttavaksi. Kyllä itse asiassa niissä kaikissa investointikustannukset todettiin olevan aika lähellä toisiaan, mutta se, mikä ulkoistuksessa oli erittäin suuri riski, oli se, että se hajautuu liian moniin käsiin. Helsingin kokoisessa, ruokapalveluja tuottavassa kaupungissa, Helsingissä se riski on aivan erityinen. Sen takia pidin tätä nyt valittua mallia myös veronmaksajien ja kaupunkilaisten kannalta parhaimpana.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Vepsälle, en suinkaan halua mitenkään vähätellä näitä Pakkalan kokkien työpanosta ja ammattitaitoa, vaikkei heille nyt tässä kansanjuhlassa, joka täällä tällä viikolla järjestettiin, Michelin-tähteä vielä tullutkaan.

Mutta meillä on järjestämisvastuu ja tuottamisvastuu. Järjestämisvastuuseen kuuluu ruoan tarjoaminen, mutta ei se tarkoita sitä, että meidän on itse se pakko tehdä. Kyllä tämä välimalli ehkä korostaa, mitä valtuutettu Heinäluoma tässä toi esille, että kyllä tämä jonkinlainen poliittinen kompromissi nyt on, jossa haluttiin ehdoin tahdoin säilyttää, että Helsingissä jatkossakin kilpaillaan muiden ruoanvalmistajien, Saarioisen, Fazerin ja muiden kanssa, eikä luoteta siihen, että yksityiset sen osaa. Kyllä mä katson, että tämä on tehotonta ja meillä ei tässä mitään kilpailuetua ole Helsingin kaupungilla. Olisi ollut järkevintä jättää tämä yksityisten tehtäväksi ja itse keskittyä kaupungin ydintoimintaan.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Merelle vielä sanoisin, että kun kerran nyt perustetaan ja hankesuunnitelmassa on näin upea oma tehdas, niin minkä takia meidän tarvitsisi jatkuvasti kilpailuttaa, koska se ei vaadi sitä kuin sen 10 prosenttia, ja ei ole mitään järkeä, että virkamiehet ja kaikki käyttää aikaa tähän kilpailutukseen. Kun todellakin siellä on ravitsemusterapeutit, kaikki, jotka suunnittelee nämä ruoat, ja ihan oikeasti harva yksityinen palveluntuottaja pystyy kilpailemaan Pakkalan kanssa laadusta. Vaikka Michelin-tähtiä kai harvemmin tällaisille tuottajille annetaankaan, ei olisi mikään ihme, vaikka Pakkala saisi sen.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse kyllä arvioin tämän kaiken selvityksen ja arvioinnin pohjalta, että tämä nyt valittu linja on nimenomaan myös veronmaksajien kannalta järkevin. Kyllähän meillä on valtava massa ruokatuotantoa, jota me tällä hetkellä tarjotaan kaupungin palveluissa, ja jota tarvitaan myös tulevaisuudessa. Tarve ei ole poistumassa mihinkään. Sen takia on myös kustannustehokasta, että yksi tehdas valmistaa niitä kaikkia aterioita. Tähän ruokatuotannon hajaannuttamiseen liittyy paljon erilaisia riskejä.

Aivan kuten valtuutettu Vepsä tässä toi esille, tässä selvitystyössä todettiin myös se, että ei tämän kokoisessa kaupungissa ole yhtä tai kahta ruokapalveluja tarjoavaa yritystä, joka pystyisi tämän ottamaan haltuun. Silloin me oltaisiin väistämättä kymmenien ja kymmenien eri tuottajien varassa, joka

kyllä luo hirveän byrokratian ja vaikeuden myös varmistaa tasalaatuisuus. Joten sen takia uskon, että on veronmaksajien kannalta hyvä asia, että Pakkalassa säilyy kaupungin oma, vahva ruokatuotanto, ja sitä täydennetään myös yksityisellä.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Kun keskustellaan tästä kaupungin ruoantuotannosta, on hyvä pitää mielessä, millaisesta mittakaavasta me puhutaan. Kaupungin liikelaitos, Palvelukeskus Helsinki, tuottaa kuitenkin päivittäin noin 100 000 aterialla meidän koululaisille, päiväkotilapsille ja ikäihmisille. Tämä myös siitä huolimatta, että tämä Pakkalan ruokatehdas on kauniisti sanottuna tullut käyttöikänsä päähän jo aikoja sitten. Syyhän on meissä päättäjissä, kun me emme ole kyenneet tekemään investointipäätöstä tämän tehtaan korjaamisesta ajoissa, vaan me olemme antaneet sen rapistua, ja lykätty tätä koko ajan vaan eteenpäin ja eteenpäin.

Reilu vuosi sittenhän me oltiin vielä sellaisessa tilanteessa, jossa tosiaan kartoitettiin ja pohdittiin sitä, pitäisikö jopa koko ruoantuotannosta luopua ja siirtyä vaan markkinoilta ostettuun ruokaan, joka olisi siis johtanut siihen, että me oltaisiin oltu sekalaisten toimittajien pelkkä ruokaterminaali. Tämä olisi musta ollut suurin riski kaikista, että me oltaisiin vaarannettu kaupungin ruoan huoltovarmuus ja sen toimitus näille noin 100 000 ihmiselle päivittäin. Meidän on pakko pystyä takaamaan, että meidän lapset ja vanhukset oikeasti saa maittavia ja ravintorikkaita päivittäisiä aterioita. Meidän pitää myös kaupunkina pystyä asettamaan vaatimuksia ruoan ekologisuudesta ja kasviperäisen ruoan määrän suhteesta. Se me saadaan parhaiten aikaan, kun me myös pidetään kiinni meidän omasta ruoantuotannosta. Mäkin haluan nostaa esille sen, mihin Palvelukeskus pystyi pandemian aikana, eli kun kouluissa siirryttiin korona-aikana etäopetukseen, silloin hyvin lyhyessä ajassa varmistettiin

noutoruokakassi koululaisille kotiin vietäväksi esimerkiksi. Tähän en usko, että yksityinen olisi taipunut. Olen erittäin tyytyväinen tästä päätöksestä, että nyt pidetään kiinni tästä ja saadaan vihdoinkin hyvä, uusi ruokatehdas.

Valtuutettu Laura Korpinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt, kun suunnitellaan uusia tuotantotiloja, kyllä tosiaan toivoisi, että pukuhuonetilojen tavoitteenasetantana olisi joku muu kuin sukupuolineutraalius. Kyllä naiset ansaitsisi ihan omat pukeutumistilansa. Se, että väitetään sitten, että sukupuolineutraalisuus jotenkin palvelisi tasa-arvoa, niin ei se sitä palvele. Tällainen lähtökohta, että mietitään tällaisia ideologioita haihatuksia sen sijaan, että mietittäisi tilojen toiminnallisuutta, niin näillä ei mitään muuta kuin nöyrytetä ja kiusata naisia.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

On todella hienoa, että saamme uuden keskuskeittiön elintarviketerminaalilla tuottamaan ruokaa päiväkodeille, oppilaitoksiin ja kouluihin. Kuten tässä keskustelussa on jo tuotu esiin, nämä määrät ruokaa, mitä tuotetaan, on todella mittavia. Tämä investointihan ei pelkästään turvaa ruokapalvelujen järjestämistä ja tehostamista, vaan se myös avaa mahdollisuuksia parantaa kouluruoan laatua ja edistää kestävästä kehitystä meidän ruokapalveluissa. Laadukas kouluruokahan on ensiarvoisen tärkeää meidän lasten ja nuorten hyvinvoinnille ja oppimiselle, ja kouluruoan pitäisi olla aina monipuolista ja maistua hyvältä.

Kaupunkina meillä on merkittävä vastuu ja mahdollisuus tehdä myös ympäristön kannalta kestäviä valintoja ruoantuotannossa ja hankinnassa. Toivon mukaan uusi keskuskeittiö myös mahdollistaa entistä vastuullisemmat ja ympäristöystävällisemmät elintarvikehankinnat. Se, että Pakkalan keskuskeittiö nykyiselläänkin tuottaa 2,1 miljoonaa kiloa vuodessa ruokaa, kertoo siitä, miten suurella volyymilla me tuotetaan Helsingissä ruokaa meidän palveluihin.

Ruoantuotannollahan on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tampereen kaupunkiin laski hiljattain oman luontojalanjälkensä kaupunkiorganisaatiossa, ja siinä elintarvikehankinnat nousi kaikista merkittävimmäksi luontojalanjäljen tekijäksi. Jopa 22 prosenttia Tampereen kaupungin luontojalanjäljestä syntyi näistä elintarvikehankinnoista, ja siinä punainen liha aiheutti suurimman osuuden. Me ollaan Helsingissä nyt tällä hetkellä laskemassa omaa luontojalanjälkeä, ja on odotettavissa, että meidän luontojalanjälki näyttää hyvin samanlaiselta tai samantapaiselta kuin Tampereella ja että elintarvikkeet nousee jopa lämmityksen ja rakentamisen yli. Kun katsotaan luontovaikutuksia, ne nousee kaikista merkittävimmäksi tekijäksi. Sen takia on myös hienoa, että meillä on tavoite siitä, että liha- ja maitotuotteiden kulutusta pitää vähentää, ja sitähän me tullaan seuraamaan meidän ympäristöraportin yhteydessä.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä täällä nyt vähän haiskahtaa, ei sosialismi, mutta ihmeellinen epäusko ja epäluottamus yksityisiä toimijoita kohtaan. Valtuutettu Pasasen puheenvuoro oli hyvä, siinä ei vastaavaa epäluuloa ollut. Amanda Pasanen toi hyvin esille näitä järjestämisvastuulle kuuluvia kysymyksiä ja seikkoja, mitkä ei mitenkään liity siis siihen tuotantopuolen kysymykseen.

Olin just semmoisessa loru- ja leikkiutuokiossa leikkipuisto Sepässä, jossa juhliittiin nyt leikkipuistojen ja päiväkotien 110-vuotishistoriikkia. Tämä leikkipuistoruokailu on vähän nuorempaa, mutta sekään ei liity tähän tuottamiseen. Siis se, miten me järjestetään meidän ruokahuolto, joka on kiistatta tärkeää ja välttämätöntä, mutta mikään näistä ei perustele sitä, että minkä takia yksityiset toimijat, jotka ovat erikoistuneet nimenomaan tämmöisten ateriapalveluiden tarjoamiseen, eivät voisi meille sitä tarjota. Meidän erikoistumista, meidän erityisosaamista Helsingissä ei ole, eikä meidän ydintehtävää ole ruokatehtaan ylläpito ja omistaminen, mutta jostain syystä se täällä edelleen onkin. Varmaan ne syyt on tämä epäluulo yksityisiä toimijoita ja markkinoita kohtaan, mikä ei perustu mihinkään tutkittuun tietoon tai järkeen.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllähän yksityisen toimijan tulee saada myös voittoa. Jos nyt sitten on yksityinen toimija versus julkisen vallan instanssi, niin joko tingitään henkilökunnan palkoista tai sitten materiaalien laadusta. Onhan siinä sellainen ero. Veromaksaja kiittää nyt, kun tämä on kaupungin hoidossa, tämä asia.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ei se, että tuotanto pidetään julkisena, tarkoita, etteikö yksityinenkin voisi tuottaa. Kysymys on siitä, että tällaisella volyyymilla ruokaa tuottaessa pitää olla varmuus siitä, että jossakin se ruoka tuotetaan. Silloin on parempi, että se, jolla on järjestämisvastuu, on myös ainakin osittain ja mielellään vähintään puolet tai yli sen, myös se tuotanto hallussaan.

Meillä on lakisääteisiä tehtäviäkin tällä hetkellä huomattavassa määrin yksityisten tuottamana erilaisilla hankintasopimuksilla ja palveluseteleillä ja muilla vastaavilla. Kaikissa niissä on aina kysymys siitä, että täytyy myös olla oma tuotanto, jotta voidaan olla varmoja siitä, että järjestämisvastuukin voidaan toteuttaa.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Omat muistikuvat kertovat ihan lähivuosilta, että nimenomaan Palvelukeskusliikelaitos on voittanut tällaisen palkinnon, en nyt tasan tarkkaan muista, mikä se oli, mutta voittanut palkinnon liittyen tähän ruokatuotannon kehittämiseen, jossa on pystytty yhdistämään uutta makumaailmaa, jota tänä päivänä vaaditaan esimerkiksi kouluissa entistä enemmän, ja myös ekologisuutta. Kyllä itse annan enemmän arvostusta Palvelukeskusliikelaitoksen työntekijöille tässä reseptiikan kehittämisessä ja myös kustannustehokkuudessa. Faktahan on kuitenkin se, että he joutuvat tekemään erittäin vaativaa työtä tiukoilla resursseilla. Me annamme per ateria todella pienen rahan heidän käyttöönsä, ja he on pystyneet kehittämään tätä reseptiikkaa ja vastaamaan myös uusiin, ekologisiin arvoihin ja vaatimuksiin.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuutettu Meri toi hyvin esille leikkipuistotoiminnan leikkipuisto Sepässä, joka on hieno paikka, ja se oli nyt 110 vuotta. Minä tuon teille nyt terveiset, tulin suoraan päiväkotia Meripirtin 120-vuotisjuhlista Betania-talosta, joka on myös erittäin hieno. Siitähän me päätimme täällä juuri hiljattain, siitä uudesta kaavasta.

Mutta jos arvoisa puheenjohtaja sallii, niin mennään tähän listalla olevaan asiaan. Kyllä minä ymmärrän sen, että julkinenkin puoli saa tehdä ruokaa. Kyllä se ihan hyvä on, että annetaan heillekin se mahdollisuus, että sitä tehdään. Tietysti on hyvä, että on kilpailua, että ei olla kaikki munat samassa korissa. Täällä valtuutettu Heinäluoma käytti hyviä puheenvuoroja reseptiikan kehittämisestä, mikä on tietysti ihan tärkeä asia sekin. Mutta jos ajatellaan vaan ihan puhtaasti sitä voiton tuottoa, niin kyllähän pitäisi olla niin, että julkisen puolen pitäisi olla täysin yliverlainen kaikissa kilpailutuksissa, kun siellä se voittomarginaali, se preemio, jää kaupungille. Sitä ei tarvitse hakea, mutta miten onkaan niin, että kuitenkin yksityiselläkin puolella kyetään tätä tekemään kilpailukykyisesti. Niin kilpailu on hyvästä myös kaupungin ruoantuotannossa.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

On varmasti niin, että kun näin suuri volyyymi on kyseessä, on viisasta, että kaupunki siitä myös itse tuottaa osan. Uskoisin, että tätä harkintaa varmasti moni yritysikin tekisi. Ehkä vähän heikkoja argumentteja kuultiin tätä vastaan. On varmaankin niin, että jos kaupunki ostaisi kaiken ruoan markkinoilta, kaupungin saama hinta saattaisi olla korkeampi ja ne tarjoukset, kun myös nämä tarjouksen tekijät tietäisivät, että kaupunki ei pysty itse sitä millään muulla tavalla tuottamaan.

Kyllä mä näen, että tämä on myös kustannusmielessä ja neuvottelumielessä aivan fiksu ratkaisu, ja myös toki sen kannalta, että jos jotain käy, kaupungilla on tällainen mahdollisuus tuottaa itse ruokaa. Ikään kuin riskiä jaetaan. Voihan olla, että joku iso toimittaja, josta kaupunki ostaisi niiden mielestä, joiden mielestä kaikki pitäisi ostaa joltain muualta, niin menisi esimerkiksi konkurssiin tai kävisi jotain muuta, joka viivästyttäisi ruoantuotantoa.

Kaikin puolin varmasti hyvä ratkaisu, että myös itse voidaan jatkossakin ruokaa tuottaa. On tietysti niin, että on kiinnostavaa ja varmasti olisi hienoa, että erilaisia malleja löydettäisiin, otettaisiin käyttöön enemmän lähiruokaa ja että vähemmän ruokaa teetettäisiin myös ikään kuin keskuskeittiömallina ainoastaan. Meillähän aikoinaan myös on ollut enemmän päiväkodeissa ja kouluissa omaa ruoanvalmistusta. Moni varmasti myös kaipaisi tällaista mallia tämän rinnalle.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Mä kyllä hiukan ihmettelen tätä valtuutettu Holopaisen vähän sosialismilta kalskahtavaa puheenvuoroa, että jos hän tulee siihen tulokseen, että kilpailu johtaa aina siihen, että kilpailevat toimijat muodostaa kartellin ja rupeaa lypsämään kaupunkia silloin. Meillähän on kuitenkin lainsäädäntö olemassa siihen, että tällaisia kartelleja ei saa muodostaa, joissa sovitaan hinnoista keskenään. Mutta tietysti on ihan hyvä, että julkinenkin puoli tekee ruokaa, mutta jos pelkokuvana on se, että joka ikinen ruoan valmistaja Helsingissä menee yhtäaikaaisesti konkurssiin jostain syystä, niin mitä sitten tapahtuu lapsille, niin ehkä he voi sen yksi tai kaksi päivää saada vaikka eväät kotoa sinne päiväkotiin sinä aikana, kun näin tapahtuu. Nämä uhkakuvat, millä tässä pelotellaan, ne on kyllä hyvin erikoisia. Mun täytyy se tässä todeta.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vahva on yritysten pelko ja epäluulo heitä kohtaan ja nämä kartelliväitteet, joita valtuutettu Kaleva hyvin toi esille, joka myös osoittaa sitä. Mietin, missä olen kuullut aikoinaan samanlaisia argumentteja, niin oli itse asiassa Sipilän hallituksen soteuudistus, joka harmi kyllä ei toteutunut, koska se kaatui siihen,

että jos Ilomantsissa yksityinen soteterveyskeskus menisi nurin, niin ihmiset siellä kuolisivat, koska kukaan ei heitä pelastaisi, koska ei olisi enää mitään kunnan toimintaa siellä. Lähes yhtä älyvapaa on tämä väite, että lapset jäisivät ilman ruokaa, jos joku yksittäinen menisi nurin, ja mitään ei olisi tehtävissä. Ehkä tämä vaan nyt osoittaa ja vahvistaa sitä käsitystäni salin toiselta laidalta, että yritykset ovat pahoja oman edun tavoittelijoita, jotka pyrkivät kaupunkia aina huijaamaan, jos vain mahdollista, ja vähintäänkin tekemään lainvastaisia kartelleja, jotta saavat hinnan optimoitua. Niin kuin valtuutettu Korpinen totesi, on se ihme, että miten yksityiset voivat missään pärjätä, kun heidän tehtävänsä on tuottaa voittoja, kun kaupunki ei tuota voittoa. Miksi me itse asiassa ei tehtäisi kaikkea silloin itse? Mehän ollaan ihan ylivoimaisia kaikilla toimialoilla sitten.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Itse tässä just viittasin siihen, mitä yritykset tekisivät, ja kyllä yritykset varmasti myös harkitsevat ja sitä aina tekevätkin, että mitä tehdään itse, ja hinta on se, mikä tietysti myös määrittää, mitä kannattaa ostaa. On kartellit ihan todellisuutta. Ei meidän kilpailulainsäädäntö ole semmoinen, että näitä kaikkia oltaisi voitu estää. Päinvastoin. Esimerkiksi juuri kilpailun keskittymiä on päivittäistavarakaupan alueella, ja siitä toki on paljon selvitystä ja tietoa, mutta ei meillä kaikkiin ole keinoja puuttua. Näen, että tämä on aivan markkinatalouden kannalta myös fiksu ratkaisu, ja sellainen ratkaisu, jonka varmasti moni iso yritysikin saattaisi tehdä, jolloin mietitään, että mitä tehdään itse ja mitä ostetaan muualta. Teillä ilmeisesti on vain tämä yksi ratkaisu, joka on mielestänne oikea. Se on ideologiaa sekín.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiinnitän huomiota siihen, että täällä asiasta kuin asiasta ideologinen keskustelu nyt saadaan aikaiseksi. Taitolaji melkein löytää aina, että nyt tästä saadaan tämmöinen muutaman henkilön välinen väittely. Kannattaa valtuutetun paneelista aina lukea, että mikä on se käsiteltävä asia ja koettaa pysyä siinä eikä mennä llomantsiin tai ihan hakoteille. Nyt puhutaan tästä ruokatehtaasta tällä kertaa.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos.

Tässä on käyty hyvää keskustelua tästä ruoanvalmistuksesta. Ihan tuottajasta riippumatta kuitenkin meidän kaikkien pitäisi ajatella, että tämä ruokatarvikkeiden laatu ja ravintoaineiden riittävyys on oikea. Palmurasvat, ulkolainen liha, ravintoköyhä sei ja friteeraukset sekä lämmityksen aiheuttamat ravintoarvojen laskut pitäisi voida välttää. Tällä hetkellä ne ovat ikävä kyllä ilmeisimminkin hinnan takia ihan sitä perusruokailun arkipäivää. Meillä ei ole varaa siihen, että meidän lapset syö sillä lailla. Ei me itsekään suostuta joka ikinen päivä syömään työpaikkaruokailussa paikan päällä lämmitettyjä kumiperunoita ja muuta vastaavaa. Yhtä tärkeää kuin laadukas ruoan valmistaminen olisi saada kouluihin myös välipalat. Meidän pitäisi se budjetissa miettiä.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Kolbe

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Muistutan Helsingin menneisyyttä katsoen, että ruokakysymys, jos mikä, on erittäin harvoin ollut ideologinen asia. Nimenomaan tämä Palmia ja sen pitkät edeltäjät ja jäljet menneisyyteen kertovat yhdestä asiasta. Ja se, että julkisella eli kunnallisella ruokahuollolla on ollut erittäin tärkeä rooli Helsingissä sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden kriittisinä hetkinä.

Muistutan mieliin erityisesti sisällissodan vuodet, jolloin Helsingin kaupungin muonitustoimikunta, eli nimenomaan ruokahuolto, oli aivan olennainen tekijä. Se oli julkisissa käsissä, jotta torjuttiin poliittisen ja sisäpoliittisen tilanteen kärjistyminen ruokapulan ja elintarvikepulan vallitessa. Tämä kaikki antaa sitä henkeä, jolla Helsingin kaupungin ruokahuolto, tänään nimeltään Palmia, kantaa tavattoman hienoa osaamisperintöä, jolla on laajat kulttuuriset ja sosiaaliset merkityksensä. Muistutan semmoisestakin pikku asiasta kuin että kaupungin keskuskeittiö sattumalta sijaitsi näissä tiloissa kovin pitkän aikaa, aina sotiin saakka. Tavallaan ruoan merkitys, elintarvikkeiden merkitys kaupungin sydäntoimintona on sitä helsinkiläistä osaamista, jonka perintöä me nyt tässä vaalimme.

Olen itse henkilökohtaisesti erittäin iloinen, että nyt ollaan tässä vaiheessa, että pystytään tämä laina myöntämään ja saadaan uudet toimitilat. Samalla näen, että tämä keskustelu ruokahuollosta, elintarvikkeista, ruokailusta on mitä suurimmassa määrin tämän hetken turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen liittyvää. Jos emme tätä ymmärrä omasta historiastamme, miten tärkeää, että se on kunnallisessa kädessä ja miten tärkeää, että meillä on yksityisiä toimijoita sitä täydentämään, niin tässä voisi sanoa nyt vähän opettajatäimäisesti, että kyllä historia on opettanut tärkeitä asioita ruokahuollosta.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin olen sitä mieltä, että ruoantuotanto tässä muodossa, missä se nyt esitetään meille, on erittäin hyvä juuri tällä hetkellä, koska meidän täytyy oppia arvostamaan myös yhteisöllisesti tehtyä ruokaa. Meillä on yhteisöllinen opetus, meillä on yhteisöllinen perusterveydenhoito, erikoissairaanhoido ja niin edespäin. Meidän täytyy oppia olemaan siitä ylpeitä ja hoitamaan sitä asiaa hyvin. Sen takia tämä on hyvä esimerkki siitä, että näinkin voi tehdä ja se voi onnistua erinomaisesti.

Kiitos tästä.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä nyt viimeisenä tähän keskusteluun, jota en suinkaan koe, että on mitenkään ideologinen, vaan nimenomaan tässä on kyse rahasta, siitä, miten se käytetään, mikä on järkevää veronmaksajien rahojen käyttöä. Vielä ei ole keksitty yhtä tehokasta tapaa allokoida resursseja kuin markkinatalous, kapitalismi, joka on puutteista huolimatta järjestelmistä paras, jonka piirissä on innovaatiot keksitty, tehokkuutta saavutettu ja kaikki yhteiskunnan tärkeimmät keksinnöt ja innovaatiot saavutettu.

En ole perehtynyt palveluliikekeskuksen saamiin erilaisiin palkintoihin. Hienoa, jos siellä reseptiikkaa kehitetään. Näin se varmasti tehtävä kuuluukin. Bib Gourmand -maininta nyt vähintäänkin on oven takana, kun tätä kuuntelee. Tärkeää työtä, eikä tässä ole kyse siitä, vaan ainoastaan siitä, ja se loppukaneetti on, onko Helsingin tehtävänä omistaa ruokatehdas, ateriatehdas, kilpailla muiden yksityisten toimijoiden kanssa, jotka ovat erikoistuneet

aterioiden valmistamiseen. Mielestäni vastaus on ei, mutta tässä on selvästi enemmistö, joka on kanssani tässäkin asiassa eri mieltä.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä tämmöisenä ensimmäisenä ideologisuusena huomautuksena valtuutettu Merelle, että en ole ollenkaan varma, että kapitalismi on kaikkein siunauksellisin toimintamuoto. Sen sijaan markkinataloudella kyllä on kieltämättömiä ansioita, mutta se on kovin eri asia kuin kapitalismi.

Valtuutettu Meri tyypillisesti keskustelupuheenvuoroissaan usein viittaa siihen, että kuntalaki asettaa joitakin vaatimuksia. Minä en ole löytänyt kuntalaista määritelmää, jonka mukaan kunnan tehtävänä on jonkun rikastuttaminen. Sen sijaan kunnan tehtävänä on kyllä huolehtia moninaisista hoivan asioista.

Sen sijaan osakeyhtiölaista ei ole mitään vaikeutta löytää sitä, etteikö sen tehtävänä olisi jonkun rikastuttaminen. Se on suorastaan osakeyhtiön nimenomainen ja ainoa päämäärä, jos osakeyhtiö ei ole muuta päättänyt.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse ajattelin, kun valtuutettu Meri päätyi ehkä kuitenkin hieman ideologiseen keskusteluun, suhtautua ihan käytännönläheisesti tähän. Toki tehokkuus ja raha on yksi relevantti argumentti, mutta se ei ole ainoa. Myös toimitusvarmuus ja poikkeusolosuhteissa toimimisen varmuus, joihin muun muassa valtuutettu Kolbe hyvin viittasi, ovat relevantteja näkökohtia. Kun ajatellaan Helsingin kaupungin onnistumisia monissa hankinnoissa, voi olla ihan viisasta, että ruoan laajemmasta hankinnasta markkinoilla edetään... Tässähän edetään siinä.

Hankitaan aiempaa enemmän markkinoilta. Mutta se, että siinä edetään varovaisesti, ylläpitäen omaa toimintakykyä, voi olla ihan viisas ratkaisu, koska hankinnoissa voi myös epäonnistua.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ei todella yksi esimerkki riitä niihin tapauksiin, joissa Helsingissäkin aina hankinnat eivät ole ihan täysin putkeen menneet. Tiedämme näistä erilaisista hankinnoista kuuluisan Apotin myös. Tämmöisestä IT-hankinnasta aivan erilainen esimerkki, mutta ei ole mitenkään sanottua, että siinä onnistutaan.

On vähän keinotekosta mun mielestä vetää ydintoimintojen ja perustoimintojen välille Otto Meren kaltainen raja. Siitä voidaan toki keskustella lisää, mikä on ydintoiminto tai mikä kuuluu myös julkisen palvelun piiriin, tai mitä voidaan siellä tuottaa. Mutta ajattelen itse, että kyllä ruokailu on hyvin tärkeä toiminto, millä nimellä sitä kutsutaankin, mutta tällainen määritelmä on nyt valtuutetun ihan oma.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä en pidä millään tavalla ideologisena kysymyksenä sitä, että kaupunki valmistaa ruokaa. Kyllä se voi hoitaa potilaita, valmistaa ruokaa, hoitaa perusopetusta ja niin edespäin. Sehän on meidän pitkä perinne, että me osaamme tehdä tämän. Meillähän on tämmöinen sekayhteiskunta, missä on hyvin paljon osuustoimintatyyppistä, ja sitten on yhteisöllisesti järjestettyä palvelua. Kyllä se on täysin mahdollista, eikä siinä ole mitään häpeämistä, että kaikki pitäisi olla nyt ehdottomasti sen ideologian mukainen, mitä kapitalistit esittävät.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihan ensiksi haluan kiittää jälleen kerran valtuuston toista varapuheenjohtajaa, valtuutettu Jalovaaraa siitä tavasta, miten hän uupumatta ja omia vaivojaan säästämättä pyrkii aina ohjaamaan meitä muita valtuutettuja kohti alati parempaa keskustelukulttuuria. Tämä on todella hienoa, kun se tapahtuu vielä niin monta kertaa. Todella hän ei säästele siinä voimiaan. Se on hienoa. Yritän tässä mennä ihan itse substanssiasiaan, niin kuin hän kehotti.

Sen verran kuitenkin ensin minun pitää sanoa valtuutettu Holopaiselle, että syytökset siitä, että Helsingissä toimisi jonkun näköinen ruoan, päivittäistavaroiden myynnin kartelli, niin ne on poikkeuksellisen vahvoja ja väkeviä. Nyt täytyisi olla jotain evidenssiä ennen kuin tällaisia syytöksiä, tarkoittaen ilmeisesti S-ryhmää ja Keskoa, ennen kuin tällaisia heitellään.

Sen sijaan, kun puhutaan ruoantuotannosta, niin onhan niin, että kun katsotaan sellaisia alueita maailmassa, joissa ihmiset elävät vanhoiksi, puhutaan vaikka Sardinian saaresta, niin ruoka, jota siellä yleisesti syödään, on prosessoimatonta. Siihen ei sisälly kovin paljon suolaa ja sokeria eikä nopeita hiilihydraatteja. Kyllä jonkin verran pastaa saattaa olla siinä, mutta se elämän tyyli, mitä siellä noudatetaan, on aktiivinen ja yhteisöllinen.

Sen takia täytyy katsoa sitä, että totta kai, kaupunkihan voi kilpailuttaa ruoan ainoana perusteenaan kustannus eli raha, jolloin varmasti saadaan edullisia kaloreita, eli edullisimmin toteutettuna, mitä se kukin... Ihan niin kuin valtuutettu Arajärvi totesi, niin osakeyhtiön tehtävä on tuottaa voittoa omistajille, ellei muuta ole päätetty. Mutta voidaanhan siihen kilpailutukseen laittaa muitakin kriteerejä, kuten valtuutettu Kivekäs täällä hyvin ansiokkaasti totesi, että kyllähän kaupunki voi hoitaa sitä. Se, että aina ei ole hoidettu näitä

kilpailutuksia niin hyvin, niin kyllähän se paranee, ja sen on parannuttava. Kilpailutusymmärryksen on parannuttava. Ei se, kuka sen ruoan tuottaa, ole niin tärkeä kysymys kuin se, että onko se laadukasta, onko se ravitsevaa, onko se hyvän makuista, onko se yhteisöllistä ja prosessoimatonta. Siitähän tässä on kysymys.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Väittääkö valtuutettu siis, että kartelleja ei ole ollenkaan? Itse käytin puheenvuorossani argumentin siitä, että kartelleja on, ja sen lisäksi totesin, että myös esimerkiksi päivittäistavarakaupassa on huomattu merkittäviä keskittymiä. Näin sanoin. Ja tämäkin pitää paikkansa, että voitte vaikka googlettaa asiaa.

Myös sanoin, että ei kilpailulainsäädännöllä ole mahdollista täysin ja täydellisesti asiaa hoitaa. Myös markkinatalouden mukaan kyllä tarjonta vaikuttaa hintaan. Voidaan ajatella, että myös Helsingin kaupunki osaltaan lisää tarjontaa, ja kyllä sillä on hintavaikutuksia varmasti. Varmasti neuvotteluissa ainakin hyvä neuvottelija myös huomioisi sen, mikä on ostajan asema. Onhan tämä nyt ihan päivänselvää. Onko ostajalla mahdollisuus ostaa muualta? Näin isoissa volyymeissa sillä on varmasti merkitystä tähän keskuskeittiötyyppiseen markkinaan, jota eri toimijat toteuttavat. Onhan se ihan päivänselvää.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Meidän suuri ylpeydenaiheemme on ollut maksuton kouluruokailu, jolla on suuri merkitys sen suhteen, miten Suomesta on tullut maailman onnellisin ja yksi

maailman menestyneimpiä maita. Myös meidän suuri ylpeydenaihe on puistoruokailu kesäisin, ja on tärkeää, että huolehdimme vanhusten monipuolisesta hyvästä ruokatuotannosta. Sen vuoksi on äärimmäisen tärkeää, että nyt huolehdimme siitä, että meillä on huoltovarmuus ruoantuotannon suhteen. Emme ole ainoastaan markkinoiden armoilla, vaan pystymme huolehtimaan omalla tuotannolla ja lisäksi markkinoilla toimivan yrityksen tukemana tästä meidän ylpeydenaiheesta.

Nyt on niin paljon riittänyt kritiikkiä ja poskien louskutusta tästä asiasta, että minusta olisi ainoa oikea ratkaisu valtuutetuilta Meri ja Kaleva, että he tekisivät vastaesityksen, hylkäsesityksen, että tästä äänestettäisiin, jotta me nähdään, mikä on kanta sen suhteen valtuustolla siitä, että turvataanko me tämä turvallinen, hyvä ruokailu ja huoltovarmuus helsinkiläisille koululaisille.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän valtuutettu Arhinmäen valtuutetun penkiltä pitämään puheenvuoroon totean kyllä sen, että jos tällainen vastaesitys tulisi tässä kohtaa, se olisi kyllä budjettisovun vastainen asia, että se olisi ryhmien välisen pelisääntökeskustelun paikka. Koska tämä hanke on ollut aikanaan keskeinen osa sitä, millä tavalla me mennään eteenpäin tässä kaupungissa ruokapalveluiden tulevaisuuden osalta.

Valtuutettujen Kaleva ja Meren puheenvuoroista tulee semmoinen väite, etteikö tällä hetkellä Palvelukeskus-liikelaitos tuottaisi kustannustehokkaasti tai taloudellisesti tätä ruokaa. Eihän näin ole. Mehän ollaan edellytetty heiltä kustannustehokasta ruokapalvelua ja kustannustehokkuuden parantamista erillisen tehokkuusohjelman myötä. Joten tämä heidän luoma väitteensä ei siis

pidä paikkansa. Kyllä heille on laitettu tiukat raamit siitä, miten tätä kaupungin rahaa käytetään.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Koska vastauspuheenvuorot on jo vedetty kiinni, käytän tässä myös valtuutettu Arhinmäen puolesta. Haluan kiittää valtuutettu Heinäluomaa siitä, että hän myös osallistuu tähän valtuutettu Jalovaaran keskustelukulttuurin parantamiseen kertomalla, mitkä on budjettisovun mukaisia esityksiä ja mitkä eivät. Se on näin.

Mutta en kyllä ihan saa kiinni siitä, missä kohtaa minä tai valtuutettu Meri oltaisiin sanottu, että kaupungin ruokapalvelu ja ruoantuotanto olisi jotenkin huonoa tai kustannustehotonta. Eihän se kilpailu sitä tarkoita, että se olisi huonoa.

Vielä haluan kysyä valtuutettu Holopaiselta, että onko tosiaan niin, tämä kuulostaa niin kuin tässä olisi joku vihreä salaliitoteoria takana. Sanotaan, että kun minä pyydän häntä esittämään evidenssiä siitä, kun hän sanoo, että ruoan ja päivittäistavarakaupassa on Helsingissä kartelli, niin hän sanoo, että väitättökö, että kartelleja ei olisi. Ja sitten, että voi katsoa vaikka Googlesta, niin kyllä sieltä löytyy. Onko sitä kartellia nyt, valtuutettu Holopainen, vai ei?

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuntuu, että tässä keskustelussa ainoa ideologinen lähestymistapa on nyt kokoomuksen valtuutetuilla, koska tämä lopputulos, johon me ollaan päädytty, eli rakennetaan uusi keskuskeittiö, niin sehän on välimalli, jossa kaupunki

säilyttää oman vahvan ruokatuotannon ja sitten ostaa myös markkinoilta ruokapalveluja. Siis ostaa myös markkinoilta ruokapalveluja. Ainakaan itse en ole missään vaiheessa sanonut, että ei pitäisi mitään tuotteita ostaa markkinoilta, vaan tässä on valittu välimalli, joka uskon, että toimii tulevaisuudessa helsinkiläisten veronmaksajien hyväksi ja myös meidän ruokatuotannon huoltovarmuuden, laadukkuuden ja oman vahvan osaamisen turvaamisen kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Ei tässä ainakaan meidän SDP-ryhmä ole suhtautunut tähän ideologisella tavalla, vaan lähtenyt niistä faktoista liikkeelle. Mikä on veronmaksajille järkevä, kustannustehokas vaihtoehto ja mikä toisaalta poistaa meiltä sen hirveän byrokratian, joka väistämättä sellainen malli, jota nyt kokoomus tässä ajaa, että me siirretään kaikki meidän ruokatuotanto markkinoilta ostettavaksi, joka vaatisi valtavan määrän erilaisia hankintoja ja virkatyötä, jossa pyöritetään näitä hankintoja ja sitten suuren epävarmuuden siitä, miten tasa-laatusuus varmistetaan jokaisessa päiväkodissa, koulussa, senioritalossa. Se ei mielestäni palvele kokonaisuutta, vaan tämä valittu välimalli on oikein toimiva ratkaisu.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

En tiedä, mitä valtuutettu Meri laskee kaupungin perustoimintoihin, mutta näkisin, että kouluruoka muun muassa on tämmöinen, joka on hyvinkin perustoiminto. Mennään sitten niihin päiväkoteihin tai sairaaloihin tai muuta. Tämä on myös aika yhdenvertainen tällä hetkellä, mitä tullaan eri koululaitoksiin, kouluruoka tai puistoruokailu. Korostaisin myös sitä, että kouluruoalla on myös aika suuri merkitys joissain perheissä. Kuten myös puistoruoalla sen suhteen, miten arki pyörii ja ruokaa löytyy nuorille ja lapsille. Aika monessa koulussa on havaittu se, että viikonlopun jälkeen menee

huomattavan paljon enemmän ruokaa kuin vaikkapa viikon edetessä. Joten nämä on tässä kohdassa hyvin tärkeitä ja yhdenvertaisia asioita. Toki näin ei saisi olla, mutta haluan vain korostaa tämän kouluruoan merkitystä ja sen saatavuutta.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kaleva ymmärsi väärin sen, mitä sanoin. Totesin tähän keskusteluun, jossa valtuutettu Meri tuntui olevan sitä mieltä, että ei ole mitään mahdollisuuttakaan, että jonkinlaisia vaikutuksia hintaan olisi sillä, että kaupunki perustaa oman tehtaan ja omaa tuotantoa. Olen tästä eri mieltä. Varmasti voi olla vaikutuksia hintaan. Myös totesin, että kyllä kartelleja myös olemassa esimerkiksi ottamatta kantaa siihen, että millä alalla niitä on. Niitä on välillä ilmaantunut. Kaikki ei tietenkään tule esiin, mutta tämäkin on rakenne, joka on mahdollista, että se markkinoilla syntyy. Näin totesin. On kummallista, jos siitä olette eri mieltä. Kyllähän näitä tapauksia on myös havaittu usealla alalla. Sen lisäksi totesin, enkä sanonut, että päivittäistavarakaupassa on kartelleja, vaan totesin, että siellä on keskittymiä. Tämä on nyt niin moneen kertaan todettu erilaisissa selvityksissä ja tutkimuksissa, että kaupan kilpailutilanne on edelleenkin keskittynyt Suomessa, vaikka nyt uusiakin toimijoita on tullut markkinoille. Kyllä se vaikuttaa osaltaan hintaan, ja toivottavasti tästä olette samaa mieltä myös. Sen lisäksi totesin, että ihan laillisesti voi siis neuvotella hinnoista ja jatkuvasti neuvotella hinnoista hankinnoissa, mitä ostetaan millä hinnalla. Totesin, että kyllä markkinataloudessa usein on niin, ja pääsääntöisesti, lähtökohtaisesti niin, että tarjonnalla on myös vaikutusta hintaan. Uskoisin näin, että kyllä hyvä neuvottelija varmasti huomioi sen, onko Helsingin kaupungilla itsellään olemassa mahdollisuutta myös tuottaa ruokaa, ja sillä todennäköisesti on myös vaikutusta hintoihin.

112 § Esityslistan asia nro 6 Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutos (nro 12799)

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meillä on tänään käsittelyssä jossain määrin erityislaatuinen ja poikkeuksellinen kaavaehdotus, joka koskee ylimmän valtioneuvoston toimitiloja, Valtioneuvoston linnaa ja tätä itse historiallista keskustaa, jossa me myös kaupunkina ja kaupunginvaltuustona työskentelemme.

Kaavamuutokseen aloite on lähtenyt valtioneuvoston puolelta.

Valtioneuvostolla on tehty pitkään työtä kokonaisuuden puolesta, jossa osa-alueet liittyvät sekä työskentelytapoihin, siihen, millä tavalla eri ministeriöiden henkilöt työskentelisivät lähempänä toisiaan, toisaalta suojelun kysymyksiin ja kiistämättä myös viime vuosina kasvaneeseen vaatimustasoon turvallisuuden osalta. Valtioneuvoston valmistelu on tosiaankin kestänyt varmaan jo, taitaa olla, yli kuusi vuotta, ja heidän näkökulmastaan tässä on kysymys kokonaisuudesta, jossa voidaan päivittää ylimmän valtioneuvoston työskentelyedellytykset.

Kiinnostavan tästä kaavasta julkisen keskustelun osalta on epäilemättä tehnyt se, että Engelin piirtämän Valtioneuvoston linnan sisäpihalla oleva painotalorakennus, joka on myöhäisempää perua kuin itse Valtioneuvoston linna, niin se on mahdollistettu purettavaksi tässä ratkaisussa, ja se ei enää siis olisi suojelun piirissä. Suojeluarvojen osalta kaava myös on kokonaisuus, josta valtioneuvoston piirissä on neuvoteltu pitkään Museoviraston kanssa, ja Museovirasto on antanut oman hyväksyntänsä tälle ratkaisulle, jota nyt esitetään. Suojelun osalta Museovirasto on painottanut erityisesti

Valtionneuvoston linnan sisätilojen säilyttämisestä siinä historiallisessa asussa, jossa ne ovat nyt kokonaisuudessaan. He ovat antaneet tälle arvoa, ja he ovat katsoneet, että tässä kokonaisuudessa, vaikka sinänsä myös painotalolla on historiallista arvoa perinteisenä ja vanhana rakennuksena, niin se on kuitenkin ollut funktioltaan avustava rakennus suhteessa Valtionneuvoston linnaan. Tällä perusteella Museovirasto on sitten katsonut, että kokonaisuutena tämä ratkaisu on hyväksyttävä. Tämän kaavan mahdollistamana sitten pystyttäisiin tekemään sekä kattavasti turvalliset maanalaiset tilat valtioneuvoston toimintaa varten ja lisäksi maanpäällistä tilaa eli uusi rakennus Valtionneuvoston linnan sisäpihalle.

Ymmärrän itse sitä kritiikkiä, jota kaavaa kohtaan on esitetty, ja tähän on ollut asia, josta on äänestetty sekä kaupunkiympäristölautakunnassa että kaupunginhallituksessa, ja varmasti monet meistä, itse ainakin olen käynyt kirjeenvaihtoa arkkitehtikunnan kanssa muun muassa siitä, että on koettu, että tässä poljetaan... Ei ole hyvä, että annetaan mahdollisuus purkaa tämä painotalo. Tietenkin se on hyvin harvinaista, että näin vanha rakennus olisi mahdollista purkaa. Se ei ole tyypillistä Helsingin keskustassa. Itse olen harkinnut tätä asiaa, ja kun ajattelen lautakunnan keskustelua, ehkä myös kaupunginhallituksen keskustelua ja niitä keskusteluja, joita lautakunnassa kävimme valtioneuvoston valmistelijoiden kanssa, niin omassa punninnassani edellä mainittujen Museoviraston kokonaisharkinnan lisäksi on painanut se, että ajattelen, että meidän valtuustossa on ihan hyvä itse asiassa pyrkiä siihen, että annamme valtioneuvostolle sen itse määrittelemän parhaan mahdollisen työskentelyedellytysten luomisen. Olen lähtenyt ainakin omassa ajattelussani siitä, että kun valtiojohto on pitkän työn ja pitkän punninnan jälkeen päätenyt tähän kokonaisuuteen, niin olen itse sille valmis antamaan tukeni.

Kiitoksia.

Valtuutettu Wille Rydman

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kyse on tosiaan 1800-luvun lopulla rakennetun rakennuksen purkamisesityksestä. Kyse on rakennuksesta, joka on tyyllisesti yhdistetty saumattomasti osaksi sitä kokonaisuutta, josta me olemme helsinkiläisinä kaikkein ylpeimpiä. Siis tähän uusklassiseen, pitkälti Carl Ludvig Engelin luomaan Helsinkiin. Se revittäisiin maan tasalle, sen tilalle rakennettaisiin persoonaton laatikkotalo.

On jonkinäköinen skandaali, että tämä esitys on edennyt näin pitkälle, mutta sitäkin suuremmalla syyllä kaupunginvaltuuston on syytä tässä historiallinen vastuunsa kantaa. Haluan kiittää RKP:n ja perussuomalaisen edustajia kaupunginhallituksessa siitä, että ette tätä esitystä kannattaneet. Haluan kiittää myös niitä kolmea vihreää kaupunginhallituksen jäsentä, jotka vastoin oman apulaispormestarinsa kantaa esiintyivät myös poliittisessa toiminnassaan sellaisina kulttuuripersonoina, jollaisina he muutenkin tunnetaan. Haluan kiittää myös vasemmistoliiton edustajia kaupunginhallituksessa. Myös te osoitte arnostavanne Helsingin arvokkainta rakennettua perintöä.

Kipusin nimenomaisesti tämän puolen puhujapöytäkirjään, koska haluan uskoa, että kokoomuksen valtuustoryhmässä on enemmän niitä kuuluisia sivistysporvareita, joiden perään niin usein kysytään, kuin kaupunginhallituksessa, jossa kaikki viisi kokoomuslaista äänestivät tämän purkuesityksen puolesta.

Rakennushistoriamme tuntee käsitteen Turun tauti, jolloin iso osa Turun historiallista keskustaa revittiin maan tasalle, millä vahingoitettiin vanhan pääkaupunkimme julkikuvaa ja historiaa peruuttamattomasti. Se levisi vähemmän Helsinkiin, mutta siitä huolimatta Helsinkiinkin se jätti ammottavia

arpia. Olisin halunnut uskoa, että tämänkaltainen toiminta olisi jäänyt historiaan, eikä tämänkaltaisia esityksiä enää nähtäisi, mutta valitettavasti olin ilmeisestikin väärässä.

Suhtaudun myönteisesti sinänsä siihen palautusesitykseen, jonka valtuutettu Tuomas Rantanen näkyy jo tuonne järjestelmään tehneen, mutta pidän sitä riittämättömänä, koska en voi luottaa siihen, että tällaisella evästyksellä rakennushistoriaamme pystyttäisiin sittenkään parhaalla mahdollisella tavalla suojelemaan. Hyvänä esimerkkinä on itse asiassa tämä kaupungintalomme, josta on kyllä ulkokuori säästetty. Onneksi edes se, mutta samalla tämän kaupungintalon sisätilat on tärvelty peruuttamattomasti, ja sen historialliset sisään rakennetut elementit on suurilta osin hävitetty.

Tätä on perusteltu valtioneuvoston turvallisuustarpeilla. Valtioneuvoston jäsenenä en ole perusteluista vakuuttunut. Sitä paitsi on niin, että turvallisuusuhat elävät ajassa, ja myös teknologiamme, jolla turvallisuusuhkiin vastaamme, muuttuu jatkuvasti. Olen ensinnäkin täysin vakuuttunut, että ne turvallisuushaasteet, jotka nyt on tunnistettu, pystytään tulevaisuudessa ratkaisemaan ja jo nykyisyydessäkin, mutta joka tapauksessa on selvää, että jos nyt ajamme maan tasalle rakennuksen, jota ei ole saatavissa takaisin, niin silloin teemme jotakin peruuttamatonta.

Kerran purettua ei saa takaisin, ja tämän johdosta teen esityksen, että tämä kaupunginhallituksen esitys hylätään.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Tässä asemakaavassa on paljon hyvää. Siinä myös suojellaan osa Valtionneuvoston linnasta ja alueesta, ja sen takia hylkäys on ehkä ylilyövä

keino yrittää ratkaista niitä ongelmia, mitä edellä puhuja muuten ansiokkaasti mielestäni esitteli.

Nyt esitettävän kaavamuutoksen kiistanalaisuus liittyy nimenomaan siihen, kuten on kuultukin, että Senaatti-kiinteistölle annettaisiin mahdollisuus purkaa linnan sisäpihalla oleva 1900-luvun taitteessa rakennettu painotalo, ja rakentaa sen tilalle alkuperäisestä suojeluympäristöstä selvästi poikkeava ristinmuotoinen uudisrakennus.

Tein kaupunginhallituksessa palautusesityksen, jonka uudistan tässä yhteydessä. Se kuuluu: Palautetaan uudelleenvalmisteltavaksi siten, että alueen kiistattomat historialliset arvot huomioidaan merkittävästi paremmin, ensisijaisesti säästämällä purettavaksi esitettävä vanha painotalo, ja toissijaisesti niin, että uudisrakennus sovitetaan säästyvään vanhaan kokonaisuuteen sen alkuperäistä muotoa enemmän kunnioittavalla tavalla.

Ymmärrän hyvin, että valtioneuvoston näkökulmasta muutoksella on merkittäviä toiminnallisuuteen ja turvallisuuteen liittyviä perusteita. Uudisrakennus mahdollistaa sen, että valtioneuvoston suljetun alueen sisälle voidaan sovittaa merkittävä määrä sellaisia toimintoja, jotka sinne eivät nyt mahdu. Toisaalta uudisrakennuksen tilat ja tekniikka voidaan suunnitella helpommin käytännön tarpeita ja turvallisuutta ja muutenkin tämän ajan standardeja palvelevalla tavalla. En siis kiistä niitä hyötyjä, mitä tässä kaavassa tavoitellaan myös painotalon purkamisen osalta. Mutta edellä kuvattuja hyötyjä pitää arvioida suhteessa alueen muodostaman rakennus- ja kulttuurihistoriallisen kokonaisuuden muuhun arvoon. On kysyttävä, ovatko saavutettavat edut sellaisia, että niiden takia tehtävä uhraus on hyväksyttävissä. Omasta mielestäni näin ei ole. On tiedossa, että uudisrakennukseen kaavaillut toiminnot olisi myös mahdollista sijoittaa hiukan vähemmän kätevästi, mutta kuitenkin niin, että painotalo säästyisi. Painotalon

osuus voidaan myös suunnitella niin, että sen historiallinen arvo kokonaisuudessa otetaan paremmin huomioon.

Painotalon purkamista ovat painokkaasti vastustaneet muun muassa Suomen Arkkitehtiliitto SAFA sekä maailmanlaajuisen rakennussuojelun asiantuntijajärjestö ICOMOS, joka on tehnyt hankkeesta jo pari vuotta sitten kulttuuriperintöhälytyksen. Arvostelussa yhtenä kärkenä on ollut se, että vaikka Senaatintorin kokonaisuutta suojeltiin alun perin jo 50-luvulla ja valtioneuvoston kortteli piharakennuksineen 80-luvulla, tähän suojeluun on äskettäin tehty melko vaivihkaa muutos, jossa painotalo pudotettiin pois nimenomaan valmisteilla olevan uudisrakennuksen tieltä. Ollaan siis menty taaksepäin tuon alueen arvojen tunnustamisessa, ja se tuntuu oudolta tässä ajassa.

Vaikka painotalo ei kuulu Engelin alkuperäiseen sommitelmaan, tällä 120-vuotisella rakennuksella on myös vankka erityisarvonsa. Toisin kuin kaavailtu uudisrakennus, se on muodoltaan ja kooltaan nimenomaan sovitettu huolella empirekokonaisuuteen. Sen omaa historiallista arvoa nostaa muun muassa se, että siellä on painettu kaikki keisarillisen Suomen senaatin asetuskokoelmat, ja sen latomosallisissa on Gustave Eiffelin suunnittelemat niitatut rautaristikot.

Painotalon pudottaminen aiemmin suojellusta kokonaisuudesta on tehty nimenomaan Museoviraston esityksestä, ja Museovirasto hyväksyi jopa idean sen korvaamisesta muusta suojeluympäristöstä poikkeavalla uudisrakennuksella. Tämä tuntuu maallikosta hämmentävältä, koska Museoviraston tehtävä on toimia nimenomaan kulttuuriperinnön ylimpänä suojelijana myös silloin, kun sitä uhkaa sen isäntä, eli tässä tapauksessa valtio itse. Senaatintorin empirekeskuksen kokonaisuuden historiallista ja symbolista arvoa ei varmasti kiistä kukaan. On aivan selvää, että silloinkin, jos painotalon omaa historiallista arvoa ei haluta painottaa, on tarpeen pohtia muutoksen vaikutusta siihen suojeluympäristöön, josta on oleellisesti kyse. Esitetty muutos herättää myös vakavan huolen ennakkotapauksesta sen suhteen, että jos

tällainen on mahdollista näin arvokkaassa kohteessa, vastaavaa voi olla vaikeaa estää missään muuallakaan.

Uudisrakennusta on puolusteltu myös sillä, että valtioneuvoston tarkasti suljetun pihan muutokset eivät näy yleisölle avoimeen kaupunkitilaan. Vaikka tämä on lohdullista, ei arvokkaan kulttuuriperinnön vaalimisessa ainoa kriteeri koskaan ole ollut se, kuinka arvokkaaksi ymmärretty kohde on esteettä nähtävissä. Tällä logiikalla myös sisätilojen turvaaminen olisi kyseenalaista, ja tätä ei varmastikaan kukaan tässä aja. Silläkin on mielestäni merkitystä, miten maan ylin poliittinen johto esikuntineen näkee sen ympäristön, jossa maata on johdettu jo parin sadan vuoden ajan. Onpa niinkin, että Helsingin...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Hyvä on. Eli jos tämä kaava menee läpi ja hanke toteutuu, voidaan toki jatkossa valtioneuvoston lisärakennus vaikka photoshopata vähemmän huomiota herättäväksi.

Kiitoksia.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämähän on vaativa hanke, ja sitä kuvastaa se, että tämä on ollut kolmen maan hallituksen pöydällä tähän mennessä. Totta kai tässä on kyse tästä tasapainon hakemisesta, toiminnallisuuden, turvallisuuden parantamisen ja sitten näiden suojeluarvojen ja tämän arkkitehtonisen keskustaan liittyvän ilmeen säilyttämisen välillä. Tasapainon hakemista tämä on. Ajattelen myös niin, että kyllähän tämä historiallisuus liittyy koko tähän valtioneuvoston läsnäolon säilyttämiseen tässä kyseisellä paikalla, joka on rakentunut. Yhdellä puolella valtioneuvosto, toisella kaupunki ja kolmannella kirkko ja neljännellä

yliopisto. Kyllähän myös tässä historiallisuuden arvioinnissa täytyy ottaa huomioon se, että toivon, että valtioneuvostolla on mahdollisuus jatkaa työtään tällä historiallisella paikalla.

Sitten tämä painotalon säilyttäminen. Ymmärrän siihen liittyvän puolustuspuheen, mutta kun se tarkoittaa sitä, että se ei mahdollista nyt suunniteltua modernia uudisrakennusta ja niitä turvallisuuden parantamiseen liittyviä asioita, joita meille päätöksentekijöille on tuotu esiin, niin silloin päätöksentekijänä on tässä vähän puun ja kuoren välissä ja joutuu vaatimaan tilanteeseen, että mitä asioita tässä turvallisuudessa myöskin painottaa. Ajattelen kyllä, että meillä on suuri etuoikeus päästä ratkomaan täällä Suomen pääkaupungissa tulevaisuuden kysymyksiä, pääkaupungin kehittämistä, mutta kyllä se tuo myös poikkeuksellista vastuuta. Tässä valtioneuvoston tapauksessa mun mielestä se vastuu on aivan erityinen.

Kyllä meidän täytyy varmistaa se, että maan hallituksella on varsinkin näissä turvallisuusolosuhteissa asialliset kokoontumistilat ja modernit turvallisuusjärjestelyt. Sen takia en itse kyllä voi kannattaa tämän hankkeen hylkäämistä tai palautusta uudelleen valmisteluun, vaan toivon, että tämä menee nyt tässä esitetyssä muodossaan eteenpäin.

Ledamoten Marcus Rantala

Arvoisa puheenjohtaja.

Rakennettu ympäristö on ihmisen historiaa. Helsingin tarinaa pienestä satamakaupungista saarivallan hallintokaupungiksi ja siitä itsenäisen Suomen pääkaupungiksi ja kansainväliseksi metropoliksi kerrotaan korostuneesti rakennusten ja historiallisten kulttuuriympäristöjen kautta. Erityisen merkityksellinen tässä kokonaisuudessa on Engelin Senaatintori

ympäristöineen, johon kuuluu myös Ricardo Björnbergin suunnittelema painotalo, joka valmistui 1800-luvun lopussa.

Käsitlemme tänään tärkeää kokonaisuutta, joka on suurempi kuin mitä ensisilmäyksellä vaikuttaa. Päätös, jonka teemme asemakaavaluonnoksesta koskien Valtioneuvoston linnan sisäpihan vanhan painotalon purkua, kertoo siitä, miten arvotamme omaa kulttuuria, rakennusperintöämme ja myös valtiollista historiaamme. Emme luonnollisestikaan halua pysäyttää kehitystä, mutta voimme vahvistaa kansalaisten luottamusta tasapainoiseen kehitykseen suojelemalla ja kehittämällä arvokohteita samalla, kun rakennamme uutta. Voimme näyttää, miten sekä vanhan kunnioittaminen että uuteen kurkottaminen on mahdollista samaan aikaan. Koska se on. Nähdäkseni painotalon kohtalossa on kysymys juuri tästä.

Att statsrådets säkerhet och verksamhetsförutsättningar kan tryggas är givetvis viktigt också för oss. Men om statsrådets säkerhet behöver nya utrymmen så måste det vara möjligt att kombinera gammalt och nytt. Så exempelvis att tryckerihusets exteriör bevaras så att man respekterar det gamla och det historiska. I många länder gör man faktiskt tvärtom vad Helsingfors nu planerar. Man river 60-talets lådor och bygger upp de gamla, historiska byggnaderna som under rivningshysterin på 60-talet fick stryka på foten. Det är alldeles möjligt att ta i beaktande säkerhet också i sådana situationer. Att riva tryckerihuset och uppföra en copy-paste-låda är historielöst och kortsiktigt.

Valtiovallalla on omat tarpeensa ja perusteensa hankkeelle, mutta siitä päättävät ja siitä vastuussa ovat lopulta helsinkiläiset päättäjät. Minä ja RKP:n ryhmä emme näe tarvetta historiallisen rakennuksen hävittämiselle ja kannatan valtuutettu Tuomas Rantasen palautusehdotusta.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Hankalassa geopoliittisessa tilanteessa on tärkeää, että ylimmällä valtiojohdollamme on parhaat mahdolliset puitteet päätöksentekoon. Valtioneuvoston linnan toimintaedellytyksiä pitää parantaa paitsi toiminnallisuuden, turvallisuuden ja teknologisten ratkaisujen kannalta myös vastaamaan NATO-standardeja. Siksi pidän tärkeänä sitä, että vuosia suunniteltu Valtioneuvoston linnan uudisrakennus etenee. Samalla pidän tärkeänä myös sitä, että Engelin suunnittelema empireosa säilyy. Helsingin empirekeskustan kokonaisuuden tulee säilyä jälkipolville kaupunkikuvassa muuttumattomana.

Painotalon purkaminen on valitettavaa, mutta sen säilyttäminen rajoittaisi liikaa tilojen modernisointia ja nykyaikaisten standardien käyttöönottoa. Tiedustelimme lautakunnassa mahdollisuutta siirtää painotaloa paikasta toiseen, mutta se ei ole mahdollista. Silti kallistun tässä pohdinnassa sille kannalle, että valtioneuvoston toimintaedellytysten päivittäminen nykypäivään on painotalon säilyttämistä tärkeämpää. Helsingin tulee antaa tukensa valtiojohdolle ja hyväksyä uudisrakennuksen mahdollistava asemakaava.

Kiitos.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Hyvä puheenjohtaja.

Tässähän tavoitteena on nimenomaan se, että tämä kortteli säilyy valtion keskuskäytössä ja se säilytetään. Ratkaisuna on nimenomaan säilyttää alkuperäiset vanhat ulkokehän rakennukset, ja ainoastaan se pihasiipi

ehdotetaan purettavaksi. Pihasiipi ei tietenkään edes näy ulospäin eikä myös ylöspäin, koska lentokielto on siinä päällä.

Tämä suunniteltu painotalo, kuten on mainittu, on osa Engelin suunnittelemaa kokonaisuutta, mutta ei ole Engelin suunnittelema, vaan on suunniteltu myöhemmin ja myös rakennettu paljon myöhemmin. ELY-keskus on todennut, että kaavamuutos on sen rakennussuojelupäätöksen mukainen. Myös Museoviraston huomautus, sen minkä sitä katsoin, koskee nimenomaan muinaisjäännöstä rakennuksen alla. Eli mitä tapahtuu, kun rakennusta puretaan ja niitä mahdollisesti löytyy. Poistetaanko ne, säilytetäänkö ne siinä vai mitä niille tehdään.

Itse näen, että on myöskin riski siinä, että jos tätä laajennusta ei hyväksytä, niin onko riski siinä, että joudutaan siirtämään erilaisia toimintoja muualle ja vähitellen aletaan valuttamaan myöskin näitä valtioneuvoston toimia muualle tästä ydinkeskustasta. Me kaikki tiedämme, että me tarvitsemme pitää toimintoja täällä, jotta tämä keskusta säilyy elävänä. On paljon esimerkkejä vaikkapa Berliinistä ja monesta muusta eurooppalaisesta kaupungista, jossa vanhaan on yhdistetty uutta. Ei sellaista, mitä tässä valtuutettu Rantala mainitsi copy-paste lootaa. Ei todellakaan. Uutta voidaan tehdä monella tavalla upeasti ja uusia arkkitehtonisia ratkaisuja esiin tuoden ja sovittaen se siihen vanhaan.

Olen tekemässä ponnin, jota ymmärtääkseni tässä keskustelussa en voi tehdä, mutta ponnin, jonka mukaan nimenomaan uudisrakennus tulee olemaan sellainen, että se kunnioittaa Valtioneuvoston linnan arkkitehtonista kokonaisuutta.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Apulaispormestarin ominaisuudessa pystyn pyytämään puheenvuoroja ainoastaan tuolta pormestariaitiosta ja olen istunut ja kiinnostuneena kuunnellut keskustelua valtuutetun paikalla, mutta epäilen, että apulaispormestari Sinnemäki on nojatessaan taaksepäin tullut siihen tulokseen, että minun on syytä käyttää tästä puheenvuoro. Ja sen nyt teenkin, kun kaupunkiympäristöstä vastaava apulaispormestari Sinnemäki näin selvästi toivoo.

Jos katsoo kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan näkökulmasta tätä, meille kuuluu nimenomaan kulttuuriarvot ja kulttuurihistoria. Itse arvioin tätä nimenomaan siitä näkökulmasta, miten me tuleville sukupolville säilytämme keskeisen osan, ei vain Helsingin historiaa, vaan Suomen valtiollista historiaa. Itse katson, että tämä kaava johtaisi tilanteeseen, jossa se kokonaisuus, joka on Engelin alun perin suunnittelema, vaikka painotalo onkin myöhemmin 1800-luvun lopussa Ricardo Björnbergin suunnittelema. Tämä kokonaisuus tuhoutuisi sillä, että tehtäisiin tämä uudisrakennus, joten se ei nähdäkseni kulttuurisilta arvoiltaan vastaa sitä, mitä se on tänä päivänä.

Samalla kiinnitän huomiota kulttuurista vastaavana apulaispormestarina siihen, että pidän erittäin ilahduttavana ylipäättänsä sitä, että käymme täällä keskustelua rakennusten kulttuurisesta arvosta ja suojeluarvoista. Toivoisin, että tähän kiinnitettäisiin entistä enemmän huomiota, eikä vain näihin meidän empirekeskustan rakennuksiin ja kaikkien vanhempiin rakennuksiin, vaan myös meillä on paljon suojeluarvoa nuoremmissakin rakennuskannassa. On tärkeää, että yksikään sukupolvi ei tuhoa tiettyjen sukupolvien tekemiä ja suunnittelema rakennuksia, vaan säästää niitä tuleville sukupolville, jotta kaupunkiin voi tulla sitä kerrostuksellisuutta, josta kaupunki muodostuu.

Näillä perusteilla itse sekä valtuutettuna että myös apulaispormestarin roolissa katson järkeväksi tämän kaavan palauttamisen niin, että se pystytään suunnittelemaan uudestaan ja paremmin kulttuurisesti huomioimaan Helsingin arvot.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä monien kanssa siitä, että vanhan purkamiseen on useinkin syytä suhtautua pidättyväisesti. Samanaikaisesti ajattelen, että Helsingin ei pitä omilla toimillaan edistää sellaista tilannetta, jossa valtioneuvosto ei voisi ideaalisti toimia nykyisissä tiloissaan yliopiston ja kirkon läheisyydessä, kuten Engel tarkoitti. Painotalohan ei tosiaan ole, kuten täällä on moneen kertaan todettu, Engelin suunnittelema, vaan se rakennettiin myöhemmin. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö sillä voisi olla historiallisia arvoja, ja ymmärrän hyvin, että purkaminen herättää huolta. Tässä tapauksessa Museovirasto tosin ei ole asettunut poikkitelein.

Ajattelen, että kun valtioneuvosto on jo hyvin pitkään, vuosien ajan ja hallituskaudet ylittäen edistänyt tätä asiaa, jotta valtiojohdon työskentelyn edellytyksiä sekä turvallisuutta voitaisiin parantaa, on meidän otettava nämä seikat vakavasti. Vastakkain on siis kaksi tärkeää asiaa: historialliset arvot sekä vanhan arvokkaan rakennuksen käyttäminen sen historialliseen tarkoitukseen valtion johdon toimipaikkana. Tässä punninnassa en voi tukea palautusta.

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

On varmasti niin, että tämäkään ei ole ainoa mahdollisuus järjestää tiloja. Keskustassa on useita arvorakennuksia, joille on etsitty käyttöä. On myös niin, että valtuusto päättää kaavoista. Täällä ikään kuin jotkut ovat vedonneet siihen, että tähän on sitouduttu jo pitkään. Eihän valtuusto ole tähän voinut ottaa kantaa ennen kuin tämä kaava tulee tänne päätettäväksi. Nimenomaan tämmöinen osallisuusprosessi sitä edeltää, mutta ei valtuusto voi päättää kaavoista ennen kuin ne tulee tänne käsiteltäväksi.

On hienoa, että tässä on puhuttu rakennusperinnön puolesta. Kyllä mä vähän ihmettelen, jos sosiaalidemokraateista ei löydy niille tukea. Ja toivottavasti tietysti laajasti muutenkin valtuustossa. Tunnutaan uskovan, että tällä ei olisi vaikutusta. Totta kai tällainen luo ennakkotapauksen siitä, että näinkin arvokas rakennus voidaan purkaa tai ainakin valtuusto, mikäli siihen päätyy, on voinut kannattaa tätä. Tämä varmasti menee myös oikeuteen käsiteltäväksi, kun tästä valitetaan. On tyypillistä, että sen prosessin päätöksenä tulee tietysti jonkin tyyppinen ennakkotapaus tässä tilanteessa, kun kyse on näin poikkeuksellisesta ja hieman erikoisesta esityksestä, mikäli tähän päädytään mielestäni.

Myös mun mielestä on vähän ontto argumentti, että tässä suojellaan jotain muuta. Ihan niin kuin me oltaisiin nyt sitten purkamassa muuten tätä korttelia, jos me ei tätä purettaisi. Tietenkään me ei oltaisi tätä ja toivottavasti muuten purkamassa. Aika laiha lohtu sekin on. Kannatan tätä hyvää palautusesitystä.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

SDP:ssä on tästä erilaisia kantoja, niin kuin näyttää olevan siellä vihreissäkin. Holopaiselle totean tämän. Mä kannatan tätä palautusta ja enemmän sitä näkökulmaa siitä, että painotalo säilytetään kokonaisuudessaan. Mä rohkenen ihmetellä kaikkitietävänä pidetyn Museoviraston kantaa, että 124 vuotta vanha rakennus voidaan empirekeskustasta purkaa. Mä koitan pitää tämän historiantutkijan työni ja politiikan erillään, mutta tässä kysymyksessä se on hyvin vaikeaa. Itse en kahden yliopiston dosenttina voi kannattaa tämmöistä esitystä. Mitään näin vanhaa rakennusta ei pitäisi purkaa täältä keskustasta. Ne on osa meidän yhteistä kulttuuriperintöä.

Ymmärrän tässä vaikeassa maailmantilanteessa valtioneuvoston turvallisuustarpeet. Uskon, että ne voidaan toteuttaa ilman, että puretaan tätä painotaloa. Tämä on tietysti aihe, mistä on vaikea keskustella, kun on turvallisuuteen liittyviä asioita eikä rivivaltuutetuilla ole edes kaikkea tietoa, mitä tähän asiaan liittyy. Tietysti valtioneuvoston jäsen täällä valtuutetun ominaisuudessa käytti puheenvuoron ja ehkä jotain kertoi tästä tai sitten ei. Voidaan myös kysyä, että onko viisasta valtioneuvoston tiloja lisätä täällä keskustassa, jos mietitään turvallisuutta. Onko tämä kaupungin keskus turvallisin paikka tehdä uusia turvatiiloja vai pitäisikö ne olla jossain muualla. Keskustassahan on myös tosiaan valtion kiinteistöjä tyhjänä, mihin voidaan jotain sijoittaa. Vaikka Supon entiset tilat Ratakadulla on tiettävästi tällä hetkellä ihan tyhjänä, ja varmaan ne ovat olleet turvalliset, kun ne ovat turvallisuuspoliisillekin kelvanneet vuosikymmenten ajan.

Eli nyt pitää vähän selvittää tätä asiaa ja katsoa, että ei mennä nyt siitä, mistä aita on matalin, vaan koitetaan löytää tähän nyt ratkaisu, mikä yhdistää turvallisuuden, mutta myös kunnioittaa meidän historiaa ja kulttuuriperintöä.

Kiitos.

Valtuutettu Minna Lindgren

Arvoisa puheenjohtaja.

Meillähän ei ole riittävästi tietoa tämän päätöksen tekemiseen. Esityksessä vedotaan turvallisuuteen, joka on kätevä tapa saada mikä tahansa salaiseksi julistettu asia ajettua läpi. Me emme tiedä, mitä tämä mystinen turvallisuus pitää sisällään. Valmistelussa ei ole selvitetty, mitä vaihtoehtoja olisi sille, että 120-vuotias hyväkuntoinen rakennus keskellä ainutlaatuista rakennushistoriallista aluetta puretaan turvallisuuden nimissä. On vaikea ymmärtää valtioneuvoston suhtautumista rakennukseen, joka liittyy keskeisesti

Suomen historiaan. Autonomian aikana painettiin tulevan itsenäisen valtion lakeja ja säädöksiä tässä kirjapainossa. Sen olemassaolo kertoo kansallisesti tärkeästä historiasta, ja valtion tulisi omalla toiminnallaan ymmärtää tällaisen rakennuksen merkitys osana kulttuuriperintöämme.

Kaupungin tulee säilyttää muitakin historiallisia rakennuksia kuin Engelin piirtämiä. Jos nyt puretaan vanha, hyväkuntoinen rakennus, jossa tosiaan on Gustave Eiffelin suunnittelema yksityiskohtia, tehdään vaarallinen ennakkopäätös. Sen viesti on kestämaton. Mitä tahansa historiallisia rakennuksia voidaan Helsingissä purkaa turvallisuuden nimissä. Maailma saa olla iloinen, että Venetsia ei kuulu Suomen ja Helsingin hallintoalueeseen, sillä näillä arvoilla olisimme purkaneet koko tuon epäkäytännöllisen kaupungin kauan sitten. Kannatan valtuutettu Rantalan tekemää palautusehdotusta.

Valtuutettu Laura Korpinen

Arvoisa puheenjohtaja.

En tiedä, onko kaikki katsonut tätä, mutta tuolla asemakaavaselostuksessa on tosiaan kuvia tästä suunnitellusta rakennuksesta. Kyllä tämä on aika lailla isku vasten kasvoja. Jos nyt oikeasti ollaan sitä mieltä, että on välttämätöntä purkaa ja tehdä uusi, onko todella tämä se taso, mitä ollaan esittämässä? Kyllä tämä on todella surkeannäköistä. Jos ajattelee esimerkiksi etelänaapuria Viroa, jossa on ansiokkaasti säästetty vanhaa, on tehty myös uutta. Siellähän on todellisia vau-elämyksiä uudisrakennuksissa. Tämä on lähinnä jonkinlaista isoilla ikkunoilla varustettua vankilaa, varustettu kuutio tai ristinmuotoinenko tämä nyt sitten on. Todella suuresti ihmettelen tätä asiaa.

Ja jotenkin tämä palautus siten, että säilytettäisiin vain nämä ulkokuoret. Toki sekin nyt olisi parempi, mutta tosiaan niin kuin Rydman tuossa ansiokkaasti selvensi, niin kyllä toi kaupungintalon puoli tuolta meren puolelta osoittaa sieltä

sisältä, kuinka surkeata on sen jälkeen, kun on vain säilytetty se fasadi. Erittäin kurjathan ne on ne sisätilat, kun ne on uusittu.

Kiitos.

Valtuutettu Erkki Tuomioja

Kiitoksia.

Kannatan palautusta. Turvallisuus on tärkeä asia, mutta ei ole sellainen, joka saa ja voisi estää kaiken keskustelun. Turvallisuuden tavoittelulle on myös reunaehtonsa, joita asettavat niin luonnon kuin rakennetun ympäristön suojelun tarve. Sitä paitsi on hyvä muistaa, että 100-prosenttisen turvallisuuden tavoittelu on samanlaista kuin absoluuttisen nollopisteen läheneminen. Sitä voidaan lähentyä, mutta sitä ei voida koskaan saavuttaa. Valtioneuvoston suunnitelma parantaa toki marginaalisesti turvallisuutta verrattuna tietenkä nykytilanteeseen, mutta joka tapauksessa verrattuna kaikkeen muuhun siihen, mitä ilman purkuakin voidaan tehdä, siihen nähden tämä on aika marginaalinen. Toki samalla logiikalla kaikista vahvimpia turvallisuusratkaisuja saataisiin aikaiseksi sillä, että koko Valtioneuvoston linna purettaisiin ja korvattaisiin ikkunattomalla betonibunkkerilla. Tosin sekään ei toisi täydellistä turvallisuutta, sillä se olisi aivan väärässä paikassa sijaitessaan suurkaupungin liikenteellisessä keskustassa, jossa ihmisiä liikkuu jatkuvasti ympärillä.

Näin ollen on tyydyttävä siihen, minkä ympäristö antaa ratkaisuja. Mielestäni tuo palautusehdotus, jossa on kaavailtu, millä lailla tätä tulisi uudelleen tarkastella, on perusteltu ja mahdollistaa sellaisen ratkaisun, jonka kanssa kaikki voivat, myös valtioneuvosto, turvallisesti elää.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kiitos.

Kaikki on melkein sanottu ja kuitenkin keskustelu on vasta puolivälissä. Minä haluan vain tiiviisti tuoda kolme lisähuomiota esille. Numero 1: Museoviraston kantaan vedotaan kyllä nyt, kun tämä mahdollistaisi vanhan rakennuksen purkamista. Muistan tapauksia, jolloin museoviraston kantaa ei ole kunnioitettu silloin, kun se on puoltanut vanhan säilyttämistä. Tämä on mielenkiintoista. Huomio numero 2: Miten voi olla niin, että kaupunki, vaikka pääkaupunki onkin, voi olla eri mieltä valtiovallan kanssa ja itse asiassa pakottaa valtiovallan muuttamaan kantansa? Hierarkiahan on yleensä ihmisten käsityksessä päinvastainen. Mutta kunnalla on tässä lopullinen vastuu. Nimittäin Suomessa on kunnallinen suunnitteluvalta, myöskin monopoliksi sanottu, ja sen lain on säätänyt eduskunta eli ylin valtiovalta. Me käyttäisimme vain tätä eduskunnan meille antamaan valtaa.

Ja kolmas huomio: Ei kai kukaan vakavissaan kuvittele, että valtioneuvosto muuttaisi pois nykyiseltä paikaltaan Valtioneuvoston linnasta, jos tätä asemakaavaehdotusta ei hyväksytä. Kyllä ratkaisu voidaan löytää, jossa tasapaino säilyy. Kannatan Rantasen Rantalan palautusehdotusta.

Ledamoten Thomas Wallgren

Tack, bästa ordförande. Om återremiss.

Painotalon purkaminen vaatisi erittäin painavia perusteluja, ja kuten tässä on todettu, sellaisia perusteluja ei ole esitetty. Valtuutettu Rantasen palautusesitys on hyvä, mutta mielestäni ei riittävän hyvä, koska kumminkin avaa oven tälle purkamiselle. Teen siksi toisen palautusehdotuksen, jonka luen teille. Se on myös järjestelmässä.

Ehdotan, että palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että valtuustolle tuodaan uusi esitys, jossa esitetään, miten valtioneuvoston toiminnalliset

tarpeet ja turvallisuus voidaan taata siten, että painotaloa ei pureta tai perustellaan, miksi esittelijä katsoo, ettei tällainen ratkaisu ole mahdollinen.

Kiitos.

Valtuutettu Pekka Sauri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Tuomas Rantasen palautusesitystä. En ole vakuuttunut siitä, etteikö nykyisellä teknologialla olisi mahdollista varmistaa valtioneuvoston turvallisuusintressit vanha rakennus säilyttäen. Pidän myöskin todennäköisenä, että jos vanha rakennus sijaitsisi katuvarressa, kukaan ei olisi edes esittänyt sen purkamista. Kannatan Tuomas Rantasen palautusesitystä.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ordförande.

Jag vill vara tydlig med att säga att Finland i alla lägen måste ha strukturer som ser till att vårt lands högsta ledning är funktionsduglig. Det är klart. Men samtidigt är jag också övertygad om att vi med dagens teknik kan garantera det här, med god planering och moderna lösningar. Lösningar som inte tvingar oss till förstörelse av en kulturhistoriskt betydelsefull byggnad och miljö. Det är väldigt ovanligt att man river så här gamla byggnader, och jag hoppas innerligt att vi ännu kan undgå det gällande den här betydelsefulla byggnaden. Den här byggnaden är dessutom på ett av de allra mest arkitektoniskt viktiga områdena i Helsingfors. Det här är en del av staden som vi är stolta över. Det här är de kvarteren vi väljer att lyfta fram för gäster i vår stad.

Ordförande.

Det spelar en roll hur det offentliga agerar i sådana här frågor, eftersom det offentliga har ett alldeles speciellt ansvar då det gäller att skydda sådant som är värt att bevara även för kommande generationer. Det som jag dessutom har väldigt svårt att förstå är att något en dag anses vara värt att skyddas, men att det nästa dag mitt i allt inte längre är det. Onekligen så känns det i den här frågan som att det inte är kulturhistoriska intressen som överhuvudtaget fått något utrymme i det här förslaget och i beredningen. Därför stöder jag Rantanens återremiss av ärendet.

Tack.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Antakaa keisarille, mikä keisarin on. Moni lienee kuullut sanonnan, ja näitä rakennuksia rakennettaessa ne kuuluivatkin keisarille ja sieltä hallittiin keisarillista suurruhtinaskuntaa. Sittemmin tänne onneksi perustettiin itsenäinen Suomen tasavalta, jonka jälkeen rakennukset eivät enää ole kuuluneet keisarille, vaan Suomen tasavallalle ja siellä käytetään ylintä toimeenpanovaltaa tässä maassa.

Meillä Helsingin kaupunginvaltuustona on lain nojalla täysi valta hyväksyä tai hylätä laillisia asemakaavoja haluamassamme muodossa riippumatta siitä, kuka niitä hakee. Ja tämä on hyvä asioiden järjestys. Kuitenkin on myös niin, että tämän tasavallan toimeenpanovallan johto on ilmoittanut, että siellä tarvitaan muutoksia nykyisessä turvallisuustilanteessa ja he haluavat tehdä tällaisen muutoksen. Huomioiden, että siellä käytetään ylintä toimeenpanovaltaa tässä maassa ja käytännössä säädetään lakeja, tällaiseen esitykseen ja näkemyksen esittämiseen on kuitenkin syytä suhtautua vakavasti.

Itse näen, että meille esitellyt turvallisuusargumentit, joista toki valtioneuvoston jäsen sanoi, ettei koe niitä relevanteiksi...

Välihuuto!

Vakuuttaviksi. Pyydän anteeksi epätarkkaa sanamuotoa. Ei koe niitä vakuuttaviksi. Itse katson, etten lähde kaupungin edustajana arvioimaan valtioneuvoston kannan vakuuttavuutta, vaan otan sen annettuna, ja sen takia en kannata palautusta.

Valtuutettu Sanna Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja, arvoisa valtuusto.

Kannatan Tuomas Rantasen palautusesitystä, ja täällä on käyty jo ne tärkeimmät omatkin argumentit läpi. Mielestäni rakennusperinnön ja kulttuuriympäristön suojele pystytään sovittamaan yhteen. Uskon, että meillä siihen nykyaikainen suunnittelu ja teknologia, kaikki muu mahdollistaa. Tässä valitettavasti sitä ei tyydyttävällä tavalla ole pystytty tekemään, kun suojeltua rakennusta ollaan purkamassa. Sen takia palautusesitys on hyvä ja kannatettava.

Samalla täytyy myös ihmetellä tätä Museoviraston kantaa. Itse olisin ajatellut, että Museovirasto käyttää erittäin tarkkaa harkintaa, ja täytyy sanoa, että ihmettelen, että on päädytty tähän kantaan. Mutta ehkä sen takia tämä keskustelu on sitäkin painokkaampi ja arvokkaampi. Meillä täällä valtuutettuina on nyt vastuu punnita tätä asemakaavaa sillä vastuulla, joka meillä Helsingin kaupungin asemakaavoituksesta päättäjinä on, ja itse olen päätenyt tähän lopputulokseen.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkiympäristölautakunnassa pohdittiin aika pitkään ja huolella. Asia oli muun muassa pöydällä siellä ja jopa poikkeuksellisesti sinne kutsuttiin valtioneuvoston turvallisuusjohtaja perustelemaan tätä hanketta, että onko se tarpeellinen vai eikö ole. Johtopäätöksenä oli sama kuin valtuutettu Kivekkäällä äsken, eli se tuli meille aika selväksi. Kun esimerkiksi tiedusteltiin, että onko se heidän mielestään erittäin tarpeellinen tai välttämätön, niin vastaus oli, että kyllä se on erittäin tarpeellinen heille ja vaikuttaa merkittävästi tähän heidän turvallisuuteensa. Katson myös niin, että kyllä meidän pitää tukea valtiojohton toimintaa näillä omilla ratkaisuilla eikä pidä enää lähteä viisastelemaan sen kanssa, että millä tavalla ja pitäisikö etsiä joku toinen tapa ja pitääkö viedä esimerkiksi Ratakadulle toimintoja. Se ei ole meidän tehtävä arvioida.

Käsittääkseni tästä on tehty erittäin huolellinen arvio siellä valtioneuvoston puolella ja on päädytty tähän tulokseen. Tämän takia en missään tapauksessa myöskään kannata tämän asian palauttamista.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kevennän tässä alkuun, että nyt ainakin iso osa ihmisistä tietää, missä ja mikä on painotalo. Voi olla, että aiemmin eivät ole tienneet tai eivät ole nähneetkään koko rakennusta.

Sitten asiaan. Totean ensin, että turvallisuusympäristömme on muuttunut, jos ei pysyvästi, niin hyvin pitkäaikaisesti. On selvää, että sen lisäksi, että varaudutaan kaikennäköisiin turvallisuusuhkiin, joita meillä eittämättä tällä hetkellä on, se tarkoittaa myös sitä, että tämän maan ylin johto eli

valtioneuvosto sen tulee kyetä säilyttämään oma toimintakykynsä ja toimintamahdollisuutensa kaikissa tilanteissa, mihin Suomi voi tulevaisuudessa joutua. Siltä osin on selvää se, että myöskin tilat tulee elää ajassa. Meillä on aivan toisenlainen tilanne kuin silloin aikanaan, kun tämä erittäin kaunis Valtioneuvoston linnan rakennus on tehty. Uhat ovat muuttuneet, mutta ihan samalla tavalla monenlainen suojaamisen tarve on muuttunut sekä teknologia on lisääntynyt.

Siltä osin katsoisin, että tässä kohtaa on syytä pohtia sitä, että tämä asemakaavan muutos hyväksytään. Sille on välttämättömät perusteet, jotka valtioneuvosto ja turvallisuuspuoli on tässä harkinnut. En sieltä osin kannata palautusta.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Olemme tärkeästä asiasta päättämässä, ja tässä on käytetty paljon hyviä puheenvuoroja. Meidän valtuustoryhmä kävi tästä myös pitkän keskustelun. Käytimme iso osan ryhmäkokousajasta myös tänään tämän asian pohdintaan. Olemme kallistuneet sille kannalle, että tämä asemakaavamuutos olisi syytä palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Tässä useissa puheenvuoroissa on ihmetelty Museoviraston kantaa, ja ihmettelin sitä itse myös kovasti. Museoviraston osastonjohtaja oli kirjoittanut Helsingin Sanomiin mielipidekirjoituksessa, että Helsingin Sanomien pääkirjoituksessa 10.11. todettiin, että hallintokin elää ajassa. Näin on myös rakennussuojelun laita. Näin ihan rivivaltuutettuna tuntuu välillä kyllä, että onko se kiinni aina siitä arvioitavasta kohteesta, että eläkö tämä ajassa vai ei. Me tiedämme varsin paljon hankkeita, joissa esimerkiksi hissien rakentaminen asuinrakennuksiin on estynyt sen vuoksi, että Museoviraston kanta on ollut

kielteinen. Tai hissien rakentaminen on tullut niin hankalaksi, että sitä ei ole lähdetty toteuttamaan. Toki voi olla, että tänä päivänä tämäkin kanta on ehkä muuttunut tai näin tästä voisi tulkita, että rakennussuojelussakin on eletty ajassa.

Me pidämme tärkeänä, että tässä haetaan sellaista ratkaisua, jossa nykyinen painotalo pystytään säilyttämään. Uskomme, että tällainen ratkaisu on turvallisuuskohdat huomioiden löydettävissä. Toivon, että tässä valtuutettu Rantasen palautusesityksessä tämä ensisijainen vaihtoehto toteutuisi.

Valtuutettu Tuomas Nevanlinna

Kiitos, puheenjohtaja.

Uumoilen valtuutettu Lindgrenin tapaan, että ainoa preteksti, jolla tällainen purkuhanke on saattanut edetä näin pitkälle, on turvallisuus. Kaikilla muilla toimialoilla hankkeen salamyhkäinen valmisteluprosessi lisää epäilystä hanketta kohtaan, mutta turvallisuuspolitiikan alueella se paradoksaalisesti kohottaa luottamusta siihen. Onhan hankkeen pakko olla keskeinen valtion turvallisuuden kannalta, jos kerran ikkunat peitetään sitä lautakunnassa käsiteltäessä ja todetaan, että Nato melkein päätä meiltä vaatii.

Valtuutettu Rantasenkin mainitsema kansainvälinen asiantuntijajärjestö ICOMOS eli International Council on Monuments and Sites on lausunnossaan todennut, että tämä kaavaratkaisu on ristiriidassa maakuntakaavan kanssa valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristön arvojen turvaamisen osalta. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntakaavan tulee olla ohjeena asemakaavaa muutettaessa, ja ICOMOS pitää tätä kaavaehdotusta tällä perusteella jopa lainvastaisena. Valtio, joka vapaaehtoisesti tarjoaa kulttuuriperintönsä purettavaksi, voi olla turvallinen, mutta tällaisessa valtioissa on myös juuri sen verran vähemmän puolustettavaa.

Koska jo kaupunkiympäristölautakunnassa esitin hankkeen palauttamista, kannatan Rantasen palautusesitystä. Sivumennen sanoen kannatan myös Rydmanin hylkäsesitystä. Wallgrenin palautusesitys olisi muuten kannatettavin, mutta pelkään pahoin, että esittelijät kyllä löytävät pikaisesti perustelut sille, että hanke on välttämätön.

Kiitos.

Valtuutettu Tom Packalén

Täytyy aloittaa sillä, että hämmennyn, että pidän tällaisen puheenvuoron nyt tässä näin viidennen sukupolven helsinkiläisenä ja hyvin intohimoisesti Helsingin arkkitehtuuriin suhtautuvana henkilönä. Mutta haluan tässä aluksi heti kiittää valtuutettu Rantasen hyvää puheenvuoroa, jossa hän hyvin käsitteli turvallisuusintressien merkitystä nykyisessä maailmantilanteessa. Täytyy muistaa, että nythän me keskustellaan valtioneuvoston korttelin sisäpihalla olevan uudisrakennuksen purkamisesta. Haluan korostaa, että kyseessä ei ole siis 200-vuotiaasta Engelin suunnittelema valtioneuvostosta, vaan 100-vuotiaasta piharakennuksesta. Eli se, että se on siinä pihalla, mä poikkeuksellisesti nyt en kannata tätä palautusta. Mun puolesta se on mahdollista purkaa, koska ei ole oikeasti mitään järkevää mahdollista keinoa, miten pystyisi purkamatta järkevästi rakentaa nämä uudet tilat sinne.

Kiitos.

Valtuutettu Tuula Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on todella pitkä prosessi taustalla, ja valtioneuvosto on vuosikaudet selvittänyt tätä ja käynyt läpi näitä eri... Virkatyönä tosin. Siellä eri vaihtoehtoja on: säilyttämistä, osittaista säilyttämistä tai lisärakennusta ja uudisrakennusta.

Ja päätynyt sitten tähän uudisrakennukseen. Näiden selvitysten mukaan keskeisenä siinä on toiminnallisuus ja turvallisuus. Itse näen tämän niin, että kun Helsinki pääkaupunkina on saanut keskustaansa sen mahdollisuuden, että tänne on rakennettu Valtioneuvoston linna aikanaan ja valtioneuvoston toiminnot on täällä keskeisesti kaupungissa, niin minusta jollain tavalla on tärkeää myös, että me kuunnellaan valtioneuvostoa ja luotetaan myös siellä tehtyihin selvityksiin siitä, että miten nykyajassa nämä toiminnot tulisi hoitaa niin, että turvallisuus voidaan myös kaikissa tilanteissa taata.

Museovirasto on hyväksynyt tämän esityksen. Minulle se oli keskeinen viesti, että tämä toiminto on tärkeämpää, kun se on siellä linnan pihan sisällä, eikä muuta tätä kaupunkikuvaa ulospäin. Se oli siinä taustalla, ja he katsoivat, että tämä toiminnallinen kokonaisuus voidaan sinne uudisrakennuksena toteuttaa. Ei nämä helppoja päätöksiä tällaiset ole, mutta itse olen päätynyt siihen, että palauttaminen ei tätä asiaa edistä, koska kuitenkin tämä on jollain tavalla kyettävä ratkaisemaan ja tuo Valtioneuvoston linna tarvitsee peruskorjauksen. Se on todella heikossa kunnossa. Joka tapauksessa eteenpäin pitää mennä.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Museoviraston kanta on tässä tapauksessa käsittämätön erityisesti siinä tapauksessa, että Museovirastolla on ollut tiedossa se, minkä näköistä rakennusta painotalon paikalle on kaavailtu. Vaikka paikalle tehtäisiin uudisrakennus, ei turvallisuuden tai toiminnallisuuden näkökulmasta ole mitään syytä sille, että rakennuksen julkisivun pitäisi olla poskettoman ruma ja täysin Valtioneuvoston linnan tyyliin sopimaton. En usko, että Nato tai mikään muukaan taho on vaatinut, että uudisrakennuksen pitäisi olla mahdollisimman ruma. Todennäköisesti turvallisuusnäkökulmasta rakennuksen ulkonäköön ei ole otettu yhtään minkäänlaista kantaa. Sekä turvallisuuden että

toiminnallisuuden näkökulmasta siinäkin tilanteessa, että painotalo päädyttäisiin purkamaan, uudisrakennus voisi edustaa ulkoisesti samaa tyyliä kuin alkuperäinen rakennus.

Uudisrakennuksen hieman Katajanokan pilannutta Alvar Aallon Sokeripalaa muistuttava suunnittelu on uudisrakennuksen suunnittelijoilta tietoinen keskisormen näyttö empirekeskustalle eikä millään tavalla perusteltavissa. Havainnekuvien mukainen ruma laatiko sopisi paremmin vaikka Kruunuvuorenrantaan, ja sielläkin se pilaisi maisemaan. Jos nykyään ei osata suunnitella visuaalisesti miellyttäviä uusia rakennuksia, olisi paljon parempi tietoisesti julkisivujen osalta kopioida vanhaa kuin rakentaa roskaa, jolla ei tule olemaan minkäänlaista arvoa nyt eikä satojen vuosien päästä.

Kannatan hylkäys- ja palautusesityksiä sekä kaikkia muita sellaisia esityksiä, joilla tähdätään siihen, että Valtioneuvoston linnan keskellä sijaitseva rakennus, olipa kyseessä nykyinen painotalo tai uudisrakennus, muistuttaisi ulkoisesti nykyistä painotaloa ja muuta Valtioneuvoston linnaa.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä rakennus, jota esitetään purettavaksi, on sellaisen aikakauden rakennus, jolloin on rakennettu hyvin ja siitä on puhuttu aika vähän vielä tänään. Tämä rakennus kestäisi vielä satoja vuosia. Se on todella jykevää tekoa. Se on terve rakennus, ja on myös kestävä kehityksen vastaista lähteä purkamaan rakennuksia, joiden elinkaarta on paljon jäljellä. Toivon, että arvostettaisiin sitä tosiseikkaa, että tämän aikakauden rakennuksia koko Suomessa on todella vähän ja myös Helsingissä todella vähän. Tämmöisestä rakennuksesta kyllä

pystytään muuntamaan monenlaiseen toimintaan nykykäytössäkin tiloja, jos siihen on vain halua.

Kuten täällä on monesti todettu, meillä on myös keskustassa tyhjiä tiloja, joita valtiokin on käyttänyt. Tämä ei ole ainoa vaihtoehto. Toivottavasti valtuusto voi tukea Tuomas Rantasen hyvää esitystä.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyseessä on vanha rakennus arvokkaalla paikalla, joten säilyttämistä on helppo kannattaa. Tärkeää on kuitenkin myös Valtioneuvoston linnan säilyminen nykyisessä käytössä hallituksen työtilana. Oheismateriaalissa perustellaan, että painotalon säilyttäminen sellaisenaan tai lisärakennuksen kanssa ei ole valtioneuvoston tarpeiden kannalta mahdollista.

Palautus- ja hylkäysesitysten yhteydessä ei kerrottu painotalon säilyttävistä vaihtoehtoista, jotka olisivat valtioneuvoston kannalta mahdollisia.

Materiaalissa esitetty lisärakennusvaihtoehto VE2 täyttää esimerkiksi tilatarpeet toivottua heikommin, johtaa arkkitehtuurisesti päätösehdotuksen mukaista uudisrakennusta selvästi sekavampaan ja heikompaan tulokseen.

Onko siis olemassa painotalon säilyttäviä vaihtoehtoja, jotka täyttäisivät valtioneuvoston tarpeet ja ovat myös kauniita? Mielestäni Helsinkiä vaivaa joistakin poikkeuksista huolimatta modernin ja rohkean uudisrakentamisen puute. Ratkaisuja, jotka säilyttävät vanhan ja tarjoavat lisäksi runsaasti uutta tilaa, on mahdollista tehdä. Esimerkiksi New Yorkin Hearst Tower, jossa lasinen 46-kerroksinen pilvenpiirtäjä kohoaa lähes 100-vuotiaan rakennuksen päälle, on tyylikäs esimerkki uuden ja vanhan yhdistämisestä.

En kuitenkaan usko, että näin näkemyksellistä uudisrakentamista tullaan kaupungissamme Senaatintorille hyväksymään. Mieleen tulee Mestarien talon

parkkipaikkana toimivalle sisäpihalle suunniteltu upea valkoinen talo, joka ikävästi hylättiin alueen säilyessä pölyisenä parkkipaikkana. En näe, että esitetty vaihtoehto VE2 on kunnollinen yritys uuden ja vanhan yhdistämiseksi, ja uskon, että kaupunkimme on mahdollista valtioneuvoston tarpeet täyttävä ja vanhan säilyttävä vaihtoehto rakentaa, kun mielikuvitusta käytetään hieman enemmän. Kysymys kuuluu, löytyykö tällainen vaihtoehto käytännössä ja toteutuuko se riittävän nopeasti. Ehdotettu uudisrakennus on minusta paikalle sopiva ja kaunis.

Kannatan kuitenkin palautusta, koska uskon, että ehdotettua selvästi parempi uuden ja vanhan yhdistävä ratkaisu on löydettävissä modernin arkkitehtuurin keinoin.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan perustella, miksi en kannata palautusta. Helsingissä on purettu kaupunkikuvan kannalta tärkeitä rakennuksia aivan liikaa. Se harmittaa minua suuresti. Kaupunkikuvan kannalta rakennus voi olla tärkeä, vaikka se ei itse olisi mikään arkkitehtoninen mestariteos. Se vain sattuu sopimaan siihen paikkaan ja on osa sitä tuttua ympäristöä, mihin ihmiset ovat tottuneet. Mä kuulun niihin harvoihin suomalaisiin, joilla on ollut mahdollisuus nähdä tämä rakennus. Ihan mukava sinänsä, mutta se ei ole mikään sellainen arkkitehtoninen mestariteos, joka olisi arvokas, vaikka kukaan ei sitä näkisikään. Siis toisin sanoen, joka on arvokas niin kuin taulu on arvokas, vaikka se ei ole julkisesti nähtävillä. Tämä rakennus kun se nyt on katseilta piilossa, niin se ei täytä niitä vaatimuksia, mitä tällainen mestariteos, joka pitää hinnalla millä hyvänsä säilyttää.

**Helsingin kaupunginvaltuusto
keskustelupöytäkirja**

**Helsingfors stadsfullmäktige
diskussionsprotokoll**

29.5.2024
61 / 117

Tässä mielessä olen taipuvainen hyväksymään ne perustelut, minkä takia tähän tarvitaan uudisrakennus.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

114 §
Esityslistan asia nro 8
Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloite keskusta-alueen
elinvoimaisuuden parantamiseksi

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Helsingin keskustan elävöittäminen on keskusteluttanut niin valtuustoa kuin vielä enemmän ehkä julkisuudessa viime vuosien aikana. Tosin keskustelu on ollut pikemminkin Helsingin keskustan epäelävöittämistä, koska julkisuudessa on osa tahoista niin voimakkaasti niille, jotka eivät tunne niin hyvin Helsingin keskustaa ja sinne tulemista, antaneet ymmärtää, että Helsingin keskustaan olisi erityisen vaikea päästä. Moni on saattanut todella kuvitella, että tänne on vaikea tulla, kun kuukausi toisensa jälkeen lehdissä julistetaan, miten Helsingin keskustaan on mahdoton päästä. Itse kuljen Helsingin keskustaan metrolla, lautalla, fillarilla ja autolla ja voin sanoa, että kaikilla näillä kulkumuodoilla Helsingin keskusta on erittäin hyvin saavutettavissa.

Enemmänkin pitäisi pohtia sitä, miksi Helsingin keskustaan halutaan tulla. Helsingin keskustan pitää tarjota jotain sellaista, jota kehäteiden varsilla olevat kauppakeskukset eivät tarjoa. En usko, että kehäteiden varsilla olevat kauppakeskusten maksuttomat parkkipaikat ovat ne asia, joka houkuttelisi ihmisiä Helsingin keskustaan sankoin joukoin. Sen sijaan se, että täällä on jotain sellaista, jota ei voi muualla kokea, se on se, johon Helsingin keskustassa pitäisi painottaa. Helsingin keskustaan arviolta 80 prosenttia tulee kevyellä liikenteellä tai joukkoliikenteellä. Heillä pitää olla erittäin mukavaa Helsingin keskustassa liikkua puiden, kasvillisuuden keskellä kävellen, fillarilla. Se on jotain aivan erityistä. Mutta erityistä on se, mitä tänne tullaan kokemaan. Pitää olla kulttuuria, pitää olla tapahtumia ja pitää olla sellaisia yksityisiä

kaupallisia palveluita, jota muualta ei saa. Miksi tulla Aleksille Burger Kingiin, kun voi mennä Burger Kingiin myös Itikseen. Tai miksi tulla Aleksille Normaliin shoppailemaan, kun se löytyy myös Triplasta.

Se, mitä tarvitaan nyt yhdessä, on se, että me mietimme, millä tavalla kiinteistönomistajien kesken voimme kiinnostavia ravintoloita, erilaisia ravintoloita, kahviloita houkutella Helsingin keskustaan. Millä tavalla Helsingin keskustaan tulee sellaisia liikkeitä, joita kauppakeskuksissa ei ole. Ne ovat hyvä syy tulla Helsingin keskustaan. Ja ennen muuta Helsingin keskustaan hyvä syy tulla on kulttuuri. Meidän pitää panostaa entistä enemmän siihen, että meillä on tapahtumia esimerkiksi Espan puistossa Espan lavalla, jota Savoy-teatteri pyörittää. Ajatukset siitä, miten Eteläsatamaa alamme kehittämään siihen suuntaan, kun arkkitehtuuri- ja designmuseo valmistuu, mutta ei ainoastaan se, vaan miten saamme myös Olympiaterminaalin museokäyttöön ja sen välisen alueen kiinnostavaksi. Nämä ovat asioita, joilla Helsingin keskusta saadaan kukoistamaan, ja tietenkin se, minkä olemme yhdessä jo päättäneet, lisää asumista myös Helsingin keskustaan. Monet yrittäjät ovat sanoneet, että suoraan liikevaihdossa näkyy se, että entistä harvempi kävelee liikkeiden ohi, koska täällä ei asu ihmisiä riittävästi ja toisaalta niin moni ihminen on tänä päivänä etätöissä.

Kehutaan siis Helsingin keskustaa. Kehitetään Helsingin keskusta, eikä yritetä sillä väitteellä, että tänne ei pääse, niitä jotka eivät tunne Helsingin keskustaa, pitää poissa täältä.

Valtuutettu Seija Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tässä aloitteessa mainitut selvitykset Helsingin keskustan saavutettavuuteen vaikuttavista liikennehankkeista sekä keskusta-alueen elinvoiman

parantamisesta ovat hyvin tärkeitä. Viimeisimmässä kaupunkien vartin keskustojen elinvoima-analyysissä Helsingin ongelmiksi esitettiin haastava perussaavutettavuus kommentilla: Keskusta on liikenteellisesti sekakeskusta ja että keskustan vapaat liiketilat ovat kaksinkertaistuneet kahdeksassa vuodessa ja että kaupallinen keskusta on siirtynyt entiseltä sijainniltaan. Sikäli keskustan elinvoima on heikentynyt melko lyhyessä ajassa. Tämä johtunee myös vääränlaisista poliittisista valinnoista, ja niistähän me olemme vastuussa.

Vielä noin kymmenen vuotta sitten oli tyypillistä matkustaa lähiöistä silloiseen elinvoimaiseen Helsingin keskusta vaate- ynnä muille ostoksille, ravintoloihin ja muihin palveluihin. Keskustan kauppojen laajasta tarjonnasta oli helppo löytää etsimänsä, ja esimerkiksi Kauppatorille pääsi samalla reissulla helposti poikkeamaan omalla autolla. Tänä päivänä keskustasta ovat monet muun muassa yksittäiset kaupat hävinneet. Esimerkiksi keskeisillä kaduilla Esplanadilla ja Aleksanterinkadulla on tyhjiä liiketiloja. Torillakin ovat palvelut kuihtuneet. Pari vuotta sitten lähti viimeinen kalakauppakin. Tori on nyt lähinnä turisteille rihkamaa myyvä sotkuinen paikka, vaikka kesän tullen siellä toivottavasti näkyy myös jokunen vihannes- ja marjakauppiaskin.

Nyt Helsingin keskustankin asukkaat lähtevät usein ostoksille keskustan ulkopuolella sijaitseviin kauppakeskuksiin, koska sinne kauppakeskuksiin pääsee eri puolilta kaupunkia myös omalla autolla. Ja sieltä löytyvät ne tuotteet ja palvelut, joita aiemmin oli Helsingin keskustassa, mikä tietysti houkuttelee asiakkaita. Suurten kauppakeskusten rakentaminen lähelle keskustaa näyttäisikin olleen keskustan elinvoimaa heikentävää valinta. En tiedä, oliko Arhinmäki eri mieltä.

Viime vuosina Helsingin keskustan elinvoiman parantaminen on tuntunut keskittyvän vain huvikeskusten rakentamiseen jopa kaupungin hienoimmille paraatirannoille. Huvikeskuksia käyttävät kuitenkin lähinnä turistit, muiden paikkakuntien asukkaat kesälomareissuillaan, helsinkiläiset satunnaisesti.

Jotkut keskustan nykyasukkaista ovatkin harkinneet muuttoa pois keskustasta tai jopa Helsingistäkin huvikeskusten aiheuttaman häiriön vuoksi. Tästä olen valtuutettuna saanut postia. Eli onko asukkaat unohdettu tässä kehityksessä. Viikonlopun Helsingin Sanomien mukaan uusia useita huvikeskushankkeita on nytkin taas vireillä keskusta-alueelle. Uutisista saa kuvan, että kaupungilta voi saada huvikeskukselleen paikan, kunhan on valmis sijoittamaan siihen rahoitusta. Eikö kaupungin virkahenkilöiden tehtävä olisi kaupungin keskusta-alueen ja kaupungin kokonaisuuden rakentumisen suunnittelu ja toteutus kilpailuttamalla toimijat asukasystävällisin kriteerein?

Jatkossa on tärkeää määritellä, miten käsite keskustan elinvoimaisuus Helsingissä tulkitaan. Siitä löytyy monenlaisia määrittelyjä ja näkökulmia, kun selailee nettiä. Ja löytää uudenlaisia tapoja elinvoimaisuuden ja elävyyden edistämiseksi niin, ettei meidän kaikkein kauneimmilla ja arvokkaimmilla rannoilla kuulu iltaisin vain basson jytke ja juhlivien ihmisten mekastus.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä, ja varmaan moni muukin täällä, Seija Muurisen kanssa siitä, että Tripla, Redi, kauppakeskukset, joita on noussut hyvin paljon Helsingin alueelle viimeisen 5–10 vuoden aikana, on varmasti osittain johtanut siihen, että Helsingin keskustassa ei samalla lailla ole vetovoimaa. Mutta minusta valtuutettu Muurinen myös sortui siihen ongelmaan, minkä olen huomannut monen muunkin julkisuudessa, joka näennäisesti ilmeisesti haluaa puolustaa Helsingin keskustaa ja sen liiketiloja, sanomalla että Helsingin keskustaan ei pääsisi autolla.

Itse asiassa Helsingin keskustassa on enemmän parkkipaikkoja kuin koskaan aikaisemmin. Tietysti kysymys on siitä, että pitääkö näistä paikoista maksaa käyttäjien vai veronmaksajien. Me vastuullisen talouden kannattajat olemme sitä mieltä, että parkkipaikoista on syytä pikemminkin käyttäjien maksaa kuin veronmaksajien, koska sehän olisi silkkaa sosialismia.

Valtuutettu Seija Muurinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Arhinmäelle puheenvuorosta.

Tarkoitin sillä autoilulla sitä, että sinne on helppo ajaa. Myös nythän meillä on aika tukkoinen tuo keskusta, ja varsinkin näiden Espan sulkemisten jälkeen, ei tänne ole kovin helppo autolla tulla. Kyllä se vaikuttaa varmasti myös tämän keskustan elävyyteen.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Todellakin Helsingin alla on runsaasti parkkitilaa, mutta se on kallista. Ja niiden parkkitilojen omistajat eivät ole huomanneet sitä, että heidän pitäisi panna nämä liikkeet, jotka haluavat asiakkaita, maksamaan näistä parkkipaikoista niin, että ihmisten ei tarvitsisi maksaa niistä mitään. Näinhän asiat toimii Vantaalla ja Espoossa. Sen takia me Lauttasaarestakin käydään Ainoassa ja käydään yleensä aika paljon Espoossa, kun siellä on ilmaiset parkkitilat.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On ainakin viisi syytä, minkä takia elinvoima Helsingin keskustassa ei ole entisellään. Yksi asia tässä on jo käsitelty: ostoskeskukset, jotka on hyvien yhteyksien varrella ja helposti saavutettavissa yleensä kaikilla liikennemuodoilla ja myöskin henkilöautolla. Sitä tuossa jo käsiteltiin. Toisaalta ostotottumukset on jo sinänsä muuttuneet, eli ihmiset ostaa ehkä vähemmän. Se voi olla sinänsä hyvä asia, mutta myöskin ostetaan hyvin paljon verkkokaupasta. Sehän edellyttää logistiikan toimivuutta. Logistiikkaan palaan vähän myöhemmin, koska nämä roudataan sitten ulkopuolisin voimin sinne kotiin.

Toisaalta etätyö on lisääntynyt. Siis Suomessa tehdään etätyötä toiseksi eniten Euroopassa, ja sehän näkyy Helsingin keskustassa erittäin vahvasti. Siellä on noin parikymmentä prosenttia vähemmän ihmisiä kuin oli ennen pandemiaa. Ydinkeskustassa itse asiassa toimistojen vajaakäyttö on tuplaantunut kolmessa vuodessa. Eli tämä on ihan todella vahva ilmiö. Myös matkailu on vähentynyt. Mehän ei olla päästy sinne pandemiaa edeltävään tasoon eikä pärjätä edes Rovaniemen kasvavan matkailun kanssa. Itse tänään, jos luitte Helsingin Uutisista, kirjoitinkin aiheesta, että matkailuhan pitäisi ottaa ehdottomasti seuraavan valtuustokauden kaupunkistrategiaan erittäinkin isoksi painopisteeksi.

Sitten on myös tämä asuminen. Viiden minuutin kävelymatkan päässä Aleksilta asuu vain 700 ihmistä. Se on todella vähän. Kuten apulaispormestari Arhinmäki aiemmin sanoi, se tarkoittaa myöskin vähemmän käyttäjiä tässä ympäristössä. Itsekin olen ydinkeskustan asukkeja ja kaiken ostan kävellen, mitä hankin. Siinä mielessä asutuksen lisääminen, mistä esimerkiksi valtuutettu Muurinenkin on tehnyt aloitteen, on hyvin tärkeää. Mutta kyllä saavutettavuudellakin on merkitystä. Olen aivan samaa mieltä apulaispormestari Arhinmäen kanssa, että merkityksellistä on se, että keskustassa olisi yksityisiä palveluita, joita muualta ei saa. Mutta tässäkin logistiikalla on iso merkitys. Kauramaitokaan ei tule sinne kahvilaan polkupyörän sarvessa, vaan siellä tarvitaan toimivat yhteydet

niin, että tavara saapuu kauppoihin, palvelut kotiin. Yhä vain vanhenevat helsinkiläiset tilaavat palveluja kotiin, ja nuoremmat tilaavat ne tavarat ja ruuan oudosti suoraan sinne kotiin.

Helsinki on paitsi matkailu-, kaupp- ja tapahtumakaupunki, se on myös hallintopääkaupunki ja isojen konferenssien, toivottavasti, tapahtumapaikka. Liikkumisen helppous ja sujuvuus on keskeisen tärkeitä myös huoltovarmuuden kannalta ja turvallisuuden säilyttämisen kannalta. Siinä mielessä ajattelisin, että saavutettavuuden turvaaminen on todellakin tärkeää. Totta kai tarvitaan tapahtumia, ja me tarvitaan tänne esimerkiksi arkkitehtuuri- ja designmuseo, mutta sanotaan näin, että kaikki tasapainossaan.

Ehkä vielä hiukan heittääkseni bensiiniä tuleen voin sanoa esimerkiksi, että Oslossahan on aivan loistava kävelykaupunki, mutta se on kyetty rakentamaan, koska sinne on tehty myös tunneli, joka on vienyt liikenteen maan alle. Näitä erilaisia vaihtoehtoja on hyvä tarkastella myös Helsingissä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hieman oponoisin asumisen merkitystä. Jos asumisella olisi suuri merkitys, silloinhan tuolla lähiöissä olisi kaikkia eksklusiivisia laukkukauppoja ynnä muita. Asukkaathan tarvitsee lähinnä niitä päivittäistavarakauppoja lähelleen. Se, millä saadaan Helsinki vetovoimaiseksi, on se, että keskustassa pitää olla semmoista eksklusiivista myymäläpohjaa ja muita houkuttelevia asioita, jotka saa hyvin laajalta alueelta asiakkaita tulemaan keskusta. Asujien lisäämisellä tähän ei kyllä päästä. Sen sijaan se, että keskustaan palaisi takaisin yrityksiä ja työntekijöitä, jotka olisivat työmatkoillaan poikkeamassa liikkeisiin, voisi jo jotain auttaakin.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Kyllä se asuminenkin oikeasti tähän vaikuttaa. Meillähän on ihan eläviäkin lähiöitä, jos ajatellaan vaikka Munkkiniemiä, jonka valtuutettu Korpinen käsittääkseni tuntee varsin hyvin. Siellähän on hyvin palveluita, paljon asukkaita. Se riippuu vähän siitä, minkä tyyppistä me halutaan. Ja se, että me saataisiin lisää asumista keskustaan, se lisää kyllä myös keskustan turvallisuutta. Sitä, millä tavalla täällä elellään ja ollaan. Kannatan vahvasti sitä, että me mietittäisiin esimerkiksi Aleksille reippaasti lisää asumista.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Tässä on tehty kiinnostava vertailu siitä, miten nimenomaan keskustojen elinvoimaisuus ja niissä liikkuminen on palautunut koronan jälkeen Pohjoismaiden muiden pääkaupunkien välillä. Yksi kiinnostava huomio oli se, itseäkin yllätti, että miten vähän Helsingin keskustan läheisyydessä asuu ihmisiä, jos vertaa Tukholmaan, jos vertaa Osloon, jos vertaa Kööpenhaminaan. Ja juuri se, että kun nettikauppa on lisääntynyt, etätyö on lisääntynyt, siitä seuraa se, että jos meillä keskustassa ei asu ihmisiä, täällä ei myöskään liiku niitä palveluita käyttämässä ihmisiä. Oleellista on myös se, että täällä asuisi monipuolisesti erilaisia ihmisiä. Nyt kun me olemme muuttamassa meidän linjauksia siltä osin, että voi helpommin tuoda asumista taas keskustaan, on tärkeätä, että tuodaan kaikille erilaisille ihmisille asumista, myös kohtuuhintaista asumista.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Se syy, minkä takia Munkkiniemessä nyt yrittäjät vielä jossain määrin pärjäälee, on se, että siellä pystyy vielä pysäköimään, mutta nähtävästi siihenkin asiaan on tulossa muutos kiitos kaupungin toimenpiteiden, jossa pyritään jonkinlaiseen ilmastoviisaaseen kaupunginosaan. Tämä on hyvin keskeistä.

Pysäköintimahdollisuuksia tarvitaan myöskin, jotta yritykset pärjäävät. Sen ymmärryksen toivoisi myöskin saavuttavan tämän valtuuston ja keskustan kehittämisen.

Kiitos.

Nuorisoneuvoston edustaja Rokey Sabally

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut sekä muut läsnäolijat.

Ydinkeskusta on Helsingin tärkeimpiä paikkoja, joka on päivittäin paikka monelle helsinkiläiselle sekä Helsingin turistukunnalle. Keskustan alue olisi siis tärkeä saada kaikille mukavaksi ja turvalliseksi paikaksi käydä ja asua. Elinvoimaisuus näkyy lapsissa ja nuorissa heidän energisyydellään. Helsingin lapset ja nuoret ovat hyvin aktiivisia. Motivaatio, luovuus ja itsevarmuus huokuu ulospäin. Myöskään heidän sosiaalisia taitoja ei tule vähätellä. Moni kertoo uskovansa, että jos lapset ja nuoret saisivat enemmän tietoa Helsingin kaupungin järjestämisestä tapahtumista, tilaisuuksista ja muista palveluista, niiden laatu voisi parantua. Nuoret ovat fiksuja, ja jos suurempi määrä heistä voisi olla mukana auttamassa toteutuksessa, tulisi Helsingistä taas heille mukavampi paikka. Kun paikka tuntuu heistä mukavalta, on kaikilla myös turvallisempi olo.

Kyselyitä olisi tärkeää tehdä usein ja saada vastauksia kaiken ikäisiltä suomalaisilta. Kyselyt saisivat esiin, mitä eri ikäiset oikeasti tahtovat. Minusta kyselyitä pitäisi järjestää useampi, jotta helsinkiläisten ja muiden suomalaisten vastauksia voitaisiin tutkia eri näkökulmista. Monesti kun ihmisiltä kysyy, mitä

Helsingin ydinkeskustaan pitäisi lisätä, tulee monesti samoja asioita, esimerkiksi enemmän ilmaisia tapahtumia ja aktiviteetteja eri ikäryhmille.

Kiitos.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakarinen mainitsikin nämä useat syyt, minkä takia keskusta on tyhjentynyt. Minun mielestäkin tähän ei ole yhtä syytä, vaan tämä on ajankuvaa ja kaikenlaista, mitä me itse ollaan päätetty, mikä aiheuttaa sen, että ihmisiä ei välttämättä asu keskustassa ja he eivät myöskään välttämättä tule keskustaan. Yksi ratkaisu ehdottomasti on asumisen huomioiminen, lisää asumista. Sitä mietinkin, että kuinka paljon meillä on näitä tyhjiä asuntoja tai ooppera-asuntoja Helsingissä, missä ei sinänsä ole mitään väärää, mutta on tietysti ongelma, jos meillä on valtavasti asuntoja, jotka joku omistaa, mutta siellä ei asuta ja olla sitten helsinkiläisiä. Käydään vain silloin tällöin.

Etätyö, sen kaikki tiedämme, on yksi suuri ongelma siinä mielessä, että varmasti on paljon vähentynyt Helsingin keskustaan töihin tulevien määrä päivittäin. Sitten myös palvelut häviävät sitä myöten. Itse kuitenkin olen sitä mieltä, että on väärä mielikuva se, että sanotaan, että kauppakeskukset ovat syynä. Asun itse kymmenen kilometrin päässä Helsingin keskustasta ja toki välillä käyn kauppakeskuksessa hakemassa jotain palveluja.

Teleoperaattoripalveluita, vaikkapa silmälasihankintaa, apteekkia ja muuta, mutta näitä palveluita on myös lähempänä ihan sitä aluetta, missä itse asun. Siellä on ei vain Burger Kingeä ja muita, mutta on nykyään ravintoloita, on palveluita, vaikka päivittäistavaroiden hankintaa ja muuta.

Mä näen, että tämä muutos on kehitys, jota ei voi kääntää yhdellä konstilla. Vaan meidän täytyy huomioida se, että myöskin tämä keskusta alkaa olla

samanlainen asuinalue kuin ne kaikki muut. Eli ei enää välttämättä ole, että tämä on ylivertainen kaikkiin muihin.

Kiitos.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Puheenjohtaja.

Ensinnäkin kiitos kokoomukselle tästä kysymyksestä. Tämä aihe on yksi niistä tärkeimmistä, mitä meillä tällä hetkellä Helsingissä on päätettävänä. Mutta sitten kun haluamme miettiä, miksi keskustan vetovoima on heikentynyt, siis on tapahtunut muutos, pitää katsoa, mikä on muuttunut. Eikä sitä, mikä on huonosti, koska jos se on ollut huonosti aina, se ei ole muuttunut. Yksi, mikä on muuttunut, on se, että Ukrainan sodan takia matkailijat Venäjältä ja Aasiasta ovat poissa. Se on aivan keskeinen seikka Helsingin erikoiskaupalle. Sitten erikoiskauppa on siirtynyt nettiin ja osittain meidän omastakin aloitteestamme kauppakeskuksiin. Se heikentää keskustaa pysyvästi. Etätyö merkitsee sitä, että kymmeniä tuhansia ihmisiä päivittäin käy vähemmän töissä Helsingissä. Se ei voi olla vaikuttamatta.

Sen sijaan se, mikä ei ole muuttunut, on että autoilla käydään Helsingin keskustassa ihan yhtä paljon kuin ennenkin ellei jopa hieman enemmän. Siinä ei siis ole tapahtunut muutosta, joten se ei pysty selittämään tätä heikentymistä. Se, mikä liikenteessä on muuttunut, on se, että HSL on melkein kaksinkertaistanut ratikkalippujen hinnat. Se tarkoittaa, että Helsingin kantakaupungin sisäinen toimivuus on heikentynyt oikein dramaattisesti. Tämä on aivan järkyttävä hinnoitteluvirhe. Se on jopa määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä, koska yhden ratikkamatkan nousun hinta on noin 1,20 euroa, lippu on 3 euroa. Siinä on jotakin vikaa. Sitten bilekeskusta on siirtynyt Kallioon ihan vaan sen takia, että se on siirtynyt sinne.

Mitä meidän pitäisi tehdä? Kun kaupat ja toimistot eivät tarvitse enää niin paljon tilaa kuin aikaisemmin, silloin niiden käytössä tulee olla vähemmän tilaa. Sinänsä niiden vuokrat ovat edelleen korkeampia kuin muualla pääkaupunkiseudulla, elikkä eivät ne mitenkään huonossa huudossa ole. Senhän markkinahinta osoittaa. Mutta asumista. Siis menestyvissä kaupunkikeskustoissa on paljon enemmän asumista kuin meillä. 80-luvulla asuminen Helsingin keskustassa oli epäterveellistä ilmansaasteista johtuen. Silloin suosittiin sitä, että keskustassa ei saa asua. Nyt tilanne on aivan toinen.

Sitten toimintojen muutoksen suhteen kaavoittaja on aina myöhässä. Sen takia meidän pitäisi kaavoituksessa miettiä, mitkä toiminnot jollakin alueella kielletään ja sallitaan kaikki muu, jolloin esimerkiksi muuttuminen toimistosta asunnoksi voisi tapahtua ilman kaupungin päätöstä. On ihan selvää, että saastuttavaa teollisuutta ei voi panna keskelle asuinkorttelia. Se pitää siellä kieltää, ja kaikkia tällöisiä kiellettäviä asioita, mutta sallitaan siis kaikki muu, jolloin ikään kuin muutos tapahtuisi itsestään eikä vasta sitten, kun kaupungin viranomaiset ovat sen tarpeen huomanneet.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos omasta puolestani kokoomuksen valtuustoryhmälle tästä aloitteesta. Kuten vastauksesta selviääkin, mehän kaupunkiympäristölautakunnassa palautimme tämän aloitteen valmisteluun kertaalleen. Nyt vastauksessa todetaan, että tämä aloitteessa ehdotettu ulkopuolinen selvitys keskustan elinvoimasta, sen hankinta oli siinä vaiheessa käynnistynyt ja taitaa nyt olla jo työn alla. Uskon, että tästä selvityksestä tulee erinomainen yksi lisä siihen aika laajaan selvitysten ja arvioiden kokonaisuuteen, jota keskustan elinvoimasta, saavutettavuudesta ja toimivuudesta on tehty. Näyttää siltä, että valmistelusta saamme hyvin monipuolista.

Muutama huomio tästä keskustelusta, jossa todellakin esitettiin monella tapaa hyvää analyysiä. Ehkä kauppakeskuksista sen verran, että todellakin niihin on suuntautunut ostovoimaa. Omalla tavallaan ne varmasti ovat olleet yksi tekijä siinä, mikä on Helsingin keskustan elinvoima tällä hetkellä. Jos ajatellaan suunnittelua ja valtuuston päätöksentekoa, niin nämä päätöksethän ovat hyvin vanhoja. Kalasataman keskuksen kaavasta on valtuustossa päätetty 2012 ja Triplan kaavasta muutamaa vuotta sen jälkeen. Eli lähes vuosikymmeneen Helsingissä ei ole sen jälkeen enää suunniteltu uusia suuria kauppakeskuksia. Uskon, että asukasmäärän kasvun myötä jossain vaiheessa se vaikutus, joka näillä keskuksilla on juuri keskustan elinvoimaan, varmasti liudentuu.

On ehkä hyvä muistaa kuitenkin tuon ajanjakson päätöksenteosta, että meidän naapurikaupunkimme suunnittelivat silloin suuria kauppakeskuksia. Tämä oli Helsingin reaktio, että tehtiin tällaisia suuria joukkoliikenteen solmukohtaan sijoitettavia kauppakeskuksia. On varmasti ollut hyvä, että sen jälkeen sellaisia ei enää ole suunniteltu, mutta ne ovat tietyllä tavalla oman aikansa lapsi.

Sitten ehkä juuri tästä tämänhetkisestä tilanteesta. Todellakin keskustelussa on tainnut tulla se esiin, että autolla keskustaan tullaan aivan yhtä paljon kuin ennenkin. Vaikka pysäköinti täällä maksaa, se ei näytä estävän. Ja vaikka tästä välillä puhutaan siihen sävyyn, että tänne ei pääsisi, minkä kollega Arhinmäki otti esille, niin selvästi kuitenkin moni näyttää myös autolla tulevan. Se liikennemuoto, jossa meillä on tapahtunut se suurin pudotus, on nimenomaan joukkoliikenne. Siinä kohtaa meidän varmasti tulee tarkastella sekä joukkoliikennettä itseään, mihin valtuutettu Soininvaara kiinnitti huomiota, että sitten totta kai näitä etätyökäytäntöjä ja sitä, kuinka joustavasti yritykset voivat saada toimitilaa Helsingin keskustasta, pienempiä neliöitä niin, että mahdollisimman moni yritys sijoittuisi. Koska on varmasti realiteetti, että viittä päivää viikossa työpaikalla kaikki eivät käy.

Keskustelussa on myös hyvin tullut esiin niitä ehkä meitä erityisesti koskettavia muutoksia, kuten venäläisten ja asialaisten turistien määrän voimakas vähentyminen, joka ei ole asia, joka olisi koskettanut Tukholmaa tai Osloa tai Kööpenhaminaa samassa mittakaavassa. Loppujen lopuksi uskon, että on hyvä linjaus, mikä valtuutettu Muurisenkin aloitteessa on ilmaistu ja josta pormestari on puhunut ja josta olemme tehneet päätöksiä kaupunkiympäristölautakunnassa, että toimimme sen puolesta, että keskustan lähellä asuisi enemmän ihmisiä. Ja sitten sellaiset pienet ja suuret investoinnit, oli kysymys vaikka uudesta kahvila Cajsan Helmestä tai pidempivaikutteisesta, kuten arkkitehtuuri- ja designmuseosta. Näinä päivinä kun monet liikkeet ovat hyvin samanlaisia ja nettikauppa toimii, keskustan täytyy satsata siihen omaan profiiliinsa. Siihen mielestäni meidän kannattaa luottaa.

Valtuutettu Anna Karhumaa

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tämä kokoomuksen valtuustoaloite on hyvin kannatettava aloite, ja haluamme keskustan valtuustoryhmässä antaa sille tukemme, mutta haluaisin nostaa esiin tässä yhteydessä lasten, nuorten ja perheiden näkökulmaa Helsingin elinvoimaisuuteen.

Eilen keskustelimme kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kokouksessa vihreiden tekemästä hienosta keskustan elinvoimaisuutta lisäävästä leikkipuistoaloitteesta. Käytinkin puheenvuoro siitä, miten tärkeää olisi miettiä Helsingin vetovoimaisuutta nimenomaan lasten ja perheiden näkökulmasta. Elämyksellinen, monipuolinen ja viihtyisä leikkipuisto voisi olla merkittävä vetovoimatekijä paitsi helsinkiläisille lapsille ja perheille, mutta myös matkailun näkökulmasta kotimaisille ja ulkomaisille turisteille. Helsingin ydinkeskustasta puuttuu tällainen lapsiperheitä vetävä maksuton ulkoilmakohde. Voisimme katsoa mallia kotimaasta vaikkapa Lahdesta Launeen perhepuistosta,

Jyväskylästä Mäki-Matin perhepuistosta tai Turusta Kupittaaan leikkipuistosta, jonne omalla perheellämme olemme tehneet ihan asiasta tehden retkiä. Meidän tulisi viedä meidän oma helsinkiläinen vetovoimaleikkipuisto tietysti ihan omalle Helsinki-levelille. Vertailukohtaa voidaan toki hakea myös Tukholmasta tai Berliinistä, joka on myös tunnettu vetovoimaisista leikkipuistoistaan.

Kiitos myös nuorisonneuvoston edustajalle mainiosta puheenvuorosta ja tärkeästä muistutuksesta. Ajattelen, että nuorten ääntä olisi tärkeää kuulla myös keskustan elinvoimaisuuden kehittämisessä. Minkälaiset palvelut saisivat teidät nuoret hakeutumaan keskustaan Triplan, Itiksen ja muiden kauppakeskusten rinnalla? Nuortenkin tulisi tuntea keskusta omakseen. Olen ymmärtänyt, että Oodi on onneksi sellainen paikka, jonne nuoret tulee mielellään hengailemaan ja tekemään läksyjä ja viettämään aikaa. Hyvä niin.

Ihmisten virta täytyy siis saada kohti Helsingin keskustaa ja tätä elinvoimaisuutta kehittäessä ja käyttäjävirtaa suunnatessa on tärkeää kohdentaa ainutlaatuisia palveluita ja vetovoimatekijöitä ihan erityisesti lapsille, nuorille ja perheille.

Kiitos.

Valtuutettu Seija Muurinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuulostaa hyvältä, että täällä on nyt suhtauduttu myönteisesti asumiseen myös keskustassa ja ylipäättänsä näiden toimenpiteiden toteuttamiset sillä tavalla, että asuminen on myös mahdollista, että täällä ei ole pelkästään vain huvikeskuksia.

Toisaalta mä kyllä vähän hämmästyin, kun mä luin aloitteeseeni, joka koskee ylimpien kerroksien varaamista asumiseen täältä keskustasta... Se on nyt kaupunginhallituksen listalla. Luin sitä ehdotettua vastausta sieltä. Siellä on tällaisia erikoisia lauseita kuin: "Asumisen sijoittamisessa keskustatoimintojen välittömään läheisyyteen on suoritettava huolellista harkintaa oleellisten toimintojen, kuten ravintoloiden, tapahtumien, yöelämän toimintaedellytysten turvaamiseksi." Ja sitten vielä tällainen lause: "Keskeistä on arvioida, onko asumisesta aiheutuvat haitat keskustan elinvoimalle suurempia kuin siitä saatavat hyödyt." Aika minun mielestä kyllä kriittisesti nyt suhtaudutaan keskustan asumiseen. Niin kuin täällä todettiin, tällä hetkellä meillä on asumista tosi vähän, ja kuitenkin ihmiset on ne, jotka tekee sen kaupungin ja sen elävyyden myös. Aika köyhä kaupunki, jos siellä ei ole mitään muuta kuin ravintoloita ja huvikeskuksia.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyviä puheenvuoroja on jo käytetty, ja näinhän se varmasti on, että täytyy etsiä niitä muutoksia ja niiden syitä. Yksi muutoshan on tilasto, jonka näin, että keskimääräisesti 80 000 ihmistä tulee vähemmän päivittäin Helsingin keskustaan kuin aikaisemmin. Se on valtava määrä. Varmasti syitä on monia, mutta yleisin ja todennäköisin on etätyön lisääntyminen, eli se, että päivän tai kaksi monet ovat nyt etänä. Eivät tule keskustaan, johon aikaisemmin tulivat töihin. Heitähän me ei voida kyllä mitenkään keskustaan pakottaa, jolloin täytyy löytää muita syitä, miten tänne saadaan kävijöitä, jotka sitä elinvoimaa tuovat.

Täällä on tuotu erilaisia vaihtoehtoja, jotka varmasti kaikki on ikään kuin sellaisia, jotka täytyy ottaa huomioon ja joita täytyy ikään kuin yrittää. Mutta varmasti se yksi keskeinen on se, että me saadaan lisää asukkaita keskustaan. Kun katsoo tutkittua tietoa, niin Helsingin ydinkeskustassa asuu paljon

vähemmän ihmisiä kuin meidän muissa Pohjoismaiden verrokkikaupungeissa ja pääkaupungeissa. Jolloin näkisin, että se on varmasti yksi tärkein ja tehokkain tapa saada sitä elinvoimaa, koska se elinvoima syntyy niistä ihmisistä. Siinä meillä on nyt onneksi konversioperiaatteet kumottu, minkä pitäisi, ja toivottavasti näin myös tapahtuu, että se lisää ja nopeuttaa uusien asuntojen rakentamista jo olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen, mutta sitten totta kai esimerkiksi Hernesaaren kaltaisen uuden kaupunginosan saamista.

Toinen kokonaisuus on, että miten saadaan muita keskustaan tulevia, on ne sitten lapsiperheitä, nuoria, muita tänne tulemaan, jotain elämyksellistä hakemaan. Sinänsä en pidä sitä huonona, että ihmiset asioivat Redissä ja Triplassa, koska he varmasti kokevat sen parempana, jolloin markkinat toimivat. Varmasti se osaltaan on vienyt väkeä pois, mutta se ratkaisu, miten me saadaan ihmisiä, niin helpointa on se, että me saadaan ne asumaan tänne ja kuluttamaan palveluita ja luomaan sitä elinvoimaa.

Valtuutettu Fatim Diarra

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä tähän valtuutettu Korpiselle sanoisin, että kyllä Munkkiniemessä myös ihmiset asioivat valtavasti kävellen, raitiovaunuilla ja pyörillä. Ei ole totta, että pelkästään autolla siellä asioitaisiin. Näin voin sanoa 30 vuoden munkkiniemeläisen kokemuksella.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitoksia.

Ja kiitos kokoomukselle. Erittäin hyvä esitysaloite. Toivotaan, että tuottaa hedelmällisiä tuloksia. Hyviä asioitakin on ollut tässä paljon. Mä oikeastaan pikkuisen kommentoisin nuorisovaltuutetun puheenvuoroa, joka on hirveän tärkeä, kun miettii meidän ikäpyramidia. Se on ehkä semmoinen asia, jota tässä ei ole vielä mainittu. Pia Pakarinen esitti viisi erittäin hyvää syytä, mutta meidän ikäpyramidi on myös senkaltainen, joka tällä hetkellä taistelee vähän Helsingin elävänä pysymistä vastaan. Meillä on ikääntynyttä väestöä. Oma tulkintani, kun olen tähän vaiheeseen tullut, keskusta veti kyllä nuorena useammin kuin se vetää tänä päivänä. Siis itseäni. En väitä, että kaikkien kohdalla näin, mutta saattaa hyvinkin olla, että se on yksi vaikuttava tekijä, että ikääntyneet ihmiset ei mielellään keskusta lähde varsinkaan, jos ne lähipalvelut toimii ja kaikki löytyy sieltä omasta ostoskeskuksesta läheltä.

Varmaan se keskeinen ongelma tässä on, että nuorisoa olisi hyvä saada, mutta tarkoitetaanko me elävöittämisellä lisää ihmisiä vai lisää taloudellista toimintaa. Ne eivät välttämättä myöskään ole sama asia. Meidän täytyisi varmaan siinä selvityksessä pohtia, miten me saadaan niitä ihmisiä, joilla on paksu lompakko, tulemaan useammin keskustaan. Kiitos.

Valtuutettu Anniina Iskanius

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on käyty oikein hyvää keskustelua. Mä itse ajattelen, että meidän pitäisi antaa enemmän ihmisille syytä tulla keskustaan. Korona-aikaan nämä jättiterassit oli sellaisia. Ihan matkapuhelindatastakin voidaan se todeta. Se on aika surullista, ettei kaupunki oikein saanut tänäkään vuonna niitä terasseja aikaiseksi, vaikka siitä oli jo sopu olemassa, mutta toivottavasti päästään pian eteenpäin. Nämä terassit eivät ole tietenkään ainoa tapa houkutella ihmisiä keskustaan, eli kuten valtuutettu Karhumaa tosi hyvin omassa puheenvuorossaan nosti esille, perheitä ja matkailijoita kiinnostaisi varmasti

muutama hyvin suunniteltu leikkipuisto keskeisillä paikoilla. Tämä ei olisi mikään iso investointi, ja se palvelisi myös meidän ihan omia kaupunkilaisia todella hyvällä tavalla.

Näistä ehkä vähän pistemäisistä toimista huolimatta tarvitaan tietysti paljon lisää myös asumista ja sujuvamat liikennejärjestelyt keskustaan. On mun mielestä tosi hyvä, että tätä analyysia nyt tehdään näiden suurten liikennehankkeiden kokonaisvaikutuksista ja pyritään myös nopeuttamaan sitä valmistumista sillä työmaalupauksella, joka sovittiin. Myös tämä valtuutettu Pakarisen esille nostama matkailuun panostaminen, sille lämmin tuki. Helsinki jää kyllä paljon jälkeen muista Pohjoismaista tällä hetkellä.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos.

Tämä on erittäin hyvä aihe. Kuten täällä on moneen kertaan mainittu, niin asukkaat osaltaan luovat kaupunginosansa ja sen imagon ja keskusta-asukkaat omalla alueellaan. Helsinki on kuitenkin asukasluvultaan älyttömän paljon pienempi kuin joku Tukholma esimerkiksi, jos ajatellaan siis sitä, että me voimme kaavoittaa tai tiloittaa palveluja kuinka paljon tahansa tänne, mutta jos täällä ei ole ostovoimaa, ei kukaan voi pitää yritystä sen takia, että näyttää hienolta, että on palveluja. Aikanaan jo entinen pormestari Vapaavuorihan kielsi näiden kehäteiden varsille kauppakeskusten kaavoittamisen, jos muistatte. Siitähän tuli hirveä haloo, mutta hän tietyllä tavalla oli siinä oikeassa, koska silloin vielä enemmän näitä meidän asiakkuuksia ja asiakkaita siirtyisi tuonne kehäteille kuin mitä nyt tapahtuu.

Saaristo saattaisi olla sellainen ja tämä meidän vesielementti sellainen, jolla me voitaisiin kyllä... Sen toimintaa ja sen näkyvyyttä ja koko sitä vesielementtiä Helsingin vetovoimana me voitaisiin kyllä huomattavasti vielä parantaa. Se

myös houkuttelisi lapsiperheitä tänne, jos saariin matkustaminen olisi ylipäättänsä ottaen edes mahdollista muuallekin kuin Suomenlinnaan ja jos se olisi edullista. Se on toinen asia. Sitten vielä viimeinen juttu on se, mihin Kettunen tässä äsken jo viittasi. Halutaanko me tiheään kaupunkiin lisää häiriöitä vai halutaanko me tänne maksavia ja kenties erilaista kulttuuria harrastavia matkailijoita?

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmä on ryhmäaloitteessaan osunut hyvin keskeiseen kysymykseen. Keskusta-alueen kaupallinen toiminta kärsi merkittävästi korona-ajasta. Aluksi luulimme, että ongelma jäisi lyhytaikaisiksi ja poistuisi koronan helpottaessa. Koronan myötä etäkokoontumistaidot paranivat, mikä on monessa mielessä hyvä asia. Samoin periaatteessa myös etätyön mahdollistuminen aiempaa huomattavasti runsaammin. Liikennetarkaisut, olipa kyse autoliikenteen vaikeuttamisesta tai joukkoliikenteen lipun hintojen korottamisesta, ovat myös heikentäneet tilannetta.

On monia syitä, joista vain osa, ehkäpä jopa kohtuullisen pieni osa, on kaupungin poliittisten päättäjien aiheuttamia. Kehitys muuttaa asioita, eikä kehitystä tulekaan itsetarkoituksellisesti pyrkiä vastustamaan. On jopa hyvä asia pitkällä aikavälillä, esimerkiksi liikenteellisesti, että kaikki tavoittelemisen arvoiset kohteet eivät ole keskustassa, vaan että liikenne suhtautuu tasaisemmin eri suuntiin. Kuitenkin on todettava, että vaikka isoa trendiä vastaan ei ole järkevää taistella, keskustan yrittäjien tilanteen helpottaminen on tärkeää, jotta muutos ei muodostu heidän kohdaltaan kohtuuttoman nopeaksi

ja vaikeaksi. On hyvä, että asiaa selvitetään. Olkaamme avoimella mielellä tulosten suhteen ja myötämielisiä keskustan yrittäjien tilanteen helpottamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Juhani Strandén

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Pidän kokoomuksen valtuustoryhmäaloitetta hyvänä, kuten on tullut näissä aikaisemmissakin monissa puheenvuoroissa asia esille. Valtuutettu Muurinen toi hyviä huomioita riittävien ja kattavien pysäköintipaikkojen lisäämisestä ja tunneliratkaisuista autoliikenteelle. Kannatan myös näitä ratkaisuja.

Toivottavasti tähän suhtaudutaan valtuustossakin vakavasti eikä keskustan elinvoimaa enää jatkossa heikennettäisi.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on monin suin nostettu esiin, että kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt tässä hyvän aloitteen, ja yhdyn tähän näkemykseen.

Kaupunkiympäristön lautakunnassa palautimme lausunnon yksimielisesti, että tehdään kokoomuksen esittämä selvitys, koska se on perusteltua. Tässä keskustelussa on niin ikään puhuttu monelta puolin salia hyvissä puheenvuoroissa siitä, mitä kaikkea toimintaa keskustassa pitäisi olla, että olisi enemmän syitä saapua keskustaan. Tämä on myös aivan totta ja ehkä se olennaisin kysymys. Elinkeinorakenne on muuttunut, etätyöt lisääntyneet. Se, mitä toimintaa keskustassa kannattaa olla, jotta sinne ihmiset haluaisivat tulla, on se tärkein kysymys.

Aloitteessa kuitenkin puhutaan ennen kaikkea liikenteestä, joka on toki myös merkittävää. Kun käsittelimme Liikenteen kehitys Helsingissä -raporttia kaupunkiympäristön lautakunnassa, sieltä graafeista selvisi, että verrattuna vuoteen 2019 ne ihmiset, ketä keskustasta puuttuu, ovat valtaosaltaan lähes täysin joukkoliikenteellä tulevia ihmisiä. Autoliikenteellä on loiva laskeva trendi, joka on jatkunut ihan ennallaan, mutta joukkoliikenteellä keskustaan tulemisessa tapahtui jyrkkä romahdus koronassa, ja siitä ei ole täysin toivottu. Voi olla, että lippujen hinnoilla on tässä merkitystä. Varmasti on merkitystä myös sillä, miten huomattavia keskustaan tulemista haittaavia työmaita on joukkoliikenteellä ollut. Autoliikenteelle aiheutuneet haitat ovat olleet pieniä verrattuna niihin ongelmiin, mitä erityisesti junaliikenteen kanssa on ollut. Tässä suhteessa toivon, että kun saamme kokoomuksen toivoman selvityksen, näemme sen, mistä voisimme saada lisää ihmisiä tulemaan keskustaan ja miten voimme parantaa joukkoliikennettä niin, että enemmän ihmisiä voisi tulla keskustaan.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuon vielä kaksi asiaa tässä, mitkä mielestäni vaikuttavat siihen, että keskustassa on hiljaista tai hiljaisempaa. Ensimmäinen on tämä kauppakeskukset, joista puhutaan nyt paljon. Äsken sanottiin, oliko se apulaispormestari Sinnemäki, että ostospalvelut vähenevät kauppakeskuksissakin, kun tilataan enemmän netistä tulevaisuudessa. Minun mielestäni kuitenkin huvipalvelut ovat kasvamassa näissä kauppakeskuksissa. Yhä useimmin on tarjolla hyviä elokuvateattereita. On tarjolla hyviä kahviloita, hyviä ravintoloita, lasten leikkipaikkoja ja muita kauppakeskuksissa. Eli vaikka varsinainen shoppailu ja ne kaupat, liikkeet saattavat vähentyä, mutta kyllä siellä on muuta tarjontaa, joka tekee sen, että ei tarvitse tulla Helsingin keskustaan näitä varten.

Toinen asia, jota ei ole mainittu, on seniorit ja senioreiden tulo kaupungin keskustaan. Valtuutettu Kivekäs mainitsi tästä, että on vähentynyt joukkoliikenteellä Helsingin keskustaan tulevien määrä. Saattaa olla näin. Kun tullaan nimenomaan meiltä Paloheinästä, pääkulkuväline jolla tullaan joukkoliikenteellä, on bussi, mikä on todella hidas ja todella epämurkava. En usko, että Paloheinä on ainoa paikka, mistä tulee epämurkavia ja hitaita julkisen liikenteen välineitä eli busseja. Seniorit esimerkiksi usein joutuvat kävelemään tosi... Tai siis kaikki me, mutta seniorit välttämättä eivät tule, kun ne tietää, jos tullaan junalla rautatieasemalle, jotta siitä pääsee sinne, minne on menossa, joutuu kävelemään kilometrin, kaksi hyvin usein. Tai sitten pitää yrittää ratikoilla zoomailla sinne suuntaan, minne on menossa. Uskon, että senioreiden se, että he eivät välttämättä tule keskustaan vaikkapa ihan Helsingin ulkopuolelta ja muualta teatteriin ja muihin, saattaa olla se, että kyllä se on monimutkaista monille heille, jos kerta autokyydillä ei pääse ja taksit ovat jumalattoman kalliita.

Hyvä, että tämä selvitys on tulossa, niin saadaan tietoa tämän päätöksenteon pohjaksi.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Mäkin sanoisin vielä yhdestä asiasta. Jos tätä selvitystä kerran tehdään, niin keskityttäisiin myös sellaisen kuin Helsingin brändäys verrattuna näihin muihin kaupunkeihin, mitä esimerkiksi Suomessa on tai pohjoismaisia kulttuurikaupunkeja. Olemmeko me tarpeeksi vahvoja siinä, että me voitaisiin ihan kerta kaikkiaan erikoistua vähän noin sanottuun korkeakulttuuriin. Ne olisi kaikki täällä Helsingin keskustassa kävelyetäisyyksien päässä. Meillä on oopperaa, korkeatasoista musiikkia. Meillä on teattereita. Meillä on toivottavasti se arkkitehtuuri- ja designmuseokin jonain päivänä. Ja kaikki on todella käveltävissä.

Tänne voisi oikeasti houkutella enemmänkin ihmisiä erilaisten puistokonserttien ja kaikkien muiden klassisen taiteen ympärille. Sellaista paikkaa ei oikein missään ole, ja niiden kuluttajat tulee tänne lentäen, ne tulee tänne laivoilla, ne tulee tänne junilla. Majoittuvat hotelleissa, syövät ravintoloissa, eivät nakkikioskeilla. Maksavat hotellyyöstä monia satoja euroja mielellään, samoin kuin kaikista pääsylipuista. Onko Helsinki brändännyt itsensä oikein halutessaan vertailua Tampereeseen, Turkuun tai johonkin vastaavan kaltaisiin kaupunkeihin sen sijaan, että rakentaisi oman korkeakulttuurikehdon tästä paikasta Wienin ja Lontoon ja tällaisten paikkojen rinnalle?

Valtuutettu Marko Kettunen

Nopeasti kommentoin valtuutettu Kivekkään puheenvuoroa, kun hänellä tuntuu aina olevan sama ketunhäntä kainalossa. Julkista liikennettä pitää lisätä ja kasvattaa. Vaikka näyttäisi siltä, että ihmiset eivät niitä käytä, eivätkä niillä kaupunkiin tule, mutta silti sitä pitää saada lisää. Kuulostaahan se tietysti vähän hassulta logiikalta. Mutta tämä oli sivuhuomio.

Tärkein asia tässä oli kuitenkin siis se, että ollaan jonkin verran keskusteltu esimerkiksi Aleksin kattamisesta. Tämä varmaan on yksi isoja asioita meidän ilmastossa, joka vie ihmisiä sinne ostoskeskuksiin mieluummin kuin Helsingin keskustaan noin kahdeksan kuukautta vuodessa, jolloin on miellyttävämpi ilmasto siellä Triplassa kuin Helsingin keskustassa. Pitäisi palata myös niihin ajatuksiin, että miten me saadaan lisää lasikattoja Helsingin keskustaan. Aleksin itse asiassa olisi erittäin hyvä kattamisen kohde, kun se vaan oikein toteutetaan.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsingin keskustan elävöittäminen ei varmasti tapahdu pelkästään asunnoilla, kuten täällä on hyvin keskusteltu, ja myös siinä yhteydessä on huomioitava, että asuminen saattaa olla myös esteenä erilaisen hieman meluisamman kulttuuripalvelun toteuttamiselle tai muille ravintoloille esimerkiksi. Tämäkin pitäisi mun mielestä huomioida edelleen keskustassa. Ei vain niin, että jollekin tietylle alueelle nyt on perustettu esimerkiksi yökerhoja, mikä on erittäin hyvä asia, mutta myös tulevaisuuden kannalta pitäisi kaavoituksessa sekin liikkumavara olla, että myös keskustassa voi olla tämänkaltaista toimintaa ja miettiä, mihin kortteleihin esimerkiksi varataan tilaa.

Aika mielikuvituksetonta on välillä tämä keskustelu keskustan elinvoimaisuudesta. Ihan niin kuin se vaan sillä ratkeaisi, että mihin pääsee autolla ajamaan. Varmastikaan näin ei muissa pääkaupungissa ajatella. Toivottavasti nyt oikeasti monipuolisesti asiaan tartutaan. Itsekin uskon, niin kuin moni täällä on sanonut, että kulttuurilla on siinä suuri merkitys.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos.

Valtuutettu Kettunen nosti esiin, miten minulla on aina sama ketunhätä kainalossa. Se vaan yllätti minut, mikä se ketunhätä oli, kun se oli tällä kertaa eri ketunhätä aina kuin se yleensä on aina. Ehkä kun kissoilla on yhdeksän elämää, kenties minulla on yhdeksän ketunhätää aina kainalossa. Hyvä niin.

Varsinaisessa asiassa valtuutettu Kettunen oli ehkä kuitenkin paremmin jäljillä, koska oikea kysymys on nimenomaan, miksi ihmiset tulisivat keskustaan ja miksi eivät tule. Se on isompi kysymys kuin kysymys siitä, miten keskustaan pääsee. Tosin Aleksanterinkadun kattamisen osalta huomauttaisin, että tiedätekö missä kuussa Aleksanterinkadulla on eniten ihmisiä. Se on joulukuu, jolloin sää on ehkä kaikkein huonoin. Eli ilmeisesti sää ei kuitenkaan ole suurin

**Helsingin kaupunginvaltuusto
keskustelupöytäkirja**

**Helsingfors stadsfullmäktige
diskussionsprotokoll**

29.5.2024

87 / 117

syy siihen, miksi keskustassa on nykyään vähemmän ihmisiä kuin 2019. Tätä tukee myös se, että 2019 Suomen sää oli suunnilleen samanlainen kuin tänäkin vuonna.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

115 §

Esityslistan asia nro 9

Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite toimivasta työvoimapolitiikasta Helsingissä

Valtuutettu Elisa Gebhard

Arvoisa puheenjohtaja.

Työllisyyspalveluilla on tosiaan merkitystä paitsi kaupunkilaisten arjen niin myös talouden kannalta. On hirveän tärkeää, että me saamme aikaiseksi toimivat työllisyyspalvelut, joilla voimme auttaa esimerkiksi heitä, joille työllistyminen on syystä tai toisesta vaikeaa. Sen vuoksi me esitimme aikanamme tässä ryhmäaloitteessa, että perustettaisiin toimiala, jolla vahvistettaisiin työllisyyspalveluiden merkitystä kaupungin muiden palveluiden joukossa ja vahvistettaisiin demokraattisesti valittujen päätöksentekijöiden asemaa, kun näitä tärkeitä päätöksiä tehdään.

Sen vuoksi pidän erittäin hyvänä asiana, että tähän on kiinnitetty huomiota sen sijaan, että vain vähin äänin perustettaisiin liikelaitos. Liikelaitoksen perustaminen tuli tosiaan aikataulusyistä kyseeseen, sillä sen on oltava toiminnassa jo vuoden 2025 alusta lähtien, eikä tarkemmille selvityksille ollut tässä vaiheessa mahdollista järjestää aikaa. Olemme kuitenkin sopineet, että kokemuksia uudesta liikelaitoksesta kerätään ja on myös mahdollista, että tämä malli ei ole pysyvä. Ajattelen niin, että on hirveän tärkeää, että näihin palataan tulevilla strategianeuvotteluissa, kuten olemme sopineet.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Aivan kuten valtuutettu Gebhard tässä puhui, kun tämä uudistus toteutui, että nämä työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle, niin kyllähän tästä

työllisyyspalvelusta tulee Helsingissäkin aivan erityisellä tavalla seurattava asia. Sen takia SDP-ryhmässä me olemme ajatelleet niin, että se ansaitsisi jo ennen tätä uudistusta, mutta varsinkin nyt tämän uudistuksen jälkeen, oman toimialansa ja ehkä yhdistettynä elinkeinopalveluihin koottuna vähän isompi kokonaisuus siihen ympärille. Varmaan siitä työllisyyselinkeinopuolesta tulisi ihan toimiva kokonaisuus.

Kyllähän meillä Helsingissäkin on tässä tekemistä ja parantamisen varaa, miten me tätä meidän työllisyyttä hoidetaan ja saadaan vahvistettua työllisyyttä. Meillä on edelleen paljon osatyökykyisiä ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevia ihmisiä, joihin varmaan meidän poliittisten päättäjienkin pitäisi keskittää enemmän huomiota, että miten me pystytään parantamaan kaupungin sisällä tätä työllisyyspalvelua niin, että kaikki ihmiset pääsisivät työn syrjään kiinni. Sitten on tietenkin niin, että kyllähän täällä meidän pääkaupungissa on iso vieraskielisten joukko maahanmuuttajataustaisia ihmisiä, joille kannattaa rakentaa oma vahva työllistymisen polku ihan lähtien kielikoulutuksesta, kotouttamispalveluista ja työllistämisen palveluista. Nämä kaikki vaativat resursseja ja sitä kautta myös päätöksentekijöiltä huomiota, mutta nämä resurssit maksavat kyllä itsensä takaisin sitten verotuloina ja hyvänä työllisyyskehityksenä. Joten toivon, että tähän toimialarakenteeseen päästään nyt sitten ensi kauden alussa palaamaan.

Valtuutettu Tuula Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä TE-palveluiden siirto kunnillehan on edellisen hallituksen yksi keskeisiä työllisyyttä edistäviä toimia, jossa VM:n arvion mukaan arvioidaan saatavan koko maassa 7 000–10 000 lisää työllistä. Itse pidän sitä tärkeänä, jota valmistelussakin on pidetty tärkeänä, että ne tulevat lähemmäksi ihmisiä, lähemmäksi asiakkaita. Tässä on tärkeää muistaa se, että nämä ovat

työllisyyspalveluita, mutta myös yrityspalveluita, kansallisen rekrytoinnin palveluita. Tämä on hyvin laaja kokonaisuus, paljon laajempi kuin se, mikä tällä hetkellä Helsingillä on tässä kokeilussa. Siinähan on maahanmuuttajataustaiset, nuoret alle kolmekymppiset ja ihmiset, jotka ovat Kela-etuuksilla. Eli nämä vaikeimmin työllistyvät ryhmät ovat tällä hetkellä jo Helsingin palveluiden piirissä. Nyt tämä tulee laajenemaan laajasti ja isosti näihin kaikkiin. Siitä syystä tämä on todella iso ja tärkeä asia. Helsinki on keskeinen toimija.

Itse pidän nyt tuhannen taalan paikkana sen, että kun Helsingillä on mahdollisuus myös sosiaali- ja terveystyöpalvelut omien siipiensä suojassa järjestää ja myös tuottaa pääasiassa, niin tässä tämä näiden palveluiden nivominen yhteen on nyt todella tärkeää ja paljon helpompaa ja siihen pitää myös keskittyä. Samoin kuin koulutus. Erityisesti toisen asteen ammatillinen koulutus on täällä Helsingin kaupungin toiminnossa. Se on hyvin likeisesti liittyvä näihin työllisyyspalveluihin.

Päätäjänä meidän pitää olla tietoisia siitä ja pystyä vaikuttamaan siihen, miten palveluita kehitetään ja miten pystytään huolehtimaan siitä, että Helsingissä työllisyysaste nousee, yritykset saavat osaavaa työvoimaa ja koko kaupungin politiikka tähtää siihen, että täällä yritysten kannattaa tehdä töitä ja saadaan ihmisille töitä.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä täytyy taas todeta, että sosiaalidemokraatit ovat ryhmäaloitteessaan olennaisen asian äärellä ja hyvä aloite. Hienoa. Kiitos, että teitte sen.

Työllisyyspalveluiden siirto Helsingille on iso muutos, ja olemme tässä salissa muutamaan kertaan keskustelleet niiden organisoinnin tavasta, jossa keskustelussa itsekin olen ollut jonkin verran kriittinen tätä nyt valittua mallia ja toimintatapaa kohtaan. Ja on hyvä, että aiheeseen vielä palataan. Toisaalta lyhyellä tähtämellä täytyy korostaa, että vuoden 2025 alussa tapahtuva muutos on todella suuri ja ensimmäinen prioriteetti on se, että palvelut saadaan järjestettyä. Väistämättä muutoksessa tulee olemaan vaikeuksia, ja asiat täytyy pystyä ratkaisemaan ennen kuin tehdään isoja muutoksia, ettei estetä sitä, että saadaan palvelut toimiviksi. Tämän täytyy olla prioriteetti. Toki varmasti jaamme tämän kaikki. Noin muutoin olen pitkälti hyvin samankaltaisilla linjoilla kuin mitä arvoisat sosiaalidemokraattiset valtuutetut täällä nostivat esiin.

Olennaista on työllisyys, samalla se kytkeytyy yrityspalveluihin, joita tarjoamme. Se kytkeytyy koulutuspalveluihin, joita tarjoamme. Tässä on suuria mahdollisuuksia parantaa työllisyyttä, mutta kyllä siinä on myös työtä edessä, ennen kuin siinä onnistutaan.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitos.

Palaan pikkuisen nopeasti äskeiseen keskusteluun keskustan elävöittämisestä, jossa oli hyvin kokoomus ajatellut etukäteen, että erityisesti yrittäjiä kuunnellaan. Mä uskoisin, että tämä työllistämisasia on samankaltainen. On hirveän tärkeää kuunnella nyt niitä yrittäjiä, että minkälaista työvoimaa he oikeasti kaipaavat ja mitä kaupunki voi sen eteen tehdä, että he semmoista työvoimaa saavat.

Sitten ihan pikkuisen vain olen huolissani kuitenkin taas toimialakehityksestä sinällään. Tarkoittaisiko se uutta hallintorakennetta, neljättä pormestaria? En tiedä, mitä kaikkea on ajateltu. Ja pikkuisen skeptisesti suhtaudun demareiden

ehdotuksiin työllistämisestä, kun muistelemme tätä Marinin hallituksen viime kaudella tekemää työllistämisyritystä, jossa käytettiin 10 miljoonaa veronmaksien rahaa ja saatiin työllistettyä 14 henkeä. Tällaisten epäonnistumisten välttämiseksi on hirveän tärkeätä, että oli tämä hallintomuoto mikä tahansa tässä, niin tullaan aktiivisesti seuraamaan, minkälaista vaikuttavuutta sillä toiminnalla todellisuudessa on.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin tässä Työkanava Oy:ssähän on kyse osatyökykyisten työllistamisestä ja niiden ihmisten töihin paluun auttamisesta, jolla on, esimerkiksi mielenterveyskuntoutujien osalta, haasteita palata 100-prosenttiseen työaikaan. Sehän on aivan oikea lähtökohta, että siihen joukkoon kiinnitetään huomiota ja heitä tuetaan erilaisilla ratkaisuilla siinä, että he pääsevät työhön kiinni ja eivät joudu jäämään sinne työn ulkopuolelle pysyvällä tavalla. Työkanava Oy on luotu Ruotsin vastaavan mallin pohjalta, ja Ruotsissa se on tuottanut loistavia tuloksia ja pystynyt nimenomaan työllistämään osatyökykyisiä. Luulenpa, että tässä maan hallitus teki vähän äkkijyrkän päätöksen, joka itse asiassa tässä osatyökykyisten työllistamisessä ei koidu hyväksi ratkaisuksi, että luovutettiin näin nopeasti tärkeässä asiassa.

Valtuutettu Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä Työkanava Oy:n 10 miljoonaa on kummallinen luku, joka on jäänyt elämään erään poliitikon suusta päästetystä lauseesta. Työkanava Oy on toimintansa aikana puolentoista vuoden aikana käyttänyt 1,5 miljoonaa euroa,

jolla se on rakentanut sen yhtiön, palkannut sinne ihmiset ja luonut tätä yrityskumppanuusverkostoa, joihin näitä osatyökykyisiä ihmisiä pystytään tuetusti työllistämään. Tätä työtä tehtiin. Se oli vasta alkumetreillä, ja hallitus päätti sitten säästövimmassaansa katkaista siltä siivet, ennen kuin pääsi edes täyteen toimintaan. Tämän tarkoituksena olisi työllistää esimerkiksi kehitysvammaisia ihmisiä, jotka eivät vapailla työmarkkinoilla eikä TE-palveluiden toimesta ole pystyneet nousemaan työtehtäviin. Tällaista tuettua työtä tehdään Ruotsissa. Siellä on paljon sosiaalisempi ote työllisyyspolitiikkaan, ja meillä on sieltä paljon opittavaa.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitän itsekkin sosiaalidemokraatteja oikein hyvästä aloitteesta. Vähän valtuutettu Kettusen tavoin en ehkä pidä relevanteimpana nyt sitä, miten nämä työvoimapalvelut kaupungissa käytännössä toteutetaan, mutta sen sijaan tärkeänä sitä, että tehdään vaikutusten arviointi, että me oikeasti nähdään. Meidänhän on pakko parantaa huomattavasti näitä palveluita siitä, mitä ne on ollut.

Tällä hetkellä yrityksissä ei ole ihan suuren suurta työvoimapulaa sen takia, että ollaan taloudellisessa taantumassa, mutta voi sanoa, että kyllä ihan lähivuosina tilanne tulee olemaan todella tulenarka siinä mielestä, että meidän ehdottomasti pitää saada niin sanotusti kaikki kädet käyttöön ja kaikki ihmiset töihin. Jos me mietitään, missä on se ongelma, sehän on nimenomaan täsmätyökykyiset, toisaalta maahanmuuttajataustaiset. Meillä on maassa paljon ihmisiä, joiden on todella vaikea päästä töihin ihan tilanteesta ja suhdanteesta riippumatta. Esimerkiksi pitkäaikaistyöttömien määrässähän ei ole tapahtunut oikeastaan puoleentoista vuoteen yhtään vähentymistä. Siitäkään huolimatta, että meillä vielä vuosi sitten yritykset raportoivat, että

työvoimapula on erittäin suurta. Siinä mielessä meillä pitäisi olla käytössä semmoinen järjestelmä, joka oikeasti ottaa yksilöt huomioon ja jossa autetaan ihmistä hakemaan työtä silloin, kun sitä ei ole.

Mulla on itse omakohtaista kokemusta vaikeasti työllistettävän nuoren saamisesta työelämään, ja täytyy sanoa, että työkkäristä siihen ei saa kyllä käytännössä mitään apua. Voin kuvitella, että jos nuoret eivät kotoansa tukea saa, miten vielä paljon vaikeampaa se on kuin se on kenellä tahansa. Siinä mielessä jotenkin ajattelen, että valtuutettu Haatainen hyvin sanoi tähän Ruotsin inhimillisempään työllistämispolitiikkaan, jossa myös kaupungilla on vastuu. Kuinka paljon esimerkiksi täsmätyökykyisiä tällä hetkellä kaupungin palveluksessa on? Mun käsittääkseni ei juurikaan. Se ei ole osa edes kaupungin työvoimapolitiikkaa, jonka kuitenkin pitäisi ottaa huomioon se, että maksetaanko vaikkapa nuorille tai maahanmuuttajataustaisille työntekijöille mieluummin jotain tukea kuin se, että hänet työllistettäisiin ja hän saisi palkkaa. Siinä mielessä tässä kaivataan järkeviä ratkaisuja.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on Stadissa hyviä kokemuksia näistä nuorten työttömien työpajoista. Jossain vaiheessa nekin lakaistiin lähestulkoon olemattomiin. Mä muistuttaisin, että tämä ei ole pelkästään mikään ikään kuin päivähoitopaikka, minne mennään pelaamaan vähän biljardia ja ihmettelemään. Sieltä on lähdetty aika moneenkin suuntaan, vaikkapa tänne kunnallispolitiikkaan ja leffantekijöihin asti. Tämänäyttöyppisiä pajoja haluaisin herätellä tässä tilanteessa uudelleen. Tähän pitäisi jonkinnäköinen budjetointi löytää. Tämä oli erinomaista toimintaa

vielä vuosituhanen alussa. Mä en tiedä, mitä tapahtui. Tässä kaupungissa on tapahtunut aika montakin asiaa, mitä ihmetyttää, että mitä tapahtui.

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Hirveän hyvää keskustelua. Kiitos sosiaalidemokraateille tästä ryhmäaloitteesta. Erityisesti Pia Pakarinen piti äsken tosi hyvän puheenvuoron. Itsekin toivoisin, että nämä erityistä tukea tarvitsevat nuoret ihmiset otettaisiin paremmin huomioon työvoimapalveluissa ja ylipäänsä kaupungin palveluissa.

Oikeastaan pyysin puheenvuoron sen vuoksi, että eilen meillä kulttuurilautakunnan kokouksessa kuultiin, että kun palkkatukki siirtyy työnantajien maksettavaksi, esimerkiksi Helsingin kaupunki, joka työllistää paljon palkkatuettuja henkilöitä kirjaston puolella, on tässä joutumassa ongelmiin, koska meillä ei budjetissa ole varauduttu siihen, että me rahoitettaisiin näiden palkkatuettujen henkilöiden työllistymistä. Esimerkiksi kirjastossa se tarkoittaa rutiininomaisia tehtäviä, joita ei ole järkevää ehkä teettää pysyvässä työsuhteessa, vaan nimenomaan henkilöillä, joille se työpaikka on väylä työmarkkinoille tai johonkin muuhun tarpeenmukaiseen palveluun työvoimapalveluiden kentällä. Tähän palkkatukiasiaan toivoisin huomiota teiltä kaikilta arvoisat päättäjät.

Kiitoksia.

116 §

Esityslistan asia nro 10

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite ekologisen kompensaation käyttönotosta maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ilta on jo pitkällä, mutta vielä ehtii yhden puheenvuoron pitää ekologisesta kompensaatiosta. Sehän on asia, jota tässä valtuustossa on edistetty jo useaan otteeseen. Nyt voimme iloksemme todeta, että Helsinki on ottamassa käyttöön ekologisen kompensaation maankäytön suunnittelussa. Tästä me päätettiin jo itse asiassa kaupunginhallituksessa, kun päätimme Helsingin ympäristönsuojelun uusista tavoitteista.

Tätä aloite käsittelee myös ekologista kompensaatiota. Tähän liittyy laajemmin huoli siitä, että luontokato etenee ennennäkemätöntä vauhtia. Ehkä moni teistä on pistänyt merkille, että esimerkiksi nyt kun kaikki kukat ovat kukassa ja kesä on täällä, yllättävän vähän on pölyttäjiä tai pörriäisiä näkynyt pölyttämässä näitä kasveja. Moni on myös pannut merkille sen, että kun nykyään ajaa autolla mökille, auton tuulilasiin ei enää tartu samalla tavalla hyönteisiä kuin joskus ennen. Nämä kertovat siitä, että meillä esimerkiksi hyönteisten määrä on radikaalissa laskussa. Se ei ole semmoinen nice to have -juttu, että meillä on hyönteisiä ja pölyttäjiä, vaan kyse on meidän ruokaturvasta ja kyse on niistä meidän ihmisten elämää ylläpitävistä merkittävistä luonnon rakenteista. Sen takia on tosi tärkeää, että myös kaupungissa otetaan käyttöön uusia työkaluja sen eteen, että me saadaan meidän luontoa turvattua ja luontoa säästettyä. Tämä on yksi niistä syistä myös, miksi tein tämän ekologisen kompensaation aloitteen.

Ekologinen kompensaatio on aina viimesijainen keino, eli aina ensisijaisesti, kun ollaan vaarassa heikentää luontoa, pitäisi tehdä se päätös, että ei

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

heikennetä luonnontilaa. Aina pitäisi välttää sitä, että tuotamme haittaa luonnolle. Mutta jos tätä haittaa on aivan välttämätöntä tuottaa, sitten sitä pitää aina tämän jälkeen pyrkiä lieventämään erilaisin keinoin. Jos tämä lieventäminen ei ole mahdollista, sen jälkeen kompensatio tulee ajankohtaiseksi. Tämä kompensatio on siitä todella oiva työkalu, että se asettaa luonnolle tavallaan rahallisen arvon. Eli nyt kun meillä on lainsäädännössä kriteerit sille, miten ekologinen kompensatio toteutetaan, se tarkoittaa sitä, että jos heikennetään jotain luontotyyppiä, vaikkapa suota tai metsää vaikkapa rakentamalla sinne, jos meillä on kompensatio käytössä, se tarkoittaa sitä, että saman luontotyypin tilaa pitää jossain muualla parantaa esimerkiksi ennallistamalla tai vastaavasti suojella moninkertainen määrä tätä kyseistä luontotyyppiä. Näin saadaan aikaan kokonaisheikentymättömyys tai no net loss, niin kuin englanniksi sanotaan.

Jos Helsinki haluaa saavuttaa luontoposiitiivisuuden, me tarvitaan ekologista kompensatiota käyttöön. Helsingissä luontokato ja ekologinen kompensatio liittyy vahvasti totta kai kaavoitukseen ja rakentamiseen. Sen takia tämä kompensatio tullaankin ottamaan käyttöön nimenomaan maankäytön suunnittelussa. Tänä vuonna Helsinki tulee kokeilemaan tätä ekologista kompensatiota ja luomaan omaa mallia sille, minkälainen ekologisen kompensatian malli toimisi kaikista parhaiten kaupunkiympäristössä. Toivon mukaan näiden tänä vuonna tehtävien pilottien perusteella voidaan luoda kaupungille ihan oma malli siitä, miten me saadaan niitä luontohaittoja kompensoitua.

Kaiken kaikkiaan olen tosi iloinen siitä, että saadaan tällainen uusi työkalu käyttöön ja toivon, että myös muissakin kunnissa ja kaupungeissa tämä kompensatio otettaisiin käyttöön. Jotta tämä olisi mahdollisimman tehokasta, kompensatianhan pitäisi olla ihan kaikessa ihmisen toiminnassa pakollista. Eli nythän meillä on lainsäädännössä vapaaehtoinen kompensatio, mutta se

pitäisi tietenkin säätää pakolliseksi, jotta ihan kaikki luontoa heikentävä toiminta olisi pakko kompensoida.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ekologinen kompensatio on erittäin tärkeä asia, mutta me emme tarvitse kokonaista luentoa siitä, että mitä se tarkoittaa. Kyllä mä uskon, että kaikki valtuutetut sen tietävät. Ja kaupungissahan se toteutuu jo aika hyvin, sillä meillä on niin taitavat puutarhurit, että jos yksi puu kaadetaan, niin toinen istutetaan tai usein otetaan useampia puita ja istutetaan samalle alueelle. Kyllä kaupunki reagoi tähän asiaan jo erittäin hyvin.

Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Asko-Seljavaaralle. Noinhan sen juuri pitäisikin olla. Jos jostain kaadetaan puita, niitä pitäisi istuttaa monin verroin lisää. Tämä ei ole ihan näin, miten ekologinen kompensatio toimii. Se ei toimi yksittäisten puiden kohdalla, vaan enemmän luontotyyppien kohdalla, mutta juuri tällaista mallia nyt Helsingissä myös pilotoidaan ja yritetään löytää hyvä toimintatapa siihen, miten näitä kompensatation periaatteita voitaisiin myös kaupunkiympäristössä huomioida. Koska kaupunkiympäristössä luonto ei ole ihan samanlaista kuin vaikka jossain luonnontilaisessa metsässä, vaan meillä on myös sellaisia luontotyyppisiä, joiden kompensatioon tarvitaan ehkä vähän erilaisia keinoja kuin lainsäädäntö mahdollistaa. Siksi on hyvä, että kaupunki nyt luo tähän oman mallin.

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse pidän tätä tärkeänä asiana ja pidän aivan aiheellisena, että tästä aiheesta saa täällä vaikka sitten luennoida. Enkä usko, että kaikki välttämättä jo valmiiksi tietää, mistä tässä on kyse, ainakaan hirveän syvällisesti.

Mutta tosiaan meidänkin ryhmä pitää tätä tärkeänä asiana ja ollaan pitkään jo ajettu tämän käyttöönottoa. Esimerkiksi viime kaudella me esitettiin tämän ekologisen kompensoinnin aloittamista ja pilotoimista, kun oli päätetty, että tällainen malli Helsinkiin tehdään. Olikin hienoa, että silloin kaupunginhallituksessa tähän esitykseen saatiin yksimielisesti koko kaupunginhallituksen tuki. Eli on hienoa, että tämä asia on jo etenemässä ja Helsingissä tämä malli on valmistelussa.

Olen samaa mieltä valtuutettu Pasasen kanssa siitä, että tosiaan tämä ekologinen kompensointi ei tietenkään yksinään riitä ja sen pitää olla viimesijainen keino niissä tilanteissa, joissa sitä luontohaittaa ei voida kokonaan estää tai minimoida. Mutta on myös realismia se, että tällä hetkellä vaihtoehto ekologiselle kompensointiin ei ole se, että luontohaittoja ei aiheutettaisi, vaan se, että sen voi tehdä ilman mitään velvoitteita korvata tätä haittaa. Tämä on tietenkin huonompi asia, ja sen takia ajattelen myös niin, että se kompensointi on tietynlainen hinta sille luonnon tuhoamiselle, jolla toivottavasti on myös osittain ennaltaehkäisevä vaikutus. Me ollaan tätä tosiaan kannatettu, ja on hyvä, että tästä mallista on päätetty jo silloin viime kaudella. Ehkä tämä aloite ei nyt suoraan sanottuna hirveästi asiantilaa muuta, mutta tietenkin mielellään tästä asiasta itsekin keskustelen.

Valtuutettu Anna Karhumaa

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut ja kiitos aloitteesta Amanda Pasaselle.

Näytämme kyllä vihreää valoa tälle hankkeelle. Suurin kysymys ja epäily saattaisi kriittisellä ihmisellä tätä lukiessa herätä, että voisiko tämä todella toimia ja onko tällainen kompensatiojärjestelmä pelkkää viherpesua. Me keskustelimme valtuustoryhmän kokouksessa aiheeseen perehtyneen ihmisen kanssa, ja hän perusteli kyllä erittäin vakuuttavasti sitä, että tätä mallia on ollut tekemässä kymmeniä alan asiantuntijoita ja toimijoita ja valuvikoja on koetettu huolella tilkitä asiantuntijoiden toimesta suunnittelutyön aikana. Kuulimme, että Jyväskylässä tätä on käytetty muun muassa Kauramäen asuinalueen suunnittelussa ja rakentamisessa, ja ilmeisesti Lahtikin on ollut edelläkävijä. Systemaattisena mallina tätä ei ole kuitenkaan vielä käytetty missään. Järjestelmä on uusi, ja yksittäisten ihmistenhän on tämmöiseen vaikea lähteä mukaan. Tämä olisikin nimenomaan hanke, jossa Helsinki voisi olla maankäytön ja suunnittelun näkökulmasta hyvinkin merkittävänä toimijana yhtenä edelläkävijänä.

Kuulimme myös hanketta tuntevalta, että yksi mahdollinen haittapuoli ja ongelma voisi tässä olla se, että ennen kuin järjestelmä lähtee kunnolla rullaamaan, tämä voi hidastaa merkittävästi rakennusprosessien aloittamista, jos kompensatiokohdetta joudutaan etsimään ja järjestelmä ei ole sujuva. Tässäkin kaupunki voisi pyrkiä tietoisesti sujuvoittamaan prosessia ja antamaan riittävät resurssit koko lievennyshierarkian mukaan lukien tämän ekologisen kompensaaion toteuttamiseen. Etukäteen rakennettu hyvitys pankki mahdollistaisi kompensatioiden toteuttamisen osana nopeatahtisia kaavoitus- ja rakennuttamisprosesseja. Kuntatasolla ekologinen kompensatiojärjestelmä tulisi suunnitella ja toteuttaa pitkäjänteisesti ja riittävän laajasti ja tarpeen

mukaan kuntien välisenä yhteistyönäkin, jotta se olisi tosiaan tehokasta ja vaikuttavaa.

Uskon, että Helsingin on siis mahdollista hyötyä tästä muutakin kuin brändimielessä muun muassa sillä, että tuottamalla luontohyötyjä niitä olisi teoriassa mahdollista myös vaikka myydäkin kompensatiokohteiksi. Tässä en malta Malmin lentokenttää mielellään luonnontilassa näkeväenä olla ehdottomatta, että voisimme aloittaa sen suojelun ihan omasta Malmin lentokentästä.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Det finns relativt lätta sätt att ekologiskt kompensera och så finns det väldigt komplicerade. Det är relativt lätt att räkna hur många träd man har avverkat och plantera nya.

Eli puiden korvaaminen uusilla on suht koht helppo ekologinen kompensatio. Sen sijaan, niin kuin valtuutettu Pasanen aivan oikein sanoi, tätäkin tärkeämpää olisi kokonaisten luontotyyppien säilyttäminen tai niiden korvaaminen vastaavilla. Tässä viittaa edellisen puhujan tapaan tähän Malmin lentokenttäalueeseen. Se on ollut tai on edelleen nyt Helsingin suurimpia yhtenäisiä niittyalueita, jossa linnut, hyönteiset, perhoset ja muut viihtyvät. Nyt siis luvataan tässä aivan oikein, että pilotoidaan ekologisen kompensatian mallia Malmin entisellä lentokenttäalueella. Minä vain ihmettelen, miten on mahdollista korvata nämä hehtaarit, jotka aiotaan peittää betonilla ja asuintaloilla. Eli onnea vaan ja menestystä.

Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä tästä ekologisesta kompensatiosta olisi musta ihan mielenkiintoista, että laskettaisiin, kuinka paljon saataisiin kompensoitua Malmin lentokenttäalueella.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)

Vastaan tässä viereiselle valtuustoveri Månssonille, että se, miten sitä Malmin lentokentän alueen niittyä kompensoidaan, tehdään siten, että niitä niittyjä luodaan muualla ja niittybiotooppeja vahvistetaan muualla Helsingissä. Meillähän on Helsingissä niittyverkosto-ohjelma, ja paljon asiantuntijoita, jotka myös tekevät töitä sen kanssa, että me saadaan meidän niittylajistoa ja perinnebiotooppeja vahvistettua. Se on erittäin tärkeä asia, ja musta on hyvä, että se on otettu tähän esimerkiksi.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vierustoverille nyt huomautus, että tekstissä lukee, että pilotoidaan ekologisen kompensaaion mallia Malmin entisellä lentokenttäalueella. Eli toisin sanoen, pitää yrittää sitten säästää niin paljon näitä niittyjä sen lisäksi, että muualla yritetään luoda uusia niittyalueita. Kyllä se aika haasteellista on, mutta me muistamme, ketkä ovat syyllisiä siihen, että on pakko ruveta kompensoimaan Malmin niittyjä.

Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)

Pahoittelut valtuutettu Månssonille. Ymmärsin kysymyksen selkeästi väärin.

Tuossa tapauksessahan se tarkoittaa sitä, että niiden Malmin lentokentälle jäävien niittyjen ekologista arvoa vahvistetaan ja sinne luodaan myös uusia niittyalueita. Mutta varmasti se, jos se halutaan täysin kompensoida, myös edellyttäisi sitä, että muuallakin vahvistettaisiin niitä niittyalueita. Tavallaan se kompensaaion idea on se, että siinä mitataan sitä, kuinka paljon luonnon arvo ja luonnontila paranee. Ei ole pelkästään kyse näistä hehtaarimääristä, vaan siitä, kuinka se ekologinen arvo ja monimuotoisuus lisääntyy erilaisin toimin.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän myös tosi tärkeänä sitä, että Helsinki on tässä edelläkävijänä Suomessa yhtenä kaupungeista viemässä tätä ekologista kompensatiota eteenpäin. Ja onhan se meidän kaltaisessa kasvavassa kaupungissa ja kaupunkiseudulla ehdottoman tärkeää, että me ollaan kehittämässä näitä uusia työkaluja, joilla pystytään toisaalta turvaamaan tätä meidän luonnon monimuotoisuutta, mutta toisaalta tietenkin myös mahdollistamaan se kasvu. Tämähän ei ole ollenkaan helppo tehtävä täällä meidän ympäristössä, jossa on hieno tilanne siitä, että Helsinki on säilyttänyt paljon koskemattonta luontoa, ja meillä on täällä edelleenkin valtavan hienot luontokohteet maan pääkaupungissa.

Tämä ekologinen kompensatiohan perustuu siihen ajatukseen, että tätä kasvua pystytään toteuttamaan kestävämmällä tavalla. Toivon, että kaupunki pystyy tässä näyttämään myös valtiolle mallia. Jossain vaiheessahan tämä lainsäädäntökin menee eteenpäin ja tulee pakolliseksi myös ottaa huomioon entistä enemmän luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen liittyviä asioita myös maankäytössä. Tässä suhteessa Helsinki varmaan näillä omilla

kokeiluillaan ja malleillaan pystyy tarjoamaan myöskin valtakunnan tason tekemiseen hyvää esimerkkiä. Joten hyvä, että olemme kehittämässä tässä näitä erilaisia malleja ja toisaalta vahvistamassa tätä oman kaupungin sisällä olevaa monimuotoisuutta, mutta myöskin kaupungin ulkopuolella tukemassa niitä alueita, joilla on vahvoja luontoarvoja olemassa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

117 §

Esityslistan asia nro 11

Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite nimikkopuistosta ja muistolaatasta Ele Aleniukselle Roihuvuoreen

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustoverit.

En ajattelut puhua pitkästi. Minusta vastaus on ihan hyvä ja on perusteltua, että asia päätetään sitten kaavavaiheessa, kun se ajankohtaiseksi tulee. Haluan kiittää, että lautakunnassa oli tehty muutamia korjauksia pohjatekstiin. Meillä Roihuvuoressa tosiaan on myös henkilönimisiä katuja ja jopa yksi puistikko. Siinä mielessä se alkuperäinen ajatus, että siellä ei voisi olla henkilönimisiä, ei ollut ihan loppuun saakka mietitty. Toinen asia, joka on tärkeä, että Roihuvuori-Seuran kantaa kysyttäisiin vielä uudestaan, koska se kanta, johon alun perin viitattiin, oli jo tehty huomattavan paljon aikaisemmin ja ennen kuin tämä koko idea yhdessä Roihuvuoren aktiivien kanssa tuli esiin. Totta kai siellä tämän asian suhteen ajatellaan hiukan toisin.

Haluan vain sanoa sen, että Ele Alenius, joka asui Roihuvuorella todella pitkään, oli hirveän pidetty henkilö asukkaiden ja naapuruston keskuudessa yli puoluepoliittisesti ja näin. Hänen hienostunutta persoonaansa arvostettiin, ja hän vielä hyvinkin iäkkäänä piti puheita yhteisissä tilaisuuksissa. Roihuvuoren Riossa, joka sijaitsee just tuon mainitun puiston vieressä, on hänen muotokuvansa Jussi Aallon valokuvaama koko ajan esillä. Ele on sillä lailla asukasyhteisössä vaikuttava persoona, ja siitä aloitteen idea alun perin tulikin.

Kiitoksia tästä ja palataan siihen asemakaavavaiheessa.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kiitoksia valtuutettu Tuomas Rantaselle tästä erinomaisesta aloitteesta ja siitä, että Ele Aleniuksen muistoa nostetaan esiin tällä tavalla, koska aivan kuten valtuutettu Rantanen sanoi, hän oli Roihuvuorella varmasti pidetty ja yli puoluepoliittisesti, mutta kyllä häntä arvostetaan täällä oikeallakin laidalla kovasti. Sitä hänen suoraselkäisyyttä. Hän oli vasemmistolainen ja aivan ylpeä siitä, ja siinä ei ole mitään väärää, mutta hän esimerkiksi tuomitsi Tšekkoslovakian miehityksen, Prahan kevään, ensimmäisenä. Hän oli yksi ainoita Suomessa mukaan lukien koko linjan poliitikot oikealta ja vasemmalta, joka tämän näin suoraselkäisesti teki, tuomitsi sen miehityksen. Kyllä täytyy myös täältä suunnasta tukea tätä, ja halusin käyttää puheenvuoron siihen, että tällainen suoraselkäisyys, mitä esimerkiksi Ele Alenius osoitti, se on erittäin kunnioitettavaa.

Valtuutettu Hilikka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Mäkin halusin kiittää tästä aloitteesta. Mulla oli kunnia tuntea Ele Alenius. 80-luvulla toimin hänen kanssaan edistysmielisen osuuskauppaliikkeen hallintoneuvostossa. Siis niin sivistynyt ja viisas, fiksu mies, että lämpimästi kannattaisin tätä aloitetta. Mä tiedän sen, että yleinen sääntö on, että viisi vuotta kuolemasta, niin sen jälkeen aletaan vasta miettimään erinäköisiä kadunnimiä ja muistomerkkejä, mutta mä tiedän myös sen, että on elävillekin ihmisille tiettyjä aukioita nimetty.

Lämpimästi tätä kannatan. Ele Alenius sen lisäksi, että hän oli todella fiksu ihminen ja sivistynyt, tunnettiin tästä ”hissun kissun sosialismiin”.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitokset Tuomas Rantaselle aloitteesta.

Täällä aina silloin tällöin käsitellään näitä eri nimiehdotuksia. Olen myös itse esittänyt tiettyjä paikkojen nimeämisiä tässä kaupungissa. Yleensä on tosiaan tämä vastaus, että tämä viisi vuotta kuolemasta tai nimistötoimikunta arvioi näitä, kun kaavoja tehdään. Kaupunkihan muuttuu koko ajan ja kasvaa, ja rantoja on rakenneltu, joten näiden yhteydessähän tulee hyvinkin mielenkiintoisia nimivaihtoehtoja. Mitä mennään Roihikaan, siellähän on myös yksi pitkäaikainen toinen vasemmistolainen valtuutettu asunut aikanaan. Puhun siis Pekka Saarniosta. Halusin vaan nostaa tämän esimerkin myös tässä yhteydessä vähentämättä kummankaan arvoa mihinkään suuntaan tai laittamatta niitä mitenkään kilpailuasteleemiin.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos.

Mulla tuli mieleen sellainen juttu, että tämä aluehan on nimenomaan näitä menninkäisiä ja peikonpoikia ja untuvaisia täys. Eli mun mielestä Roihuvuoren brändiin sopii jotenkin myöskin tämä Ele Aleniuksen yleinen jokseenkin hellyyttävä habitus. Vaikka en hissun kissunkaan sosialismia kannata, tätä nimiehdotusta kyllä kannatan.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Kiitos, puheenjohtaja.

Tästä tuli mieleen, että onko meillä joku taho, joku elin, joka kartoittaa vähän systemaattisemmin. Mulla ei ole mitään tätä Ele Aleniuksen muistoa kunnioittavaa elettä vastaan. Mutta tulee esimerkiksi mieleen semmoiset

helsinkiläiset hahmot kuin Harri Holkeri ja Kalevi Sorsa. Mä en tiedä, onko ehkä jompikumpi jo saanut jonkun vastaavan. Onko meillä joku taho tai elin, joka kartoittaa?

Välihuuto!

Nimistötoimikunta tietysti, mutta nyt ei puhuta vain nimistä, vaan myöskin muistolaatoista ja vaikka mistä.

Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Månssonille toteaisin, että olen tehnyt valtuustoaloitteen Harri Holkerin muistamiseksi vastaavalla tavalla tai muistomerkillä, nimikkokadulla, puistolla tai muuta, mutta tämä aloite on valitettavasti hautautunut, vaikka sen allekirjoitti muistaakseni puolet valtuustosta. Holkerin kuolemasta taitaa tulla kuluneeksi jo, onkin, yli kymmenen vuotta. Toivoisin, että tämä aloite etenee. Holkerihan toimi muun muassa Helsingin kaupunginvaltuuston puheenjohtajana pitkään sen lisäksi, että hän teki merkittävän valtiollisen uran ja oli valtioneuvos. Eli tässä terveisiä sinne nimistötoimikuntaan.

Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ajattelin minäkin kantaa korteni kekoon. Olen tavannut Ele Aleniuksen noin neljävuotiaana. Hän oli tätini aviomiehen jonkinlainen työkaveri pankkimaailmasta tai näin. En muista juurikaan paljon mitään, mutta sen muistan, että olen tavannut, kun olen nähnyt valokuvankin siitä. Mitä tulee Harri Holkeriin, se olisi hienoa, että esimerkiksi Kontulaan, missä Harri Holkeri asui... Siellä olisi hyvää tilaa. Siellä ei hirveän paljon merkkimiehiä ole ollut. Tikkanen

**Helsingin kaupunginvaltuusto
keskustelupöytäkirja**

**Helsingfors stadsfullmäktige
diskussionsprotokoll**

29.5.2024
109 / 117

on ollut tietysti jääkiekon puolesta ja muutama muukin ihminen, mutta Holkerihan Kontulassa asui pitkään. Sinnehän sopisi hyvin Kontulan uudelle ostarille, kun se joskus valmistuu, Harri Holkeri -aukio.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

118 §

Esityslistan asia nro 12

Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidettavien rokotuksista kotona

Valtuutettu Hilikka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Mun täytyy tähän alkuun heti sanoa, että olen todella pettynyt aloitteeni saamasta vastaanotosta ja siihen, että vanhus- ja vammaisneuvostojen puoltavat ja perustellut lausunnot ohitettiin täydellisesti. Mä sain kimmokkeen tähän aloitteeseeni eräältä kotihoidossa työskennelleeltä lääkäriltä, joka viime syksynä kauhisteli rokotusjonoissa palelevia ja pyörtyileviä huononkuntoisia vanhuksia. Muistatte varmaan, että kylmä tuli aikaisin ja siellä pitkissä jonoissa joutuivat pitkään ulkona jonottamaan.

Ymmärrän hyvin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talouden tasapainottamisen tarpeet. Sitä mä en kuitenkaan ymmärrä, että miksi nämä säästöt kohdistuu aina kaikkein hauraimpiin ihmisryhmiin. Mielestäni arvioitu reilun 100 000 euron kustannusarvio aloitteestani on naurettavan pieni verrattuna sen tuomaan hyötyyn, sillä omaishoidettavilla ja -hoitajilla on myös riskinä saada tartuntatauteja yleisillä rokotuspaikoilla. Lisäksi kustannukset on laskettu niin, että kaikki nämä rokotukset hoidettaisiin ostopalveluna sairaanhoitajilla. Se ei mielestäni ole realismia, varsinkin kuin lähi- ja perushoitajat saavat lähitulevaisuudessa oikeuden rokottaa. Lisäksi ei ole kompensationsa huomioitu sitä, että nämä noin 3 300 omaishoidettavaa ja heidän omaishoitajansa eli 6 600 henkilöä, jotka eivät ole siis kotihoidon piirissä, olisivat poissa muusta julkisesta rokotusohjelmasta, jos heidät rokotettaisiin siellä kotona.

Tämä palvelu olisi kohderyhmälle merkittävä suhteessa siihen vaadittavaan resurssiin. Kysymys on jälleen kerran mielestäni ymmärryksen puutteesta ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

aivan viime kädessä taas tahtotilasta. Omaishoidon kuten myös kotihoidon asiakkuudelle on hyvin tiukat kriteerit. Sopimusomaishoitajuus edellyttää hoidon sitovuutta ja vaativuutta. Hoidon suuri sitovuus tarkoittaa sitä, että apua tarvitaan päivittäin ja jatkuvasti 24/7. Suuri osa omaishoitajista kieltäytyy kuitenkin kotihoidon asiakkuudesta, koska se edellyttää useampaa maksullista käyntiä viikossa. Vähintään kolmea maksullista käyntiä viikossa. Ja koska omaishoitajat tekevät juurikin nuo kotihoidon tarjoamat palvelut itse, eli antavat lääkkeitä, ruoan, suihkuttavat, saunottavat, vaihtavat vaipat ja lisäksi paljon muuta, mitä kotihoito ei pysty tarjoamaan, eli antavat aikaansa, hellyyttä, virikkeitä ja huolenpitoa.

Vammaisneuvosto toteaaakin lausunnossaan aloitteestani aivan oikein, että osalla omaishoidon asiakkaista ei ole varaa maksullisiin kotihoidon palveluihin. Nyt kotihoidon ulkopuolella olevat omaishoidettavat ovat eriarvoisessa asemassa verrattuna kotihoidon asiakkaisiin. Kuten vanhusneuvosto aloitetta kannattavassa lausunnossaan toteaa, aloite nostaisi haavoittuvassa asemassa olevia kotona hoidettavia iäkkäitä yhdenvertaiseen asemaan kotihoidon asiakkuudessa olevien kanssa. On myös eriarvoistavaa, että liikuntarajoitteiset ja huonokuntoiset omaishoidettavat joutuvat rokotuksiin mennessään turvautumaan Kela-kyyteihin, jossa omavastuu on 25 euroa per siivu. Esimerkiksi porraskiipijää käyttämään joutuva pyörätuolipotilas joutuu joka kerta pulittamaan rokotusmatkoista ja kaikista muistakin terveyskeskusmatkoista 50 euroa. Sillä omavastuu täyttyy jo siitä porraskiipijän käytöstä.

Mielestäni on syrjivää, että toiset omaishoidettavat saavat rokotukset kotona ja toiset eivät riippuen täysin siitä, pääseekö tai haluaako kotihoidon asiakkaaksi vai ei. Mä en esitä palauttamista, mutta teen seuraavan ponsiesityksen, jolle toivon tietenkin tukea.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tarkastella aloitetta ja sen kustannuksia uudelleen sen jälkeen, kun on saatu riittävästi kokemuksia vakiintuneesta lähi- ja perushoitajien rokotusoikeudesta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja kiitos Hilka Ahteelle hyvästä puheenvuorosta.

Tosiaan sotepe-lautakunnassa toin esille sen, että tässä lautakunnan vastauksessa ilmoitetaan muun muassa, kuinka paljon aikaa kuluu kirjaamiseen ja odottamiseen. Jos omaishoidettava ja omaishoitaja rokotetaan, jotka ei kuulu kotihoidon piiriin, samalla kun tarkkaillaan mahdollista anafylaktisen shokin oireita tai muita, voidaan kirjata nämä rokotetiedot. Tosiaan kaksi kärpystä saadaan yhdellä iskulla.

Nämä huonokuntoiset, usein heikot omaishoidettavat, ovat poissa julkisilta rokotuspaikoilta. Kela-kustannukset tulevat monelle hyvinkin kalliiksi ja lisäksi heillä on se vaara, että he saa jonkun tarttuvan taudin siellä jonoissa ja muuta. Tosiaan kannattaa tarkastella aloitetta uudelleen, kun on lähi- ja perushoitajien rokotusoikeus lisääntynyt.

Kiitos.

Nuorisoneuvoston edustaja Emma Rautaoja

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut sekä muut läsnäolijat.

Kotihoidon piiriin pääsykynnys voi olla todella korkea, varsinkin jos omaishoidettava pärjää hoitajansa kanssa. Omaishoitajat tekevät mahdottoman suuren työn viettäessään suurimman osan ajastaan apuna ja hoitajina. Mahdolliset kotihoidon käyntien korvaukset, sairaalakäynnit ja ympärivuorokautinen auttaminen on lähes kohtuutonta, kun korvaus ja palkka on työhön nähden aivan mitätöntä. Vaikka kotihoito kävisi useamman kerran päivässä, ei se tule korvamaan omaishoitajan antamaa apua. Rokottaminen kotona helpottaisi huomattavasti heidän antamaa työtään.

Osalla omaishoitajista ei välttämättä ole varaa kotihoitoon, jolloin rokotteita täytyisi lähteä hakemaan terveyskeskuksiin, joka saattaa olla vaikeaa sekä vaarallista hoidettavalle. On erikoista, miksi Helsingissä rokottaminen kotihoidon kautta on omaishoitajien ja hoidettavien oikeuksia pois sulkeva tekijä. Johtaako se, että evätään oikeus tulla rokotetuksi kotona, siihen, että tulemme kannustamaan omaishoidettavia hakeutumaan kotihoidon asiakkaiksi saadakseen rokotuspalvelua? Onko arvioitu, paljonko tämä lisäisi kotihoidon kustannuksia? On totta, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa koskee muutos- ja sopeuttamis- eli säästöohjelma. Olisi syytä tarkastella, mistä muualta varoja voisi säästää. Arvioitu 100 000 euron kustannus ei olisi valtava, kun vertaamme sitä omaishoitajien työhön. Onko Helsingissä selvitetty, monellako omaishoitajalla on jo koulutus lähihoitajaksi tai muuksi terveydenhuollon ammattilaiseksi, jolloin on oikeus ja osaaminen antaa omaishoidettavalle rokotus?

On katsottava myös Pirkanmaan ja Pohjanmaan tapaa järjestää asia. Molemmissa omaishoidon asiakkaat sekä samalla omaishoitaja saavat influenssa- ja koronarokotteet kotona. Kuinka se voi olla liian kallista tai muuten mahdotonta järjestää Helsingissä? On ihailtavaa, että Helsingissä omaishoidettava ja samalla hoitajat saavat käyttää äänioikeutensa ja äänestää kotona. Kuinka kuitenkin rokotteita, jotka voivat olla elintärkeitä, ei voida järjestää kotiin?

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Ahteen aloite ei maksa paljon ja on perusteltu. Vaihtoehtona voi olla tehohoitoa á 5 000 euroa päivä. Kahden tehohoitojakson välttäminen hoitaa tämän koko aloitteen arvellut kustannukset. Kannatan tätä pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Valtuutettu Karhuvaara häkeltyi nuorisonneuvoston edustajan puheenvuorosta sen verran, että meni pyytämään nimikirjoitusta.

Mun mielestä tämä oli erittäin hyvä keskustelu ja kieltämättä nyt, kun olen viime aikoina seurannut vävyä äidin kamppailua omaishoitajan kanssa ja sitä juoksemista luukulta toiselle ja näitä kolmea tai neljää päivittäistä potilaskäyntiä, joita kotihoito tekee esimerkiksi siellä tekemättä itse asiassa yhtään mitään muuta kuin käy tarkastamassa tilanteen. Monesti miettii, minkä vuoksi ja kuinka paljon autokyytejä ja taksikyytejä olisi jo vältetty, mikäli esimerkiksi nämäkin rokotukset olisi jo hoidettu silloin aikanaan niin, että ei olisi tarvinnut minnekään jonottamaan lähteä.

Jotenkin tuntuu siltä, että me tehdään itse ne ongelmat siellä kotihoidossakin. En nyt puhu pelkästään kotihoidosta tai omaishoidosta, vaan yleensäkin kotona olevan ihmisen luona. Paljon helpommallakin päästäisiin, mikäli näitä käytäntöjä järjeistettäisiin. Lisäksi elämänlaatu nousisi huomattavasti sekä hoidettavalla että hoitajalla.

Valtuutettu Minna Lindgren

Kiitos Hilka Ahteelle tästä aloitteesta, jonka vastaus on tyypillisen byrokraattinen. Lasketaan kalleimman vaihtoehdon mukaan kustannus yksittäisten omaishoitajien rokotuksista eikä ymmärretä, että suuri osa omaishoitajista ei pysty poistumaan kotoaan yksin. Mikään tuki omaishoitajille ei ole liian kallis. Meidän olisi syytä muistaa, että kaikki tuki, minkä annamme omaishoitajille, on säästöä yhteiskunnalle. Heidän tekemänsä työ säästää yhteiskunnalle 2 tai 3 miljardia vuodessa. Tarkkaa summaa emme tiedä, koska ympärivuorokautisen hoidon kustannukset vaihtelevat huomattavasti.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling kannattikin Hilka Ahteen pontta. Varmistin vaan, että olisin itsekkin sitä äskeisessä kannattanut.

Tosiaan erityinen kiitos nuorisoneuvoston jäsenelle Emma Rautaojalle erinomaisesta puheenvuorosta.

Kiitos.

Ledamoten Thomas Wallgren

Puheenjohtaja.

Sama syy. Kiitän Sinikka Vepsää ja olisin kannattanut, mutta kannatus on jo olemassa. Varmistan ja hyvää työtä Vepsä.

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Halusin kanssa kiittää meidän nuorisoneuvoston edustajaa erittäin hyvästä puheenvuorosta. Sitä oli tosi ilo kuunnella. Myöskin Hilikka Ahteen aloitteesta haluan valtuutettu Ahdetta kiittää.

Kaikkihan me tiedetään, että omaishoitajat ovat itsekkin usein aika vanhoja ja huonokuntoisia. Voi olla hyvinkin riski lähteä apteekkiin tai terveysasemalle asioille. Siellä niitä sairastumisia tapahtuu. Tiedän itsekkin lähipiiristä valitettavia keissejä, että on sairastuttu vakavastikin, kun on lähdetty apteekista hakemaan tuiki tarpeellisia lääkkeitä. Olen myös pahoillani tästä tyllystä vastauksesta, jonka aloite on saanut. Kyllä toivoisin, että sitä harkittaisiin uudelleen. Mietin vain, että koska se mahtaa olla se ajankohta, kun on saatu riittävästi kokemuksia näiden hoitajien rokotusoikeudesta. Ehkä Hilikka Ahde voi vielä tehdä uudestaan tämän aloitteensa tämän valtuustokauden aikana.

Kiitos.

Helsingin kaupunginvaltuuston keskustelupöytäkirja on yleiskielinen litteraatti kaupunginvaltuuston kokouksessa käydystä keskustelusta. Keskustelupöytäkirja on litteroitu videoidusta kaupunginvaltuuston kokoustallenteesta.

Keskustelupöytäkirjaan ei litteroida kaupunginvaltuuston puheenjohtajan puheenvuoroja.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja löytyy Helsingin kaupungin verkkosivuilta paatokset.hel.fi.

Diskussionsprotokollet över Helsingfors stadsfullmäktiges sammanträde är en allmänspråklig transkription av diskussionen som förts vid sammanträdet.

Diskussionsprotokollet har transkriberats ur videoinspelningen av stadsfullmäktiges sammanträde.

Stadsfullmäktiges ordförandes anföranden transkriberas inte i diskussionsprotokollet.

Stadsfullmäktiges protokoll finns på Helsingfors stads webbplats paatokset.hel.fi/sv.